

9 770353 734051

3
vrednost v
MEDIA BAR
TOČKE

80 LET Naroči Novi tednik in prihrani!

**PLAČAŠ
ENAJSST,
BEREŠ
DVANAJSST**

CELJE

Pogrebi svojcev odslej dražji **Str. 6**

CELJE

Kdo je čistil mesto, ko smo mi praznovali? **Str. 2**

novi tednik 80 LET

Tednik za Savinjsko regijo / št. 2 / Leto 80 / 9. januar 2025 / Cena 3,50 EUR / www.novitednik.si

V mestu dež, na Rogli zimska pravljica

Čeprav je v dolini bolj kislo vreme, so snežne razmere na nam bližnjih večjih smučiščih idealne za smuko. Tako je sončno vreme pretekli vikend marsikoga zvabilo na Roglo. A kljub zadnjemu počitniškemu vikendu pretirane gneče na žičniških napravah, z izjemo na šestsedežnici Mašinžaga, ni bilo, saj so na Rogli odprte skoraj vse smučarske proge. »Veliko je tudi tujcev iz sosednjih držav, ki k nam prihajajo zaradi dobro pripravljenih smučarskih prog in zato, ker smo cenejši od avstrijskih smučišč,« so prepričani zaposleni. Za nemoteno smučanje vsak dan skrbi približno 60 ljudi, od žičničarjev in nadzornikov do zasneževalcev in reševalcev.

Str. 28-29

Foto: Andraž Purg

PRILOGA

TV SPORED

Daljšiesh: Umori in enigma: Ki navdušujejo gledalce

STOP SPORED

David Urankar

»To je bila najtežja odločitev v mojem življenju«

Godler: »Leto 2024 si bom zapomnil kot to leto, ki je stalo med letoma 2023 in 2025«

GOSPODARSTVO

Sindikalist o razmerah v Uniorju **Str. 4-5**

NAŠA TEMA

Odvisniki v knežjem mestu

Str. 12-13

Takšno delo zagotovo ni lahko.

Med prazniki niso delali samo reševalci in policisti, ampak tudi čistilci

Čistilci niso smetarji, smetarji smo mi

Ste slišali kdaj poučno zgodbo, ko je sin ob sprehodu po mestu rekel očetu: »Oče, poglej, smetarji!« Nato se je oče obrnil k sinu in mu dejal: »Ne, sin, to so ljudje, ki čistijo za nami. Smetarji smo mi.« Iz te poučne lekcije se lahko vsi naučimo veliko. Ob prehodu v novo leto so se mnogi že tradicionalno spomnili na številne dežurne službe, od reševalcev, zdravnikov, policistov do gasilcev, ki so – medtem ko so drugi praznovali – skrbeli za varnost ljudi. Toda marsikdo pogosto pozabi na čistilce, ki so imeli prav tako delovne praznike. Po številnih praznovanjih na prostem so ravno oni poskrbeli, da so bila mesta in prizorišča po koncu zabave spet urejena in čista.

SIMONA ŠOLINIČ

Celjski Krekov trg, kjer je bilo silvestrovanje, se je namreč »zbudil« v novoletni dan brez ene same smeti na ulici. Tudi čistilci si zaslužijo pohvalo in lepo besedo, kajne? Celjani smo pogosto kritični do drugih, a nekateri še vedno ne znajo – tudi do besedno – najprej pomesti pred lastnim pragom. Decembrski sprehodi po mestnem središču so pokazali, da je mnogim odpadki še vedno prikladnejše vreči na tla kot v bližnji koš za smeti. Teh je bilo letos v Celju ravno zaradi povečanega obiska mesta postavljenih več. Resda je večina ljudi z leti dojela pomen

čistega okolja, nekateri pa se bodo o pomenu skrbi za lastno okolje morali še poučiti.

Iskrivo o odpadkih

Čeprav je celjski zavod Celia pridno zbiral podatke, kdaj je bilo decembra obiskovalcev v Celju največ, so to morda še pred njim opazili čistilci Simbia: »Ne glede na uradne podatke lahko čistilci potrdijo, da je bilo rekordno število ljudi na koncertu Žana Serčiča in ob prižigu lučk, ko je bilo tudi največ smeti.« Iskriivi odgovori Simbia kažejo še, kaj so Celjani radi pili ob praznovanju. »Glede na odpadke se da hitro ugotoviti,

katere penine spiijejo Celjani največ. Daleč največ je namreč praznih steklenic srebrne radgonske penine. Tudi muškatna izstopa.«

A od iskrivih odgovorov k resnim. Ekipa javne snage šteje deset terenskih delavcev, samo za mestno jedro jih skrbi pet, občasno tudi več. 1. januarja je ob 5. uri zjutraj deset ljudi čistilo me-

sto. Število čistilcev Simbia se je prilagajalo tudi obiskanosti mestnega jedra. »Zaradi pričakovanega povečanega obiska je Simbio dodatno v mestno jedro namestil tudi 24 kompletov zelenih in rumenih 120-litrskih zabojnikov (skupaj 48) ter dva 1.100-litrška zabojnika za steklo, dva 1.100-litrška zabojnika za papir ter štiri 240-litrške

Mesto je očiščeno, še preden se tisti, ki ponavadi znajo kritizirati, za čisto okolje pa bolj malo storijo, zbudijo.

Žalec: vsako leto manj odpadkov

Leto 2024 so s silvestrovanjem na prostem že tradicionalno zaključili tudi v Žalcu, kjer je obiskovalce na Šlandrovem trgu v novo leto popeljala skupina Power band. Na silvestrovanju se je zbralo približno 600 ljudi, a kot poudarjajo v Zavodu za kulturo, šport in turizem (ZKŠT) Žalec, po najdaljši noči v letu vsako leto opažajo manj odpadkov.

V Žalcu vstop v novo leto že več let praznujejo brez ognjemeta in tudi tokrat ni bilo nič drugače. »Zavedamo se pomena zmanjšanja vpliva na okolje in hkrati tudi zmanjšanja stresa za občutljive skupine prebivalstva, kot so starejši in majhni otroci, ter za domače in prostoživeče živali,« so svojo odločitev utemeljili v ZKŠT Žalec, ki je organiziral prireditve. Kot so pojasnili, si na prireditvah prizadevajo zmanjšati tudi količine odpadkov ter spodbujajo recikliranje in pravilno ločevanje. Na prizoriščih prireditev zato vselej namestijo jasno označene zabojnike za različne vrste odpadkov, kot so papir, plastika in drugi odpadki. Nič drugače ni bilo na silvestrovanju. Kot poudarjajo v ZKŠT Žalec, opažajo, da se tudi pri obiskovalcih utrjuje zavedanje pomembnosti ločevanja in pravilnega odlaganja odpadkov, saj vsako leto opažajo manj odpadkov. Za čiščenje po silvestrovanju so sicer v jutranjih urah tudi letos poskrbeli delavci Javnega komunalnega podjetja Žalec.

SJ

»Opažamo, da se tudi pri obiskovalcih utrjuje zavedanje pomembnosti ločevanja in pravilnega odlaganja odpadkov, saj vsako leto opažamo manj odpadkov,« so poudarili v ZKŠT Žalec.

Pridni!

rvaje zabojnike,« dodajajo v Simbiu. Kot zelo pozitivno ocenjujejo, da je bilo letos manj razbitega stekla po tleh. Prevladovali so lončki od kuhanega vina in čaja ter kartonska embalaža hrane, nekaj je bilo tudi steklenic, ki so jih delavci Simbia nato ločeno pospravili v zabojnike.

Podatki celjske družbe za zbiranje odpadkov na splošno kažejo, da je bilo v decembru, zlasti v drugi polovici, zbranih več odpadkov, in sicer predvsem papirja in kartona ter tudi stekla. »Če zabojnike s papirjem praznimo vsake tri dni, jih je bilo v času obdarovanj treba prazniti vsak dan. Veliko ljudi je v teh prazničnih dneh bilo doma, tako da je bilo tudi drugih vrst odpadkov več kot

Da je bilo v decembru 2024 več obiska (posledično tudi več smeti), potrjuje podatek o količini vrečk, ki so bile nameščene v zabojnikih in jih je bilo treba pogosto menjavati. V primerjavi z decembrom 2023 je bilo črnih vrečk (z volumenom 120 litrov) več za kar 1.750, belih (volumen 100 litrov) pa 950 več.

sicer. Dnevno je bilo samo pri nadzemnih in podzemnih zabojnikih približno tri kubične metre odpadkov več,« dodajo pri Simbiu.

Prišel z vrečko listja

Konec decembra je bil oblegan tudi Zbirni center Bukovžlak, pravijo v Simbiu. Na predbožični dan je bil center odprt celo do 18. ure, mnogi so verjetno namesto za pravo božično večerje tisti dan izkoristili za čiščenje in prinašanje odpadkov. Tisti dan je bilo namreč obiskovalcev zbirnega centra 400, dan prej še več. V povprečju v zbirni center dnevno pripelje odpadke približno 300 ljudi. Zbirni center je tudi 27. in 30. decembra beležil rekorden obisk. In še tale informacija: na božični večer naj bi se eden od občanov jezil, da je bil center odprt »samo« do 18. ure. V zbirni center je prinesel vrečko listja. Dragi občan, do praznovanja božiča in oddiha imajo pravico tudi zaposleni v Zbirnem centru Bukovžlak.

Foto: arhiv NT/Sherpa

Opadke ločujejo, drugih ukrepov še niso uvedli

Silvestrovanje na prostem imajo že vrsto let tudi v Rogaški Slatini, kjer dogodek organizira Prostovoljno gasilsko društvo Rogaška Slatina v sodelovanju z občino. Tudi letos so občani in obiskovalci v novo leto stopili pred gasilskim domom v Prvomajski ulici. Zabaval jih je ansambel Vikend. Kot je sporočil tajnik Občine Rogaška Slatina Marko Drofenik, so lahko udeleženci na prizorišču kupili pijačo v plastenkah, pločevinkah, steklenicah in plastičnih kozarcih.

Po prireditvi so bili odpadki ločeni. Za čiščenje prizorišča so poskrbeli prostovoljci PGD Rogaška Slatina. »Glede na način prodaje pijače v originalni, bodisi plastični ali stekleni embalaži, tudi v preteklih letih nismo imeli z odstranjevanjem odpadkov težav. Je pa res, da jih nastane veliko,« je pojasnil. Na vprašanje, ali v občinski upravi sprejemajo ukrepe za zmanjšanje odpadkov na prireditvah, ni konkretno odgovoril. Je pa zapisal, da se trudijo, da bi na vsakem dogodku nastalo čim manj odpadkov.

TS

Nepravilna vgradnja kurilnih naprav ali neočiščeni dimniki so pogosto krivi za nesreče in požare. Dimnikarji zato državi jasno sporočajo, naj okrepi nadzor nad izvajanjem dimnikarskih storitev in naj poskrbi za višjo raven znanja dimnikarjev. (Foto: Pixabay)

Opozorilo dimnikarjev: področje je treba nujno urediti!

Država mačehovska, čeprav skrbijo za varnost

Sekcija dimnikarjev pri Obrtni zbornici Slovenije je pred dnevi poudarila, da nepremišljena sprememba zakonodaje na tem področju vpliva na pomanjkanje zanimanja za poklic dimnikarja. Hkrati opozarja tudi na (ne)usposobljenost pri izvedbi dimnikarskih storitev na kurilnih, dimovodnih in prezračevalnih napravah. Pristojno ministrstvo za okolje, podnebje in energijo zato poziva, naj uredi dimnikarsko področje.

SIMONA ŠOLINIČ

Poleg dimnikarjev, ki so združeni v zbornici, na nujno izboljšanje razmer na tem področju opozarja tudi tako imenovani mojstrski izpitni odbor za naziv dimnikarski mojster. V zadnjih letih je namreč zanimanja za vpis v redno izobraževanje za poklic dimnikarja v Srednji gradbeni šoli in gimnaziji Maribor zelo malo. V prvi letnik so v šolskem letu 2024/25 vpisani le trije dijaki, v drugem letniku je zgolj en dijak, v tretjem letniku ni nobenega vpisa. »Zanimanja za izobrazbo dimnikarski mojster – mojstrica ni, ker je po mnenju sekcije predlagatelj zakona razvrednotil izobrazbo dimnikarskega mojstra, saj je v predpisih izenačena s poklicem dimnikarja, in s tem izobraževanje, ki zahteva višjo strokovno raven kot osnovno izobraževanje za poklic dimnikarja,« opozarjajo pri sekciji dimnikarjev.

Predlagatelji zakona so predlagali, naj vsak dimnikar z osnovno izobrazbo izvaja vse predpisane storitve, tudi če nima strokovnega znanja in izobraževanja za zahtevnejše storitve. Sekcija dimnikarjev pravi, da je to na škodo uporabnikov ter na račun njihove varnosti in varnosti okolja ter racionalne rabe goriva.

Vsi dimnikarji v istem košu?

»Na žalost uporabniki niso seznanjeni, kateri dimnikar je strokoven, ker predlagatelji današnjega spremenjenega tržnega načina izvajanja dimnikarskih storitev v ničemer niso upoštevali strokovnih pripomb sekcije. Kljub večkratnim dokazanim nepravilnostim pristojnega inšpektorata in opozorilom strokovne sekcije odgovorni na ministrstvu niso uredili pozitivnih sprememb, s katerimi bi dosegli večjo strokovnost. Zakonodajalec je vrgel vse dimnikarje v isti koš, kar dokazuje, da strokovno

opravljene storitve, ki bi zagotavljale varnost in manjšo onesnaženost, niti za zakonodajalca niso več pomembne. Zakonodajalec ima v predpisih navedeno, da nadzor nad uporabniki ter storitvami izvaja pristojni inšpektorat, ampak nadzora v praksi sploh ne izvaja – gre samo za administrativne inšpekcijske postopke,« so jasni pri sekciji.

Pred tremi tedni je ministrstvo za okolje, podnebje in energijo objavilo javni poziv za redno izobraževanje dimnikarjev, ki ga morajo opravljati vsaki osem let, da lahko podaljšajo veljavnost licence. »Žal izobraževanje ne vsebuje preverjanja znanja, ampak sta zahtevana le prisotnost in plačilo,« pravijo v sekciji, kjer poudarjajo, da država z dimnikarji ravna precej mačehovsko.

Kdo bo delal?

Da zadeve na tem področju niso urejene, kot bi lahko bile, pravijo tudi v podjetju Celjski dimnikarji. Tam so letos poleti objavili razpis za dimnikarja, a kot dodaja vodja podjetja Aleksander Županek, ustreznih kandidatov podjetje ni našlo: »Dimnikarska dejavnost je zelo resna, zahtevna, tudi izobrazba za opravljanje tega dela je predpisana.« Županek poudarja, da od strokovnosti ne bodo odstopali, še posebej zato, ker v Sloveniji ni dovolj inšpektorjev, ki bi to dejavnost lahko popolnoma nadzirali.

»Zato se dogaja, da je tudi znanje pomanjkljivo in da je kadra zelo malo. Tudi mladih, ki bi jih to delo zanimalo, je malo. Za izobraževalne programe za dimnikarsko stroko se prijavi zelo malo oseb, če se, gre predvsem za tiste, ki imajo doma dimnikarsko dejavnost in jo potem nadaljujejo v družinskem podjetju,« pravi Županek. Ob tem dodaja, da zelo malo ljudi ve, da imajo dimnikarji beneficirano delovno dobo: »To z drugimi besedami

tudi pomeni, da so v nekaterih podjetjih danes zaposleni dimnikarji, ki so stari 50 let ali več, a ker kadra ni, ni znano, kaj bo s temi podjetji, ko se bodo zaposleni upokojili.«

Sogovornik pojasnjuje, da država ne stori dovolj, da bi bilo za ta poklic več zanimanja, a tudi zakonska ureditev dimnikarske oskrbe domov ni dovolj dobro urejena. »Ljudje lahko zdaj vsako leto zamenjajo dimnikarsko službo. To pomeni, da mi lahko stranka ob obisku pove, da je izbrala drugega dimnikarja. Pri tem ne vem, ali je dejansko stranka komu drugemu res naročila pregled kurilne naprave. Lahko se zgodi, da bo to storilo več strank ali da bodo to storile vse stranke nekega dimnikarskega podjetja, ki ga lahko vodstvo potem tudi zapre,« poudarja Županek.

Aleksander Županek iz podjetja Celjski dimnikarji že več let opozarja, da mora država področje dimnikarstva čim prej urediti. (Foto: Andraž Purg)

Plinske celice v Celju

Ob tem poudarja tudi zelo veliko odgovornost, ki jo imajo dimnikarske službe, saj so za svoje delo kazensko in odškodninsko odgovorne: »Obstajajo primeri, kjer lastniki nepremičnin vgradijo kurilne naprave. Ker gre za nepravilno vgradnjo, pri kateri izvajalci ne upoštevajo predpisov, lahko pride do nesreč. Potem je problem, kako smo dimnikarji opravili svoje delo. In v vseh primerih do zdaj se je izkazalo, da niso bili krivi dimnikarji, ampak izvajalci ali lastniki, ki niso poskrbeli za pravilno vgradnjo kurilnih naprav,« dodaja sogovornik.

Spomnimo, kakšna zmeda je bila v Celju pred leti, ko je ogromno stanovanj imelo

vgrajene stare plinske peči na notranji vlek. Zakonodaja je namreč pred leti vgradnjo takšnih peči prepovedala zaradi nevarnosti, saj je prihajalo do številnih nesreč zaradi ogljikovega monoksida. Če so lastniki zaradi dotrajanosti peči želeli poskrbeti za vgradnjo novih peči, so »naleteli« na problem. Novih peči namreč vsi niso mogli vgraditi, saj so bile dimniške tuljave v številnih celjskih blokih neustrezne. Da so lahko to uredili, so se morali dogovoriti z drugimi lastniki stanovanj in upravniki, kar je trajalo tudi nekaj let. Ravno po zaslugi dimnikarjev, ki so prav tako opozarjali, da so stanovanja s starimi plinskimi pečmi v Celju plinske celice, so se nekateri upravniki vendarle zganili, lastniki pa dojeli, da stare peči predstavljajo smrtno nevarnost.

»Zdaj se je situacija spremenila in izboljšala. Še vedno so stare peči ponekod še vedno vgrajene,« opozarja Županek. Ob tem omeni, da danes ura dimnikarskega svetovanja stane približno 40 evrov: »Na terenu svetujemo ljudem ogromno stvari, do potankosti jim razložimo, kaj je treba storiti, kako in kaj pri tem upoštevati. Gre za svetovanje, da ne pride do nesreče. Če na primer zgori stanovanje ali pride do katastrofe, je strošek svetovanja zanemarljiv.« V zadnjem času se – tudi zaradi dražjih cen energentov – ljudje na lastno pest odločajo za vgradnjo kaminskih peči. Če so te vgrajene nepravilno, lahko pride do katastrofe. »Strošek dimnikarja, ki s strokovnim pregledom ali svetovanjem lahko prepreči nesrečo in s tem zaščiti lastnika nepremičnine, se marsikomu zdi velik,« razmišlja Županek.

Sogovornik še omenja, da bi država morala bolj nadzorovati, kako lastniki poskrbijo za pregled svojih kurilnih naprav, a inšpektorji, ki delujejo na tem področju in jih lahko preštejemo na prste ene roke, ne morejo popolnoma nadzorovati, kaj se dogaja pri 500 tisoč uporabnikih kurilnih naprav: »Upam, da bodo pristojni v državi vendarle dojeli, kako pomembna je dimnikarska oskrba, ki skrbi za zdravstveno, okoljsko in požarno varnost.«

ZADETKI

»Tudi v preteklem sistemu je bilo policistov vedno premalo, ampak smo uspeli vedno zagotavljati varnost ljudi. Država mora vedeti, da je to specifično delo, ki se ga ne da naučiti čez noč.«

Milan Vogrinec, sveže upokojeni kriminalist

»Veliko poskusov je bilo treba, da mi je uspelo izdelati pravo flauto. Žena se večkrat pošali, kako zelo toplo nam je bilo doma tisto zimo, saj je veliko neuspešnih kosov flaut pristalo v peči.«

Kristjan Jurkas, izdelovalec lesenih flaut in igralec na gonge

»K nam prihajajo zaradi dobro pripravljenih smučarskih prog in ker smo relativno blizu. Seveda smo tudi cenejši od avstrijskih smučišč.«

Bojan Pergar, vodja smučišča na Rogli

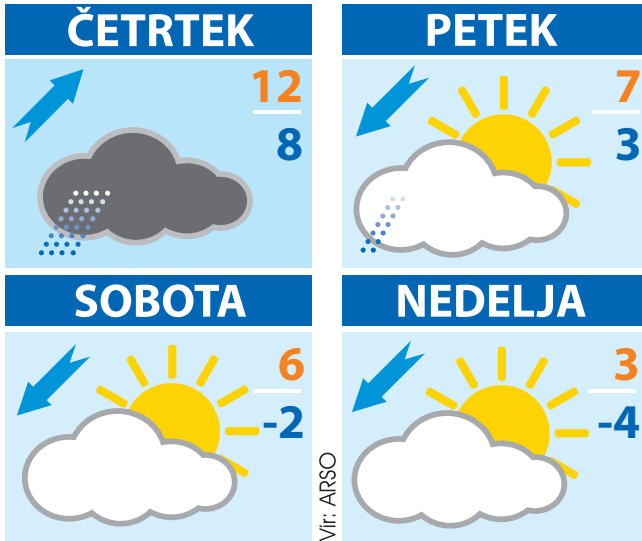

»Najtežje je bilo držati glavo na pravem mestu. Marsikateri raztežaj je bil psihično težek zaradi slabega varovanja in slabše kakovosti skale, zato sem kar nekajkrat moral na silo izbrisati dvome iz glave, da sem lahko nadaljeval.«

Jernej Kruder, celjski športni plezalec

»Ker je razstava o Francu Skazi dobila stalno mesto v Skazovi hiši, ki je tako postala pravzaprav krajevni muzej, in je gradivo zelo obsežno, smo se odločili še za izdajo monografije.«

Mateja Žagar, bibliotekarka in skrbnica domoznanske zbirke Knjižnice Šmarje pri Jelšah

Pred Uniorjem je zahtevno leto 2025
(Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Razmere v zreškem Uniorju pozorno spremljajo tudi sindikati

»Na težave smo opozarjali že pred leti«

Zaradi poslovanja z izgubo in zaradi velikega finančnega dolga je poslovodstvo družbe Unior s 1.450 zaposlenimi lani jeseni začelo uvajati optimizacijske in varčevalne ukrepe. Nekaj zaposlenih je že ostalo brez dela, o dokončnem številu odpuščenj vodstvo še ne želi govoriti. Razmere v podjetju pozorno spremljajo tudi sindikati. Po besedah predsednika Sindikata kovinske in elektro industrije (SKEI) Slovenije v Uniorju Mirka Hircija so poslovodstvo podjetja že pred leti opozarjali na potrebe po preoblikovanju družbe. A so pobude takrat ostale preslišane.

BARBARA FURMAN

Predstavniki sindikata SKEI Mirko Hirci pravi, da so že pred leti razmišljali, da bi Unior moral doživeti preobrazbo poslovanja. »Predvsem v programih Strojegradnja in Ročno orodje, ki sta danes Uniorjeva kronična bolnika,« je poudaril in dodal, da upa, da bo Unior, ki je velik zaposlovalec v Dravinjski dolini, krizne razmere vendarle uspel premestiti brez številnejšega odpuščanja.

Zaton strojogradnje

V Uniorju so leta 1978 odprli oddelek strojogradnje za izdelovanje naprav za avtomatizacijo obdelovalnih enot in strojev za obdelavo

odkovkov. Kot še pravi Mirko Hirci, so leta 1986 izdelali prve CNC-stroje modularne gradnje z vrtljivimi mizami za obdelavo kovin. In približno deset let kasneje je Unior s prvimi naročili vstopil v segment avtomobilske industrije. Med njegovimi kupci so bili tudi najbolj prestižni avtomobilski proizvajalci, med drugim tudi Audi in BMW. »V zadnjih letih so izdelki za avtomobilsko industrijo postajali vedno bolj kompleksni, zagotavljanje konkurenčnosti na prodajnem trgu je vedno bolj zahtevno. Vedno večjo vlogo je igrala končna cena izdelka. Očitno je v zadnjem obdobju prišlo do prevelikega razkoraka med naročeno in prodajno ceno. Strojogradnja je v zadnjih osmih letih zaradi negativnega poslovanja kopičila izgubo. Naročil skoraj ni več,« je dejal Hirci in dodal, da bo šla strojogradnja s 155 zaposlenimi v postopno ukinitve. Njeno prodajno službo so ukinili decembra.

Kaj bo z delavci?

Po Hircijevih predvidevanjih bo približno polovica zaposlenih v strojogradnji – predvsem CNC-operaterji, električarji in vzdrževalci – prerazporejenih v druge Uniorjeve oddelke, tudi v obrat v Slovenskih Konjicah, kjer so potrebe po tehničnih kadrih precejšnje.

»Nekaj zaposlenih ima pogoje za upokožitev, nekaj delavcev je že dalo odpoved. Sodelavcem, ki so imeli pogodbe za določen čas in so se jim iztekle, jim jih niso podaljšali. Zaposleni v režijskih službah

Trgotur kadrovski outsourcing, d.o.o.
VELENJE | trgotur.si | 041 445 550

Vaš uspeh je naša **strast!**

DOLGOLETNA
TRADICIJA

Znanja in izkušnje oblikujemo in dopolnjujemo že več kot 28 let.

100%
GARANCIJA

Krepimo lastno kakovost, strokovno obravnavo in kompetentnost.

POSLOVNA
ODLIČNOST

Uspešno zgodbo gradimo navznoter in navzven, kar prepozna tudi trg.

Specializirani smo na področju delovnopravne zakonodaje za celotno podporo vodstvu.

Več o delovnih mestih najdete na **trgotur.si**

Nudimo vam celovito **ponudbo storitev**.

- Poskrbimo za učinkovito izvedbo postopka odpovedi pogodb o zaposlitvi s strani delodajalca, tudi invalidom.
- Uredimo splošne akte delodajalca s kadrovskega področja.
- Poskrbimo za ureditev področja dela od doma.
- Prevzamemo vaše celotno kadrovsko področje in področje obračuna plač.

Več informacij za podjetja na 041 445 550 ali **splet@trgotur.si**

Sveža priložnost za turistične ponudnike

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport je 27. decembra lani objavilo javni razpis za sofinanciranje vlaganj v dvig kakovosti nastanitvenih turističnih kapacitet za trajnostni razvoj slovenskega turizma. Vrednost projekta je 15,2 milijona evrov. Od tega bo ministrstvo 2,7 milijona namenilo za popolne prenov in 12,5 milijona za novogradnje. Rok za oddajo vloge je 27. februar 2025, projekti bodo morali biti končani do 31. maja 2026.

Kot so zapisali na ministrstvu, bodo podprli vlaganja v popolne prenov ali novogradnje hotelov, motelov, penzionov, gostišč, turističnih kmetij, kampov in glampingov z najmanj tremi zvezdicami oziroma jabolkami in kampov ter glampingov z najmanj štiri

rimi zvezdicami. Upravičene bodo zgolj okoljsko trajnostne naložbe, so poudarili. Na razpis se lahko prijavijo mikro, mala, srednje velika in velika podjetja, ki imajo najmanj dva zaposlena in ki vsaj dve leti opravljajo dejavnost s področja gostinstva in turizma. Za posamezno naložbo lahko prijavitelji pridobijo sofinanciranje do 1,1 milijona evrov za popolne prenov in do 1,8 milijona evrov za novogradnje. Ob tem mora biti načrtovana vrednost naložbe najmanj 300 tisoč evrov, so pojasnili na ministrstvu. Višina sofinanciranja je odvisna od velikosti podjetja in lokacije izvedbe naložbe ter se giblje med 10 in 60 odstotki vrednosti upravičenih stroškov naložbe. Pri stroških, sofinanciranih po shemi pomoči de minimis, pa do 70 odstotkov, so dodali.

Ministrstvo bo prejemnikom sredstev financiralo stroške gradnje in opreme, deloma tudi stroške usposabljanj, elaboratov, zagonskega trženja, opreme za proizvodnjo obnovljivih virov energije in pridobitve ekoloških znakov.

Ministrstvo javni razpis izvaja v okviru načrta za okrevanje in odpornost. »Pomemben pogoj je, da mora biti vsaj 50 odstotkov upravičenih stroškov naložbe namenjenih ukrepom za doseganje višje energetske učinkovitosti,« so poudarili na gospodarskem ministrstvu. Vse naložbe bodo prav tako morale ob zaključku pridobiti visoke energetske kaznice najmanj razreda B1, ekološke znake in se vključiti v zeleno shemo slovenskega turizma.

LJ

Sindikalist Mirko Hirci komentira razmere v Uniorju. (Foto: osebni arhiv)

»Približno polovica zaposlenih v strojegradnji bo prerazporejenih v druge Uniorjeve oddelke, tudi v obrat v Slovenskih Konjicah. Nekaj se jih bo upokojilo, nekaj delavcev je že dalo odpoved. Le peščica bo ostala na delovnih mestih do končne ukinitve programa strojegradnje, saj morajo zagotavljati servisna dela,« napoveduje sindikalist Mirko Hirci.

bodo odpuščeni iz poslovnega razloga. Le peščica delavcev bo ostala na delovnih mestih do končne ukinitve programa strojegradnje, saj morajo zagotavljati servisna dela. K temu jih zavezujejo prodajne pogodbe,« je še pojasnil sogovornik.

Zahtevno leto 2025

Uniorjev program Odkovki je v celoti vezan na avtomobilsko industrijo in ustvari približno 70 odstotkov prihodkov celotnega podjetja. Razmere v avtomobilski industriji so vedno bolj negotove. »Če se bo obseg avtomobilske proizvodnje v letu 2025 še dodatno skrčil ali bodo dobavitelji, med katerimi je tudi Unior, deležni dodatnih pritiskov za znižanje cen, se ne obeta nič dobrega. Ob tem velja poudariti, da Združene države Amerike z novim predsednikom Donaldom Trumpom napovedujejo uvedbo dodatnih carin na uvoz evropskih avtomobilov. Cene energentov naj bi se še naprej umirjale oziroma ostale vsaj na sedanji ravni. Če se razmere na globalnem trgu ne bodo poslabšale in če bo Unior uspešno izvedel načrtovano optimizacijo ter racionalizacijo poslovanja, lahko pričakujemo v naslednjem letu 2026 ponovno normalizacijo razmer v Uniorju,« še meni Miro Hirci.

Iščejo izvajalca za gradnjo tehnološkega parka

Mestna občina Velenje je konec decembra objavila razpis za izbor izvajalca gradbenih, obrtniških in instalacijskih del ter zunanje ureditve novogradnje Tehnološkega parka Velenje – TechHUB. Tehnološki park, ki ga bo občina gradila v partnerstvu s kemijskim inštitutom, bo umeščen v Ekonomsko-poslovno cono Stara vas. Rok za predložitev ponudb je do konca januarja.

Velenjska občina je za gradnjo 6 tisoč kvadratnih metrov velikega tehnološkega parka pravnomočno gradbeno dovoljenje pridobila že aprila lani. Gradnjo je najprej predvidevala že v drugi polovici lanskega leta, a se je časovnica zaradi višjih projektnih stroškov in pomanjkanja sofinancerskih sredstev nekoliko zamaknila. Kot so pojasnili v Mestni občini Velenje, je projektantska ocena pokazala, da so stroški projekta višji od pričakovanih, kar je zahtevalo optimizacijo projekta. Poleg tega tako občina kot sovlagatelj še nimata zagotovljenih potrebnih sofi-

nancerskih sredstev. Razpis za izbor izvajalca je tako velenjska občina objavila komaj konec minulega leta, kandidati za izvedbo gradbenih del morajo ponudbe predložiti najpozneje do 31. januarja 2025 do 10. ure. Rok za dokončanje vseh pogodbenih obveznosti je 520 koledarskih dni od uvedbe v delo oziroma 15. december 2026, odvisno kateri rok bo nastopil prej.

Spomnimo. Z gradnjo tehnološkega parka želijo v velenjski občini zadržati hitro rastoča tehnološka podjetja in privabiti nova podjetja iz okolice. V parku bodo tako visokotehnološki prostori namenjeni mladim razvijajočim podjetjem ter zagonskim, tehnološko naprednim in inovativnim podjetjem, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in potrebujejo prostor za razširitev svojih dejavnosti. Industrijsko-poslovni objekt je zasnovan kot štirinadstropna stavba. Večina stavbe bo razdeljena na podjetniške enote, ki bodo omogočale postavitev različnih proizvodnih linij in procesov. Skrajni severni del objekta bo v spodnjih

treh nadstropjih, namenjen raziskovalnim laboratorijem in pisarnam, medtem ko bo najvišje nadstropje vključevalo poslovne prostore za oddajo ter večnamenski prostor z avlo in s sejnimi sobami. Kemijski inštitut bo v sklopu stavbe vzpostavil tudi nov laboratorij za raziskave biorafinacije biomase v Sloveniji. Projekt bo financiran iz evropskih kohezijskih sredstev iz sklada za pravičen prehod, ki so namenjena problematiki gospodarstva na območjih, kjer je bila oziroma bo opuščena raba premoga z namenom, da se izgubljena delovna mesta nadomestijo z novimi. SJ

Kot so sporočili iz MO Velenje, se lahko kot ponudnik javnega naročila udeleži vsak gospodarski subjekt, ki je fizična ali pravna oseba in izpolnjuje razpisne pogoje za oddajo ponudbe. Ponudbo lahko predloži tudi skupina ponudnikov, vendar jo v elektronskem sistemu odda vodilni ponudnik.

Za razvoj Velenja že 43 milijonov evrov

V velenjski občini so konec minulega leta obeležili 20-letnico delovanja t. i. projektne skupine, ki danes deluje kot urad za gospodarski razvoj in prestrukturiranje. V tem času so uspešno izvedli 68 sofinanciranih projektov v skupni vrednosti 42,8 milijona evrov. Trenutno izvajajo 11 mednarodnih projektov in vodijo Misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest do leta 2030. Ob tem so se prijavili tudi za naložbene projekte v skupni vrednosti 54 milijonov evrov, a na odločbe še čakajo.

Ideja o ustanovitvi skupine, ki bi pridobivala evropska sredstva za razvojne projekte, se je v Velenju rodila leta 2004 pod vodstvom takratnega župana Srečka Meha. Zaposlili so šest mladih diplomantov in že v prvem letu pridobili

financiranje petih projektov. Od takrat do leta 2021 so uresničili 68 mednarodnih projektov v skupni vrednosti 42,8 milijona evrov, kar jih po besedah MO Velenje uvršča med pionirje pri pridobivanju evropskih sredstev v državi. Iz projektne skupine so se razvile organizacije, kot so Zavod Energetska agencija za Savinjsko, Šaleško in Koroško (KSSENA), center ponovne uporabe in Saša inkubator. Pod vodstvom župana Bojana Kontiča je skupina zrastle v službo za razvojne projekte in gospodarstvo, od leta 2021 je pod vodstvom aktualnega župana Petra Dermola ta skupina postala urad za gospodarski razvoj in prestrukturiranje, ki šteje 13 sodelavcev in ga vodi Karla Sitar.

V uradu za gospodarski razvoj in prestrukturiranje

trenutno izvajajo 11 mednarodnih projektov, vodijo Misijo 100 podnebno nevtralnih in pametnih mest do leta 2030, vse skupaj v vrednosti 3 milijonov evrov. Izvajajo tudi prenovno Stare elektrarne v center prihodnosti in Tehnološki park Velenje, urejajo poslovne cone, sodelujejo pri projektih Trajnostna mobilnost, Pametna platforma Velenje, turistična infrastruktura na jezeru in drugo. Dejavno sodelujejo tudi pri pripravi strateških dokumentov, Zakona o razvojnem prestrukturiranju ter se vključujejo v vse razvojne izzive Velenja. Kot so še sporočili iz MO Velenje, so v skupini oddali tudi prijave za naložbene projekte v skupni vrednosti 54 milijonov evrov in zdaj čakajo na odločbe. SJ

Do zdaj so uspešno izvedli 68 sofinanciranih projektov. (Foto: MO Velenje)

ZAPOSILIMO
Kolektiv Energetike Celje razpisuje prosto delo

STROJNIK
m/ž na objektu Toplarne Celje

- Nudimo:**
- zaposlitev za nedoločen čas s 6-mesečno poskusno dobo,
 - redno in dobro plačilo,
 - možnost strokovnega izpopolnjevanja,
 - varno, dinamično in strokovno delo v urejenem delovnem okolju.

- Kratka vsebina dela:**
- nadzorovanje, obratovanje in posluževanje vseh postrojev v obratu termične obdelave, skladno z obratovalnimi navodili, tehničnimi predpisi, varstvom okolja, vzdrževalnimi navodili in predpisi varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti,
 - vodenje obratovalnih dnevnikov, knjig periodičnih pregledov in posegov ter podajanje mesečnih poročil vodji,
 - izvajanje vzdrževalnih in remontnih del na postrojenju obrata in v priročni delavnici,
 - sprejemanje in oddajanje odpadkov, aditivov, ostale dobave, v skladu s tehničnimi predpisi in navodili.

- Zaželeno:**
- IV. stopnja izobrazbe elektro ali strojne smeri,
 - izkušnje na enakih ali podobnih delih,
 - vozniški izpit B kategorije.

Kandidati pošljejo prošnje z dokazili in življenjepisom s podrobnim opisom delovnih izkušenj na naslov sedeža podjetja v Celju, Smrekarjeva 1 ali na el. naslov: info@energetika-ce.si

Prijave zbiramo do: 28. 1. 2025

Najvišji dvig cen je pri storitvah pogrebnega moštva, odpiranju in zapiranju grobnic, storitvah odpiranja in zapiranja žarnega groba in žarnega elementa v klasičnem grobu. (Foto: Pixabay)

CELJE – Koliko odslej stanejo pogrebi svojcev?

Nekatere storitve dražje od ljubljanskih, a cenejše od šentjurskih

Ko so celjski mestni svetniki tik pred novim letom potrdili nov odlok o načinu izvajanja pogrebne in pokopališke dejavnosti, so na dopisni seji potrdili tudi nov cenik pogrebne in pokopališke dejavnosti. Čeprav v občini pravijo, da so nove cene v »spodnjem delu cenovnega povprečja primerjanih občin«, cena raztrosa pepela s pogrebno svečanostjo v Celju zdaj znaša 285,53 evra, medtem ko je na ljubljanskih Žalah cena enake storitve 213,27 evra. Storitve klasičnega pogreba (pokop v grobnico) stane po novem v Celju 190,76 evra in na Žalah 181,50 evra. Drži pa, da je slednja storitev v primerjavi z novimi celjskimi cenami krepko dražja v Velenju, Laškem ali Šentjurju. Nove cene v Celju veljajo od 1. januarja.

SIMONA ŠOLINIČ

Dokončna odločitev o novih cenah javnih storitev je bila predvidena na zadnji lanski seji, a so svetniki takrat sklenili, da je pred sprejemom cenika treba dodatno analizirati cene osnovnega pogreba v drugih občinah. Tako so po opravljenem preverjanju nov cenik sprejeli na dopisni seji.

Občinska strokovna služba je naredila primerjalno analizo cen osnovnega pogreba z žaro in s krsto v občinah Žalec, Vojnik, Šentjur, Laško, Velenje, Kranj, Koper, Maribor in Ljubljana. Že na seji je direktorica Vekinga Angela Kelhar dejala, da so cene v Celju v primerjavi z drugimi občinami nižje ozi-

roma skoraj najnižje v Sloveniji, kar se je s primerjanjem tudi potrdilo.

»V ceni povprečnega pogreba predstavljajo javne storitve, o katerih odloča mestni svet, približno petnajst odstotkov

stroškov pogreba, preostali del zajemajo tržne storitve, ki jih pogrebna podjetja oblikujejo samostojno. Primerjava z drugimi občinami je pokazala, da so cene storitev javne službe pokopališke in pogrebne

Višje tudi cene zbiranja odpadkov

Z novim letos so višje tudi cene zbiranja odpadkov. »Spremembe cen so posledica povišanih stroškov upravljanja zbirnih centrov in ekoloških otokov, višjih stroškov dela, amortizacije ter drugih upravnih in obratovnih stroškov, ki so se v zadnjem obdobju povečali,« pravijo v Simbiu, ki je izvajalec javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov v 12 občinah. Cena za 120-litrsko posodo za mešane komunalne odpadke (zelen zabojnik) ter plastično in kovinsko embalažo (rumen zabojnik) bo z zdajšnjih 13,69 evra na mesec narasla na 15,58 evra. Strošek za uporabnike nadzemnih in podzemnih zbiralnic bo z zdajšnjih 5,33 evra na mesec na osebo narasel na 5,93 evra. Strošek zbiranja bioloških odpadkov v rjavem zabojniku pa ostane enak.

Doživetje, ki je združilo srčnost in tradicijo

VOJNIK – Jubilejni, 10. Božični Vojnik je zaprl svoja vrata. Organizatorji so nad njegovo izvedbo navdušeni. Dogodek je med 14. decembrom in 5. januarjem privabil več kot 35 tisoč obiskovalcev. Božični Vojnik je obeležil pomembno prelomnico, saj njegovi organizatorji že desetletje združujejo tradicijo, praznično vzdušje in kulturno ustvarjalnost v enem najbolj priljubljenih prazničnih dogodkov v slovenskem prostoru. »Desetletnica Božičnega Vojnika je tako simbol povezovanja skupnosti, ohranjanja kulturne dediščine in ustvarjanja nepozabnih spominov za vse generacije,« pravijo njegovi ustvarjalci.

Osrednji del Božičnega Vojnika je bila tudi tokrat razstava jaslic, ki je navdušila s svojo raznolikostjo, z umetniško dovršenostjo in s spoštovanjem tradicije. Na ogled je

bilo postavljenih več kot tristo edinstvenih jaslic z vsega sveta. »Avtorji in zbiratelji so prikazali izjemno raznolikost pristopov, ki so razstavo povzdignili na izjemno umetniško in čustveno raven. Jaslice, postavljene na vrtovih hiš v ulicah Vojnika in v Jernejevem domu, so ustvarile čarobno praznično vzdušje, ki bo ostalo v spominu vseh obiskovalcev,« so navdušeni ustvarjalci Božičnega Vojnika.

Dogajanje je popestril tudi bogat kulturni program, ki je vključeval raznolike dogodke, nastope in delavnice. Med najodmevnejšimi je bil zaključni koncert Big banda Slovenske vojske s solistko Veroniko Strnad. Posebno pozornost so pritegnile tudi žive jaslice, ki so pričarale pristno praznično vzdušje. Otroci so uživali v predstavah pravljčnih junakov, ki so jim približali čarobnost božičnega časa, in v ustvarjalnih delavnicah, ki so jim omogočile, da so tudi

sami postali del prazničnega ustvarjanja. Ob tem so obiskovalci na vsakem koraku lahko spremljali tudi številne nastope lokalnih kulturnih društev, zborov in glasbenih skupin.

Praznični sejem je tudi letos navdušil z bogato ponudbo unikatnih izdelkov lokalnih ustvarjalcev in kulinarčnih dobrot. Fotokotički so poskrbeli za nepozabne spomine in številne nasmehi. »Jubilejni Božični Vojnik je bil več kot le dogodek – bil je doživetje, ki je združilo srčnost, tradicijo in ustvarjalno energijo vseh sodelujočih. Vsaka podrobnost, od raznolikih jaslic do toplih objemov obiskovalcev, je pripovedovala zgodbo o skupnosti, ki zna ceniti svoje korenine in ki s ponosom gleda v prihodnost. Božični Vojnik ostaja dogodek, ki povezuje ljudi, obuja tradicijo in ustvarja nepozabne praznične trenutke,« ob uspešno izvedenem jubilejnem dogodku poudarjajo organizatorji Božičnega Vojnika. BA

Rekordni uspeh Pravljčnega Celja

CELJE – Pravljčno Celje je s svojimi decembrskimi prireditvami v letu 2024 porušilo rekorde po številu obiskovalcev. Zvrstilo se je več kot 65 dogodkov, ki so povzročili, da sta se njihov obisk in obisk Celja nasploh povečala skoraj za četrtno. Za približno 40 odstotkov se je decembra povečal tudi obisk celjskega gradu. Prireditve v sklopu pravljčnega Celja je s partnerji in ob podpori celjske občine organiziral Zavod Celeia Celje.

Decembrski obisk Celja je presegel vsa pričakovanja. »Na skoraj četrtno večji obisk v primerjavi z letom 2023 je vplivalo kar nekaj dejavnikov. Poleg programa

Kako so se cene spremenile?		
	Dosedanja cena	Nova cena
Raztros pepela s pogrebno svečanostjo	190,99	285,53
Raztros pepela brez pogrebne svečanosti	98,75	147,63
Moštvo pogrebcev (klasični pokop, pokop v grobnico)	91,91	190,76
Moštvo pogrebcev (žarni pokop, pokop otroka)	66,07	139,94
Izkop, zasutje, zaščita grobov za klasični grob	170,06	248,03
Odpiranje in zapiranje grobnice	72,00	135,52
Priprava pokopnega mesta za žaro	75,56	110,24
Odpiranje in zapiranje žarnega groba na žarnem oddelku	33,44	50,82
Odpiranje in zapiranje žarnega elementa na klasičnem grobu	21,17	42,35
Odvoz vencev / prva ureditev grobnice	54,90	80,10
Odvoz vencev / prva ureditev za klasični pokop	75,25	109,79
Odvoz vencev / prva ureditev na žarnem grobu in pokopu otroka	39,01	56,92
24-urna dežurna služba (delovnik med 6.00 in 15.00)	113,23	184,73
24-urna dežurna služba + (delovnik med 15.00 in 22.00)	//	207,75
24-urna dežurna služba (med 22.00 in 6.00, sobote, nedelje in prazniki)	178,06	212,07

dejavnosti tudi po spremembi cenika ostale v spodnjem delu cenovnega povprečja primerjanih občin,« pravijo v Mestni občini Celje. Dodajajo, da spremembe cen ustrezajo višini inflacije od leta 2004, ko so se cene večine storitev nazadnje spremenile. Nov cenik, ki so ga sprejeli svetniki, prinaša tudi nekatere cene, ki so vseeno višje kot drugod, cene nekaterih storitev pa so ostale enake.

Kaj je zdaj najdražje?

Cene najemnine grobov so se zadnjič spremenile v letu 2010, cene drugih javnih storitev v okviru te javne službe pa v letu 2004. Od leta 2004 do danes znaša inflacija po podatkih Statističnega urada RS kar 62,9 odstotka. »Če od navedenega odštejemo manjše

usklajevanje cen z inflacijo od leta 2018 do 2023, preostane 49,5 odstotka povišanja splošnih življenjskih stroškov, ki se doslej v cenah storitev te javne službe ni odrazilo,« dodajajo v občini.

Najvišji dvig cen je pri storitvah pogrebne moštva, odpiranju in zapiranju grobnic, storitvah odpiranja in zapiranja žarnega groba in žarnega elementa v klasičnem grobu. To v občini opravičujejo s tem, da je bilo povišanje stroškov dela v obravnavanem obdobju višje, kot je znašala inflacija. »Dvig cen je nujen, da bo lahko koncesionar še naprej nemoteno zagotavljal izvajanje predmetne gospodarske javne službe. Brez prilagoditve cen namreč dolgoročno ni mogoče ohraniti kakovosti in dostopnosti storitev javne službe,« še dodajajo v občini.

Nespremenjene ostajajo cene za izdajo soglasja za dela na pokopališču (37,98 evra), za obveščanje KS ter pridobitev mrliškega lista (13,17 evra) in cene najemnin za grobove (od 6,12 evra do 11. evrov). Cena za uporabo poslovnega objekta pa je znižana s 125,59 evra na 80 evrov.

Največ ljudi na mestnih ulicah je bilo decembra ob prižigu lučk, približno 10 tisoč, ter v času koncerta Žana Serčiča, ko se jih je zbralo približno 8 tisoč.

SŠol

JURKLOŠTER – Občina Laško načrtuje obnovo kartuzijske pristave

Virtualen sprehod skozi bogato dediščino kartuzije

Kartuzija Jurklošter s svojimi številnimi skrivnostmi predstavlja veliko turističnih priložnosti. Vsako novo odkritje v tem skritem biseru ob potoku Gračnica dodatno potrdi njegovo veličino in pomen ne le v slovenskem, temveč v širšem evropskem prostoru. Da bi kartuzijo in njene zgodbe, ki vznemirjajo in navdihujejo že stoletja, lahko obiskovalcem prikazali v še bolj pristni in zanimivi luči, Občina Laško v sodelovanju z Zavodom Odon Jurklošter, s tamkajšnjo krajevno skupnostjo in z Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije zadnja leta ta kulturni spomenik in njegovo okolico obnavlja in ureja. Na vrsti je obnova kartuzijske pristave.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Kartuzijanski samostan v Jurkloštru je bil ustanovljen v 12. stoletju in je bil eden od štirih kartuzij (poleg kartuzij v Žičah, Bistri in Pleterjah), ki so zrasle na slovenskem ozemlju. Od nekdanjega jurkloštrskega samostana so danes ohranjeni le še cerkev sv. Mavricija ter prostora, ki sta bila severno in južno od prezbiterija ter sta služila kot zakristija in kapiteljska dvorana. V kompleksu kartuzije so ohranjeni še ostanki baročnega dvorca, nekdanja samostanska pristava, del obzidja z obrambnim stolpom in kamniti most čez Gračnico.

Oživljanje kulturnega spomenika

Občina Laško se je pred približno desetletjem in pol lotila obnove tega pomembnega umetnostnozgodovinskega spomenika. V prvi fazi obnove je v letu 2011 uredila notranjost kartuzije, zamenjala stavbno pohištvo ter obnovila fasado. Še isto leto se je lotila restavracije kapiteljske dvorane po načrtu celjske območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Sledila je priprava projekta oživitve celotne

kartuzijske pristave. V sklopu tega je bil urejen tudi kulturni dom za potrebe krajevne skupnosti. Pred leti je bil nato s sredstvi iz participativnega proračuna Občine Laško obnovljen obrambni stolp, ki je znan tudi po tem, da je v njem nekoč živel pesnica Svetlana Makarovič.

V letu 2021 je Občina Laško v Jurkloštru izvedla enega zahtevnejših in pomembnejših spomeniškovarstvenih projektov. Lotila se je obnove ruševin baročnega dvorca iz 18. stoletja. Ostankom dvorca je namreč grozila zrušitev. Dela so zajemala razdiranje stare zidne konstrukcije, vse kamenje je bilo namreč treba razstaviti, očistiti fuge, nato kamenje ponovno sestaviti in vzdati.

Obnova pristave

Zdaj ima Občina Laško v načrtu obnovo kartuzijske pristave. Laški občinski svetniki so na decembrski seji zanj potrdili naložbeno dokumentacijo. V načrtu je ureditev pritličnih prostorov pristave za predstavitev kulturne in naravne dediščine. Cilj projekta je oživitev enega najpomembnejših

Od nekdanjega jurkloštrskega samostana so danes ohranjeni še cerkev sv. Mavricija ter prostora, ki sta bila severno in južno od prezbiterija ter sta služila kot zakristija in kapiteljska dvorana. Ruševine baročnega dvorca iz 18. stoletja je Občina Laško obnovila v letu 2021. (Foto: BA)

kulturnozgodovinskih spomenikov v Sloveniji. Kartuzijska pristava, ki je del nekdanjega kartuzijanskega samostana v Jurkloštru, namreč nosi pomembno kulturno, arhitekturno in zgodovinsko vrednost, a zaradi dotrajanosti zahteva obsežno prenovu. Namen projekta je po navedbah Občine Laško obnoviti in oživiti spomenik ter ga vključiti v kulturni in turistični utrip destinacije Laško ter širše regije.

Projekt zajema prenovu spomenika, ureditev notranjih prostorov za javno uporabo ter digitalizacijo kulturne dediščine. Predmet projekta je ureditev pritličja, medtem ko posegi v mansardo, kjer je večnamenska prireditvena dvorana, niso predvideni. »Pritličje bo po obnovi razdeljeno na dva glavna dela: čajnico in galerijo. S to zasnovo bo pridobilo funkcionalno obliko, namenjeno druženju, kulturnemu udejstvovanju in izobraževanju obiskovalcev, zgornji prostori bodo namenjeni projekcijam na platno. Bogata dediščina območja bo prenesena v digitalno obliko in bo predstavljena s pomočjo virtualnih orodij ter aplikacij, kar bo omogočilo razvoj novih kulturno-turističnih storitev in produktov. Vsebine bodo primerne za različne ciljne skupine, tudi za osebe z različnimi nezmožnostmi, in bodo hkrati prilagojene za izobraževalne namene. Projekt bo s tem prispeval tudi k večji osveščenosti o pomenu kul-

turne dediščine,« pojasnjuje vodja oddelka za gospodarske dejavnosti v Občini Laško mag. Andrej Flis.

Po obnovi bodo prostori urejeni tako, da bodo dostopni tudi za osebe z gibalnimi omejitvami in z invalidskimi vozički. Digitalne tehnologije bodo omogočale tudi prilagoditve, kot so podnapisi, zvočna vodstva in povečana pisava, kar bo izboljšalo dostopnost za obiskovalce z vidnimi ali s slušnimi ovirami. Tako bo kulturni spomenik dostopen (ne le fizično, ampak tudi digitalno in vsebinsko) širšemu krogu obiskovalcev. Projekt prenove bo prinesel tudi pozitivne učinke na podobo kraja, družbeno povezanost in gospodarski razvoj občine Laško.

Projekt prenove je ocenjen na 825 tisoč evrov z DDV. Predvideno je sofinanciranje ministrstva za kulturo, saj Občina Laško kandidira za pridobitev nepovratnih sredstev v višini približno 671 tisoč evrov. Obnova kartuzijske pristave je načrtovana v letih 2024–2026.

Celoten razvoj kartuzije v posameznih stoletjih je predstavljen na informacijskih tablah, ki so nameščene na obzidju kartuzijske pristave. Po prenovi stavbe bo bogata dediščina območja prenesena v digitalno obliko in bo predstavljena s pomočjo virtualnih orodij in aplikacij. (Foto: BA)

Prehod za večjo varnost

VOJNIK – Krajanje Frankolovega in okoliških naselij že dlje časa opozarjajo na nevarno regionalno cesto med Vojnikom in Frankolovim. Velika težava je zlasti prehitra in objestna vožnja. Dovoljena hitrost od Ivance do Frankolovega je 90 km/h, vendar avtomobili vozijo več kot 100 km/h, motoristi se celo hvalijo z doseganjem hitrosti 200 km/h ali več. Težava je tudi, da na omejenem odseku ni niti enega prehoda za pešce. Tako nihče ne more varno prečkati ceste, opozarjajo krajanje. Cestišče je tudi brez pločnika. Zato so se v Občini Vojnik odločili, da bodo v Ivenci uredili prehod za pešce, ki bo zagotovil večjo varnost občanov.

Projekt gradnje prehoda za pešce je pripravljen že nekaj časa, a je nato obstal na ministrstvu za infrastrukturo,

saj naj bi zanj zmanjkalo denarja. Občina Vojnik je tako več kot leto čakala na podpis sporazuma o sofinanciranju prehoda. V kratkem naj bi se gradnja le začela.

V naselju Ivenca je na regionalni cesti že končana ureditev dveh avtobusnih postajališč. Med njima je predvidena še ureditev prehoda za pešce, ki bo zagotovil večjo varnost občanov. Prehod bo po navedbah občine opremljen s sredinskim otokom in prometnim znakom. Ob desnem robu vozišča bo izvedena nova pešpot v dolžini približno 19 metrov in širini dva metra. Hodnik za pešce pred avtobusnim postajališčem bo širši za meter. V sklopu projekta bo urejena tudi nova javna razsvetljava, ki bo osvetljevala prehod za pešce in avtobusni postajališči. Projekt v vrednosti 80 tisoč evrov bo sofinanciralo

Ministrstvo RS za infrastrukturo.

Nujna tudi kolesarska steza in pločnik

Za večjo prometno varnost na odseku regionalne ceste med Vojnikom in Frankolovim je po prepričanju tamkajšnjih krajanov nujna tudi gradnja kolesarske poti, ki bi otrokom omogočila varen dostop do šolskih in zunajšolskih dejavnosti, lažje in varneje bi prišli tudi do avtobusne postaje. Kolesarska steza bi tudi drugim občanom omogočala varno kolesarjenje. Župan Vojnika Branko Petre pravi, da se v občini trudijo z direktno za infrastrukturo najti rešitve. Glede kolesarske poti pravi, da je ta predvidena od Višnje vasi do Frankolovega oziroma naprej do Slovenskih Konjic. Zanj je narejena idejna

Dovoljena hitrost med Ivenco in Frankolovim je 90 km/h, a je dejanska hitrost avtomobilov pogosto večja. Za večjo varnost občanov so se v Občini Vojnik odločili, da bodo v Ivenci uredili prehod za pešce. (Foto: Nik Jarh)

zasnova, na katero je bilo v preteklosti podanih nekaj pripomb, ki jih bo treba upoštevati pri umeščanju trase. Izvedba projekta je predvi-

dena v prihodnjih petih letih. Glede gradnje pločnika je župan manj optimističen. Kot pravi, odsek ceste med Vojnikom in Frankolovim

glede števila pešcev po navedbah države ne izpolnjuje kriterijev za gradnjo pločnika.

BA

ŽALEC – Za kakovostnejše in varnejše bivanje starejših

Začeli gradnjo 60 oskrbovanih stanovanj

Nazarsko podjetje Gradiatim je v zahodnem delu Žalca začelo gradnjo dveh blokov, ki bosta nudila vsak po 30 oskrbovanih stanovanj. V obeh so predvideni trije tipi stanovanj, ki se razlikujejo po velikosti in zunanjem prostoru. Vsa bodo prilagojena gibalno oviranim osebam. Kot je pojasnil direktor podjetja Gradiatim Peter Sevnik, bodo polovico stanovanj oddajali, druga polovica je predvidenih za prodajo. Zaključek gradnje blokov bo po besedah Sevnika v začetku prihodnjega leta.

SINTIJA JURIČ

Bloka oskrbovanih stanovanj bosta v zahodnem delu Žalca ob Gotoveljski cesti in bosta del novega razvojnega območja. V sklopu slednjega je tam novozgrajen vrtec s centralno kuhinjo, ki je namenjena tudi zunanjim prevzemnikom obrokov. Na tem območju je dolgoročno previden še dom za starejše občane, ki bo programsko dopolnil širši prostor s sorodnimi vsebinami.

Od 39 do 86 kvadratnih metrov

Obe stanovanjski zgradbi sta zasnovani v štirih nadzemnih nadstropjih in sta delno podkleteni za potrebe shrambe ter tehničnih prostorov. V obeh blokkih so predvideni trije tipi oskrbovanih stanovanj, ki bodo velika od 39 do 86 kvadratnih metrov, nekatera stanovanja bodo imela ložo, druga balkon, tretja ložo z balkonom.

Do posameznih stanovanj, ki so orientirana na vzhod ali zahod, bodo stanovalci dostopali čez centralno jedro z dvoramnimi stopniščem in večjim dvigalom. V pritličju blokov bo urejen tudi skupni večnamenski prostor za druženje in druge skupne dejavnosti vseh stanovalcev. V sklopu slednjega bodo na vo-

ljo dnevni bivalni del s knjižnim kotičkom in prostorom za spremljanje televizijskega programa ter čajna kuhinja in sanitarije. Pred blokoma bodo urejena tudi parkirišča z zelenimi površinami.

Kdo bo lahko dostopal do stanovanj?

Kot je pojasnil direktor podjetja Gradiatim Peter Sevnik, bo od 60 stanovanj polovica namenjenih za prodajo in polovica za najem. Oskrbovana stanovanja bodo po njegovih besedah namenjena vsem, ki želijo bivati v sodobnih, varčnih in udobnih novozgrajenih stanovanjih. Nakup tako ni pogojen ne s statusom upokojenca ne z doseženo določeno starostjo. Posebnih omejitev ne bo niti pri najemu.

Ker so vsa stanovanja načrtovana brez arhitektonskih ovir in z ustreznimi odmiki opreme, so primerne tudi za osebe z motnjami v gibanju. Prav tako bo v vseh stanovanjih nameščen SOS-sistem obveščanja za primer, da bo stanovalec potreboval pomoč. Kot je dodal Sevnik, je predviden zaključek gradnje v začetku leta 2026.

Stanovanja v prvem bloku bodo naprodaj, stanovanja v drugem bloku bodo namenjena najemu. (Foto: arhiv podjetja)

»Vsa stanovanja so zasnovana tako, da so prilagojena gibalno oviranim osebam, v vseh stanovanjih bo nameščen SOS-sistem obveščanja za primer, da bo stanovalec potreboval pomoč,« je povedal direktor podjetja Gradiatim Peter Sevnik.

Z gradnjo oskrbovanih stanovanj so začeli konec decembra. (Foto: Andraž Purg)

Dobili nov defibrilator

LJUBNO – Pri slačilnici nogometnega igrišča Foršt je od minulega meseca nameščen nov avtomatski eksterni defibrilator (AED). Občina ga je pridobila v sodelovanju z Društvom za srčno-žilne bolezni AED, ki je sredstva za napravo dobilo s pomočjo zbranega dela dohodnine.

Avtomatski eksterni defibrilator je ključna naprava za pomoč pri nenadnem srčnem zastoju. S pomočjo električnega šoka omogoči ponovni zagon srčnega ritma in poveča možnost preživetja. Naprava je preprosta za uporabo in posameznika vodi skozi postopek s pomočjo glasovnih navodil. Kot so sporočili iz ljubenske občine, s tem pomembnim korakom še naprej skrbijo za zdravje in varnost prebivalcev ter obiskovalcev. SJ

AED je nameščen na zgradbi slačilnice ob nogometnem igrišču Foršt. (Foto: arhiv Občine Ljubno)

Za boljše razumevanje

PREBOLD – V medgeneracijskem centru so konec decembra namestili slušno zanko, ki uporabnikom slušnih aparatov omogoča, da bolje slišijo predavanja. O njenem delovanju in prednostih bodo v medgeneracijskem centru sredi februarja pripravili tudi predavanje.

Kot so pojasnili v preboldski občini, so z namestitvijo slušne zanke še dodatno izboljšali dostopnost dogodkov in dejavnosti v Medgeneracijskem centru Prebold. Slušna zanka je namreč elektronska naprava, ki uporabnikom slušnih aparatov omogoča boljše razumevanje izgovorjenega. Omenjena zanka tako preprečuje motnje, kot so odmev, šumenje, hreščanje in druge, ki se pojavijo uporabnikom slušnega aparata v prostorih, kjer je prisotnih več ljudi. V sredo, 19. februarja, ob 18. uri bodo v preboldskem medgeneracijskem centru organizirali tudi predavanje o prednostih slušne zanke in uporabi slušnih aparatov. Predavanje bosta vodila podpredsednik Društva oseb z okvaro sluha celjske regije Milan Zupanc in tajnica društva. SJ

Nameščanje slušne zanke (Foto: Občina Prebold)

Nova »doza« tolkalnih ritmov

ŽALEC – Med 24. in 26. januarjem bodo Žalec že tradicionalno zavzeli zvoki tolkal. Mednarodni festival tolkalnih skupin BUMfest bo tokrat že 17. leto privabil obiskovalce od blizu in daleč, ki želijo uživati v glasbenotolkalnem vzdušju. Že prvi večer bo nastopila tudi Maja Keuc, ki je letos postala nova ambasadorica festivala.

Edini mednarodni tolkalni festival v državi, ki je že tradicionalno vsako leto konec januarja v Žalcu, je v 16 izvedbah obiskalo več kot 25 tisoč obiskovalcev iz Slovenije in širše. Festival že od leta 2007 organizirata StoP – Slovenski tolkalni projekt in ZKŠT Žalec, ki tudi letos za obiskovalce pripravljata raznovrstni program. Na letošnjem, že 17. festivalu bo na odru za pristno glasbenoritmčno vzdušje skrbelo več kot 50 nastopajočih iz Nemčije, Avstrije, Bolgarije, Španije in seveda tudi Slovenije. »Prihajajo zelo zanimive, tudi plesno-tolkalske skupine, nekaj je tudi presenečenj. Imamo tudi novo festivalsko ambasadorico Majo Keuc, ki bo z nastopom odprla prvi večer festivala,« je napovedal umetniški direktor festivala Dejan Tamše. Ob festivalu bodo tudi brezplačne glasbene delavnice, namenjene bodisi laični javnosti ali tistim, ki se s tolkali resneje ukvarjajo. Medtem ko so bile matineeje za šole že pred časom razprodane, so za oba večerna dogodka vstopnice še vedno na voljo. SJ

DOBJE – Od iskanja izvajalca gradnje bo odvisna tudi usoda stare šole

Čakajoč na razpis za gradnjo enote doma starejših

Z ministrstva za solidarno prihodnost so sporočili, da so glede črpanja sredstev iz evropskega načrta za okrevanje in odpornost pripravili vse potrebno, da bo večina projektov gradnje domov za starejše v prihodnjem letu začela črpati evropska sredstva. Eden takšnih projektov se obeta tudi v občini Dobje, saj je vlada lani poleti sklenila, da bo za gradnjo bivalne enote oz. enote doma starejših namenila 2,8 milijona evrov. Tamkajšnji župan Franc Leskovšek pravi, da je občina opravila vse svoje obveznosti, in upa, da bo tudi razpis za izvajalca del minil brez zapletov. Od tega je odvisno tudi, kdaj bo porušena stara šola, ki je močno dotrajana in tudi nevarna.

TINA STRMČNIK

Tako naj bi bila videti enota doma starejših v Dobju. (Foto: arhiv Doma starejših Šentjur)

Občina je pridobila gradbeno dovoljenje in projektno dokumentacijo, zemljišče za gradnjo je prenesla v last omenjenega ministrstva. Vlagatelj Dom starejših Šentjur v sodelovanju z ministrstvom pripravlja javno naročilo za izbiro izvajalca. »Odobrenih je bilo 2,8 milijona evrov in če bo izbran izvajalec, ki bo pripravljen enoto doma zgraditi za takšen

denar, bo prihodnje leto prišlo do gradnje. Na ministrstvu trdijo, da je za tak znesek možno zgraditi enoto doma. Projektantske ocene so predvidoma višje od izpogajane cene pri javnem naročilu,« je povedal dobjanski župan.

Rušenje v vsakem primeru

Naloga občine je še odstranitev tako imenovane stare šole, saj bo na tamkajšnjem zemljišču postavljena enota doma. Čeprav je občina že pridobila dovoljenje za rušenje stare šole in ima za to predviden tudi denar, se tega ne namerava lotiti, dokler ne bo izbran izvajalec gradnje. Če bi staro šolo začela rušiti prej, bi lahko po besedah Leskovška prišlo do proženja brežine. »Stavba je že dotrajana in nevarna, kar pomeni, da se bomo morali te težave lotiti v vsakem primeru. Če se bo uresničila namera o gradnji enote doma starejših, bomo staro šolo porušili do tal. Če do gradnje enote doma morda ne bi prišlo, moramo porušiti vsaj zgornje nadstropje nekdanje šole. Rezervni načrt je, da bi na zemljišču uredili parkirišče.«

Pomembno tudi za delovna mesta

Leskovšek je sicer prepričan, da bi bila enota doma za starejše pomembna pridobitev za lokalno skupnost. Takšna pobuda je bila v občini živa že pred več kot desetletjem, vendar ni prišlo do predvidenega javno-zasebnega

partnerstva. Zdaj je v načrtovani enoti doma predvidenih od deset do dvanajst delovnih mest, novogradnja bi pomenila, da bi lahko v domu jesen življenja preživljali občani, ki zdaj bivajo po različnih domovih po državi, nekateri tudi na Hrvaškem. Pod streho doma je načrtovanih 23 postelj, del mest je predvidenih za dementne starejše, del za nepomične, predvidena je tudi gospodinjstva skupnost. Načrtovani so še prostori za storitve dolgotrajne oskrbe ter pomoči na domu.

Še ena enota načrtovana v Šentjurju

Ministrstvo za solidarno prihodnost je na javnem razpisu, namenjenem za novogradnje stavb za osebe, ki so odvisne od pomoči drugih, s sofinanciranjem sicer podprlo 16 projektov, ki so skupno prejeli 65,71 milijona evrov denarja iz naslova načrta za okrevanje in odpornost. Po celotni državi je načrtovanih 539 novih postelj v domovih za starejše in centrih za usposabljanje, delo in varstvo. Na Celjskem je predvidena še ena tovrstna naložba, saj Dom starejših Šentjur načrtuje tudi gradnjo bivalne enote v Šentjurju, za kar je predvidenih malo manj kot 2,8 milijona evrov sofinanciranja. Skladno z javnim razpisom in načrtom za okrevanje in odpornost naj bi bila vsa dela končana do 30. junija 2026.

Franc Leskovšek: »Starejši iz naše občine čakajo na sprejem v dom, svojci se soočajo s težavami. V domovih po državi je toliko naših občanov, kot je po projektu predvidenih mest v načrtovani enoti doma. Ustanovitev samostojnega doma bi bila neracionalna, smiselno je, da bo dobjanska enota del večjega doma, kot je šentjurski.«

Spet prihajajo Celjske lekarne

ŠTORE – V občini je prišlo do spremembe izvajalca lekarniških dejavnosti. Na začetku novega leta so to storitev prevzele Celjske lekarne. Zaradi nujnih vzdrževalnih del in pridobitve dovoljenja za poslovanje bo lekarniška podružnica v Štorah sicer začela delovati po 13. januarju.

Lekarniško dejavnost je opravljal Lekarna Sveti v občini Štore zadnja leta Jurij iz Šentjurja, občina

pa se je po besedah župana Mirana Jurkoška zadnjih nekaj let z omenjeno zasebno lekarno dogovarjala za prehod na Celjske lekarne. »Občina Štore je spet postala ena od soustanovi-

teljic Celjskih lekarn, kot enakovrednega partnerja so nas potrdile tudi druge občine s Celjskega, ki so prav tako soustanoviteljice tega javnega zavoda. Z njim smo sodelovali vse do leta 2005, nato je bilo sodelovanje prekinjeno.« Jurkošek je dejal, da so si v občini

za spremembo lekarniške dejavnosti prizadevali, saj se štorska občina na različnih področjih povezuje z ustanovami iz celjske občine, med drugim sodeluje z javnima podjetjema Simbio in Vo-ka Celje. »Bili smo edina občina iz regije, ki v zadnjem obdobju ni sode-

lovala s Celjskimi lekarnami. Prav se mi zdi, da smo obudili sodelovanje, ki je bilo živo že pred približno dvema desetletjema.« Kot je še dodal štorski župan, sta se obe lekarni med seboj dogovorili o primopredaji, prenosu opreme in zdravil. TS

Za prevoze na voljo Štorovčan

ŠTORE – Občina je v sodelovanju s tamkajšnjim društvom upokojencev poskrbela za prevoze za starejše. Projekt, ki je začel 6. januarja, so poimenovali Štorovčan. Prostovoljci bodo starejše peljali do štorske zdravstvene postaje, lekarne, zdravstvenih ustanov v občinah Celje in Šentjur ter enkrat mesečno do trgovine Mercator na Lipi v Štorah. V občinski upravi menijo, da bo zagotavljanje lažjega dostopa do storitev prispevalo k ohranjanju kakovosti življenja občanov in k temu, da bodo starejši lahko čim dlje ostali v svojem domačem okolju.

Idejo za projekt Štorovčan je dobilo tamkajšnje društvo upokojencev. Prevozi so namenjeni starejšim od 65 let, ki živijo sami, ne vozijo avtomobila ter nimajo bližnjih sorodnikov. Uporabniki morajo biti zmožni samostojnega prevoza v osebnem vozilu, prevozi namreč niso namenjeni nepomičnim ali hudo bolnim osebam.

Ljudje, ki želijo prevoz, ga morajo naročiti vsaj tri dni vnaprej na telefonsko številko 070 815 680, od ponedeljka do petka, med 8. in 14. uro. Ob rezervaciji prevoza se morajo predstaviti, povedati, kam so namenjeni, kdaj potrebujejo prevoz, koliko časa bo predvidoma opravek trajal in sporočiti, ali potrebujejo prevoz tudi nazaj domov. Prevozi bodo na voljo od ponedeljka do četrтка med 7. in 14. uro, v petek pa med 7. in 12. uro. Ob vikendih in praznikih jih ne bo.

V Občini Štore in v tamkajšnjem društvu upokojencev si želijo, da bi se k sodelovanju pri projektu prijavilo čim več voznikov prostovoljcev. Prepričani so, da ima prostovoljstvo veliko vrednost za družbo, saj prispeva k vzpostavljanju medsebojnih odnosov, solidarnosti, sočutju in krepi družbeno povezanost. Poleg tega posameznikom omogoča osebno rast, razvoj delovnih veščin, pridobivanje izkušenj ter obogatitev življenja z občutkom izpolnjenosti in smisla.

TS

V občinski upravi upajo, da bo nova storitev prevozov starejšim omogočila tudi tudi druženje, socialni stik. (Foto: Občina Štore)

Utrinek z decembrske seje, na kateri so svetniki sprejeli proračun za leto 2025. (Foto: MOV)

Kaj prinaša rekorden velenjski proračun za leto 2025?

V ospredju nove razvojne priložnosti in sociala

Letošnji proračun velenjske mestne občine je težak 96,4 milijona evrov. Več kot polovico občinskega denarja je predvidenega za naložbe. Ker je Šaleška dolina pred zahtevnimi razvojnimi izzivi zaradi napovedanega zaprtja Premogovnika Velenje, so sredstva med drugim namenjena spodbujanju razvoja gospodarstva, zeleni preobrazbi, trajnostnemu razvoju in zagotavljanju socialne pravičnosti. Letošnji proračun je za 33,4 milijona evrov višji od lanskega.

BARBARA FURMAN

Predlog proračuna za leto 2025 je po besedah vodstva velenjske mestne občine rezultat prilagoditev in upoštevanja dodatnih potreb občanov ter pobud, ki so jih svetnice in svetniki podali ob obravnavi osnutka proračuna. Proračun v ospredje postavlja ključne

razvojne projekte in socialne pobude.

Tudi za PC Pesje

Največ proračunskega denarja je predvidenega za projekte, ki sodijo v sklop prestrukturiranja regije. Med drugim je občina za obnovo

Stare elektrarne – centra prihodnosti zagotovila približno 15 milijonov evrov, za gradnjo novega večnamenskega centra TecHub pa 7,4 milijona evrov. Namenjen bo mladim podjetjem ter ustvarjanju novih delovnih mest. Sredstva v letošnjem proračunu so zagotovljena tudi za vzpostavitev nove poslovne cone (PC) Pesje ter za preobrazbo sistema daljinskega ogrevanja za prebivalce v Šaleški dolini. Občina prav tako načrtuje obnovo javnih površin na Cankarjevi cesti, vzpostavitev digitalne platforme Pametno Velenje ter pripravo naložbene dokumentacije za obnovo garaž in ploščadi v Stanetovi ulici in na Kardeljevem trgu.

Več denarja je v letošnjem proračunu predvidenega tudi za štipendije dijakov in študentov, ki se bodo odločili za izobraževanje za deficitarna poklica, kot sta učitelj in zdravstveni delavec. V ta namen je občina namenila dodatnih 22 tisoč evrov.

Tudi evropski in državni denar

Za številne druge letošnje naložbe je predvidenega skoraj 52 odstotkov proračuna. V občinski upravi pričakujejo, da bodo od države, iz evropskega proračuna in drugih evropskih ustanov ter tudi s pomočjo donacij za sofinanciranje naložb pridobili skupno 34,7 milijona

evrov. Ob tem poudarjajo, da je to skoraj 70 odstotkov načrtovanih odhodkov za letošnje naložbe.

Približno 12 milijonov evrov bo občina porabila za načrtovane trajnostne naložbe v energetske in komunalno infrastrukturo, kot so obnova vodoovodov, postavitev sončnih elektrarn na javnih stavbah in obnova toplotnih postaj s sekundarnim omrežjem. Denar je zagotovljen tudi za izboljšanje vodooskrbe in vzdrževanje centralne čistilne naprave ter obnovo komunalnih vodov in cestnega odseka v Jenkovi ulici. Letos bo občina uredila meteorno kanalizacijo, prenovila križišča in komunalne vode na Cesti talcev ter vodoovod Loke.

Ker so predlanske poplave tudi v velenjski občini povzročile precejšnjo škodo na javni infrastrukturi, vseh posledic še niso uspeli odpraviti. Nameravajo jih letos, ko načrtujejo tudi nadaljevanje sanacije plazov. V ta namen je v letošnjem proračunu predvidenih štiri milijone evrov.

Več za socialo

Za financiranje socialnih programov ter spodbujanje kmetijstva in podjetništva je v letošnjem proračunu zagotovljenega več denarja kot minula leta. Svetnice in svetniki so za izvajanje storitve pomoč na domu namenili 420 tisoč evrov, kar je za 89 tisoč evrov več, kot je bilo najprej načrtovano. Sofinanciranje programov za starejše in upokojece ostaja na ravni lanskega leta. Več denarja je predvidenega tudi za štipendije dijakov in študentov, ki se bodo odločili za izobraževanje za deficitarna poklica, kot sta učitelj in zdravstveni delavec. V ta namen je občina namenila dodatnih 22 tisoč evrov. Za obnovo dotrajanih stopnic na Šaleški grad pa dodatnih osem tisočakov. Povečala je tudi sredstva za spodbujanje razvoja kmetijstva in gozdarstva na skupno 98.200 evrov, kar je za četrtno več kot lani. Za podporo malemu podjetništvu je v letošnjem občinskem proračunu predvidenih 30 tisoč evrov.

In koliko za šport?

Mestna občina Velenje je za izvajanje letošnjega programa športa namenila skoraj štiri milijone evrov. Za obnovo, obratovanje in vzdrževanje športne infrastrukture je predvidenih 1,6 milijona evrov, polovico tega za obnovo Mestnega stadiona Velenje, ki naj bi bila končana konec letošnjega maja.

Za sofinanciranje športnih programov je namenjenih 540 tisoč evrov, od tega 300 tisoč evrov za nadpovprečne športne dosežke. Občina že več let finančno podpira projekta Naučimo se smučati in Naučimo se plavati. Prav tako dodatno omogoča brezplačno uporabo športnih objektov v lasti občine in izplačuje nagrade za športne dosežke.

Stara elektrarna bo center prihodnosti

VELENJE – Gradbeno dovoljenje za obnovo Stare elektrarne je postalo pravnomočno, kar je predpogoj, da se občina lahko poteguje za državno sofinanciranje. Na območju Stare elektrarne namerava urediti center prihodnosti. V njem bo poslovna infrastruktura za delovanje podjetniških inkubatorjev. Projekt naj bi bil končan do februarja 2027.

Stara elektrarna svoje prvotne vloge že 50 let ne opravlja več. (Foto: MOV)

Stara elektrarna, ki je pomembna stavba industrijske kulturne dediščine v Šaleški dolini, svoje prvotne vloge že pet desetletij ne opravlja več. Stoji na degradiranem in delno okoljsko že prenovljenem območju, na katerem name-rava velenjska mestna občina v naslednjih letih s finančno pomočjo države zagotoviti potrebno infrastrukturo za razvoj inkubatorjev. V njih naj bi razvijali inovacije trajnostne predelave hrane, prehoda v krožno gospodarstvo ter razvoja kadra zelenega energetskega sektorja.

Projekt obnove Stare elektrarne je pripravilo podjetje VG5, ki je v sklopu vzdrževalnih del že prenovilo vod daljinskega ogrevanja. Ko bo občina pridobila državno sofinanciranje, se bodo lahko začela obnovitvena dela pod nadzorom Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. BF

Za nemoteno vodooskrbo

VELENJE – Približno štiri milijone evrov bo stala obnova glavnega vodoovoda iz zajetja Ljubija, ki je bilo močno poškodovano v lanskem neurju. Iz njega se oskrbuje več kot 44 tisoč prebivalcev Šaleške doline. Za izvedbo nujnih obnovitvenih del je bilo namenjenih skoraj 3 milijone evrov, zdaj bo treba zgraditi še kamnito zložbo, vredno približno milijon evrov.

Kot pojasnjujejo v velenjski mestni upravi, je bil cevovod Ljubija med neurjem na več mestih povsem uničen. Zato so morali najprej urediti dostopne poti, zgraditi oporne zidove in cevovod ponovno postaviti v primerno lego. Na novo so morali vzpostaviti tudi optično povezavo med zajetjem in napravo za pripravo pitne vode Grmov vrh, ki je bila na več odsekih pretrgana.

»Na območju zajetja je struga Ljubije popolnoma spremenila svojo traso, zato je bilo treba izvesti obsežna zemeljska dela za ponovno vzpostavitev prvotne struge in čiščenje zajetja. Zdaj izbrani izvajalec gradi prečne stopenjske pragove in kamnito zložbo, s čimer bodo stabilizirali strugo in zaščitili brežine pred nadaljnjo erozijo. Ureditev zložb je predvidena na dvanajstih mestih v skupni dolžini 1.200 metrov,« so še zapisali v sporočilu za javnost.

Dela naj bi bila končana do maja 2025. Z obsežno obnovo sistema želi občina zagotoviti nemoteno oskrbo s pitno vodo za prebivalce Šaleške doline. BF

Ali poznamo dobo, zaznamovano z okupatorskim nasiljem in bojem za svobodo?

Najbolj prelomno obdobje 20. stoletja

V galeriji Zgodovinskega arhiva Celje so 13. decembra premierno odprli razstavo in predstavili katalog Dekade: štirideseta 1940-1949 @Celje. Tako razstava kot katalog sta razdeljena v več vsebinskih sklopov, ki obravnavajo upravo, pravosodje, množične organizacije, gospodarstvo, vzgojo in izobraževanje, zdravstvo, kulturo in šport v tem obdobju. Katalog sta uredila direktor celjskega zgodovinskega arhiva Borut Batagelj in Aleksander Žižek, so zapisali v Zgodovinskem arhivu Celje.

LARISA JEKNIČ

Zgodovinski arhiv Celje po petih letih nadaljuje svojo serijo razstav in spremnih katalogov z naslovom Dekade, ki so nastali kot del obeleževanja 60. obletnice ustanovitve omenjenega arhiva. »Od leta 2015, ko smo projekt začeli s predstavitevijo 90. let 20. stoletja in smo ga pripeljali do 50. let, smo zaokrožili zgodbo o gradivu in arhivu, ki je bil ustanovljen leta 1956. Odličen odziv nas je spodbudil, da zgodbo o dekadah retrogradno nadaljujemo s ciljem, da bi čez nekaj let dobili na vpogled razširjeno serijo, ki bo pokrila celo 20. stoletje,« so pojasnili v Zgodovinskem arhivu Celje. Ob tem so poudarili, da gre za izrazito arhivsko usmerjen projekt, ki po eni strani izpostavlja možnost arhivskega gradiva za raziskovanje, po drugi pa usmerja strokovni arhivski kader, gre namreč za kolektivni projekt arhiva, k poglobljenemu raziskovanju gradiva po vnaprej določenih področjih.

V senci druge svetovne vojne

Štirideseta leta so bila zaznamovana z drugo svetovno vojno. Nemške čete so v knežje mesto vkorakale 11. aprila 1941 in s kasnejšo vzpostavitevijo okupacijskega režima ostro presekale komajda izoblikovano sodobno meščansko politično stvarnost, ki se je z opaznim zamikom za sosednjimi državami končno usidrala tudi v predvojni Jugoslaviji, so razložili v celjskem zgodovinskem arhivu. »Nemška okupacija je pomenila radikalen poseg v življenje slehernega Celjana in ogrozila fizični obstoj slovenskega naroda,« so dodali. Kot so pojasnili, so aretacijam slovenske inteligence, narodnozavednih meščanov, delavcev in duhovnikov sledili izgoni in tako je bilo iz knežjega mesta izgnanih več kot tisoč ljudi, za preostanek slovenskega prebivalstva se je začelo intenzivno raznarodovanje.

Slovenščina je bila pregnana iz šol, uradov, z ulic in iz cerkva. Žrtev evgeničnih podvigov okupatorja so bili tudi Slovenci. »Da nacisti v svoje namere niso dopustili nika kršnega dvoma, so dokazali že s prvim množičnim zločinom – evtanazijo več kot 400 duševno bolnih in onemoglih iz umobolnice Novo Celje in zavetišča v Medlogu junija 1941, čemur je sledilo obdobje neizprosnega izvajanja terorja nad aktivnimi člani odporniškega gibanja in njihovimi družinskimi člani, najpogostejše pa nad popolnoma samovoljno odbranimi posamezniki, ki so po nesreči pristali v Starem piskru,« so poudarili. Teror se je nadaljeval, dokler ni Komunistična partija Jugoslavije leta 1954 osvobodila mesta in prevzela oblasti.

Odkrivanje še neznanе zgodovine

40. leta prejšnjega stoletja so bila ena najzahtevnejših dekad. »Dekada štiridesetih je bila zaznamovana z velikimi pretresi in spremembami, ki so vplivale tako na skupnost kot na posameznike,« so poudarili v Zgodovinskem arhivu Celje. S projektom tako želijo predstaviti preplet dogodkov in izzivov, pri tem pa povabiti širšo javnost, naj s pomočjo njihovega gradiva odkriva zgodovino, ki je

Katalog sta uredila Aleksander Žižek (levo) in Borut Batagelj (Foto: Andraž Purg)

Kdo so avtorji razstave?

Pri ustvarjanju razstave so sodelovali dr. Aleksander Žižek, mag. Hedvika Zdovc, Sonja Jazbec, Anja Prša, dr. Bojan Himmelreich, Jože Kranjec, Vesna Kočevar, Bojana Aristovnik in dr. Borut Batagelj.

morda še vedno neznanana ali premalo raziskana. »Posebej si prizadevamo tudi izpostaviti klic po zbiranju in predaji gradiva, ki bi lahko dopolni-

lo naš arhiv,« so opozorili. »Upamo, da bomo v mozaik zgodovinskega spomina vključili še več posameznikov izkušenj in pripovedi,

ki bodo ujele duh dobe,« so še dodali. Ogled razstave je brezplačen, obiskovalci si jo lahko ogledajo v času uradnih ur arhiva.

Kaj je za koga spomin?

V Občinski knjižnici Prebold je bila od 7. decembra do 5. januarja na ogled razstava Spomini, ki so jo pripravili člani likovne sekcije Kulturno-umetniškega društva (KUD) Žalec. Slikarska platna svoje videnje sveta spretno prelivajo že dve desetletji.

Likovna sekcija KUD Žalec, ki jo vodi Marta Vošnjak, vsako leto predstavi dela, ki so nastala izpod rok njihovih članov. Tema, na katero so se osredotočili v minulem letu, je nosila naslov Spomini. »Že naslov namiguje, da so se člani dotikali različnih motivov, ki se vsebinsko nanašajo na preteklost čez različne zgodbe, teme in vsebine,« je poudaril akademski slikar in likovni pedagog ter mentor likovne sekcije mag. Uroš Potočnik. Nekateri avtorji so se tako podali v raziskovanje motiva svojih prednikov in domačij, v katerih so živeli, ali motivov iz otroških dni, ki so že davno minili. Drugi avtorji so uprizorili motive prelomov v preteklosti, ki nas spominjajo na meje človeške zmogljivosti in krhek mir. Nekateri so se podali v knjižne vode in na slikah upodobili znane motive literarnih junakov ter avanturiste preteklosti. Kot je poudaril Potočnik, so bila likovna dela pestra po motivni in tudi vsebinski, izrazni, slogovni ter likovno-tehnični plati. S svojimi izvirnimi idejami in stvaritvami so tako člani KUD Žalec tudi tokrat navdušili obiskovalce.

SJ

Najnovejša razstava likovne sekcije KUD Žalec nosi naslov Spomini. (Foto: Darko Naraglav)

Nov dirigent šentjurskih pihalcev

Peter Tovornik prevzema dirigentsko taktirko Pihalnega orkestra Šentjur. Omenjeni glasbeni sestav, ki je nedavno v dvorani Hruševac pripravil dve ponovitvi božično-novoletnega koncerta, je prej vrsto let vodil klarinetist Jurij Hladnik.

Tovornik je član orkestra že 15 let, do zdaj je deloval kot tolkalec in aranžer ter tudi kot pianist, kitarist, basist, preizkusil se je tudi v vlogi pevca. Zadnja leta je omenjenemu glasbenemu sestavu pomagal s svojimi skladbami in priredbami, priredbe sicer pripravlja tudi za številne druge glasbenike, zборе in zasedbe. Kot je povedal, mu je bilo v čevlje dirigenta lažje stopiti, ker je v delo orkestra tesno vpet že dolgo. »Naloga je vsekakor zahtevna, zahteva ogromno izkušenj in znanja, še bolj pomembno je, da si pravi človek zanjo. Ne bo preprosto, zagotovo vsak te vloge ne more prevzeti.« Zaenkrat bo skušal orkester voditi tako, kot je ta glasbeni sestav deloval doslej, pomembno se mu zdi, da se bodo glasbeniki navadili na drugega dirigenta. Orkester bo še naprej skrbel za tradicionalne dogodke, po katerih je znan v svojem okolju, in sicer za prvomajsko budnico, a tudi za koncert ob dnevu državnosti, vmes bo občinstvo razveseljeval še z dodatnimi nastopi.

Nov dirigent ocenjuje, da je pihalni orkester v dobri kondiciji. »Pridobivanje novih članov ni samoumevno. Mlade je težko spraviti od doma in jim »vzeti« telefone iz rok. Več let smo vlagali napor v to, da smo privabljali mlajše glasbenike in da smo jih obdržali. Mladi vidijo, da je to zdravo okolje, v katerem se lahko razvijajo kot glasbeniki in tudi kot ljudje nasploh.« Dodal je, da mladi glasbeni ustvarjalci tvorijo kar dve tretjini zasedbe.

TS

Od leve: dolgoletni dirigent Pihalnega orkestra Šentjur Jurij Hladnik, predsednik orkestra Vladimir Belina in nov dirigent Peter Tovornik. (Foto: PO Šentjur)

Odvisniki v knežjem mestu

Z željo, da bi problematiko razdelali z več plati, smo se o njej pogovarjali s predstavniki različnih ustanov – Javnega zavoda (JZ) Socio Celje, Mestne občine Celje (MOC) in Policijske uprave (PU) Celje – ki so z nami delili izkušnje z odvisniki in pristope, ki jih ubirajo za obvladovanje škodljivih učinkov uporabe prepovedanih drog oziroma reševanje te problematike.

Spregledani in nerazumljeni

Odvisniki so v Celju prisotni že vrsto let. Ponavadi jih povezujemo z odklonskim vedenjem in se jih na ulici izogibamo. Vendar ne smemo pozabiti, da so tudi oni ljudje. Marsikdo ima za seboj izjemno težko zgodbo, ki ga je pripeljala do tega, da je začel uživati drogo. To seveda ne sme biti izgovor za moteče ali nasilno vedenje do drugih občanov. A prepričanje, da so takšni vsi, je napačno. Med njimi so namreč tudi ljudje, ki si želijo boljšo prihodnost, a zaradi stigme do te ne morajo priti. In tako se vrtijo v začaranem krogu odvisnosti.

LARISA JEKNIČ

(Foto: Pexels)

Ni vse tako, kot se zdi na prvi pogled

Martina Težak, socialna delavka v JZ Socio Celje, dela na terenu z odvisniki. Vsak delovni dan med 7. in 15. uro se tako s sodelavci na različne lokacije v Celju in drugih nekaj krajih odpelje s kombijem, prirejenim za tovrstno delo.

Kombi je sestavljen iz pisarniškega in ambulantnega dela. Njihove dejavnosti spadajo v nizkopražni program Terensko delo z odvisniki od prepovedanih drog. Program deluje po načelu zmanjševanja škode in hkrati vzpostavlja stike z uživalci drog, je pojasnila Težakova.

Od pomoči pri vlogah do previjanja ran

»Zjutraj se s kombijem odpeljemo na predvidene kraje,« je povedala Martina Težak. »Pripeljemo se do uporabnikov drog in se z njimi malo pogovorimo. V zimskem času jim ponudimo tudi kakšno kavo ali čaj, da se pogrejejo. Včasih jim razdelimo tudi prigrizke, ker sodelujemo v dobrotelnem projektu Donirana hrana,« je dodala. Kot je pojasnila, program Terensko delo z odvisniki od prepovedanih drog ni namenjen preventivi, temveč omejevanju tveganih vedenj in škodljivih posledic za odvisnike. Tako je mogoče v kombiju dobiti tudi sanitetni material in material za varno vbrizgavanje droge, ki ga v organizaciji ministrstva za zdravje JZ Socio dobiva iz koprskih območnih enote Nacionalnega inštituta za javno

Martina Težak poudarja, da se odvisniki soočajo z mnogimi socialnimi in družbenimi preprekami, ki so rezultat stigme. (Foto: osebni arhiv)

zdravje (NIJZ). Prav tako zaposleni v programu sprejemajo rabljene igle in poskrbijo za njihovo varno uničenje. »Že kar nekaj časa smo na »sceni« in dobro vemo, kdaj smo dobrodošli in kdaj ne. Ko začnejo posamezniki na lokacijah, kamor se pripeljemo, uživati

za delo in iskati primerno stanovanje. Ti ljudje so večinoma prejemniki denarne socialne pomoči, ki nimajo urejenega stanovanjskega problema, nekateri so celo brezdomni, zato zelo težko najdejo primeren in cenovno ugoden prostor. »Že ljudje, ki imajo neko normalno plačo, težko najdejo stanovanje. Za odvisnike, ki prejemajo zgolj socialno pomoč, so tako oduševske cene na nepremičninskem trgu še toliko bolj nedostopne,« je dejala. V projektu sodeluje tudi medicinska sestra iz Zdravstvenega doma Celje, ki uporabnikom pomaga glede različnih zdravstvenih težav. »Če imajo poškodbo ali bolezen, se lahko z njo pogovorijo. Ima tudi nekaj pripomočkov, s katerimi lahko na primer pobere šive ali naredi prevezo. To je sicer omejeno, saj v kombiju ni tekoče vode. Jim pa lahko vedno vsaj svetuje, kar zadeva zdravstvene zadeve.«

»Ko ugotoviš, zakaj so prišli do situacije, v kateri so, se hitro vprašaj, kaj bi bilo s tabo, če bi doživel kaj podobnega. To so ljudje, ki so bili v otroštvu deležni fizičnih in spolnih zlorab ljudi, ki bi jih morali imeti radi in bi jih morali varovati. Večinoma so to ljudje, ki jih je v odvisnost pahnila neka huda izkušnja.«

Človeški do sočloveka

»Uporabnikom veliko pomeni že to, da imajo možnost, da se pogovorijo s kom »normalnim«. To populacijo družba namreč izjemno sti-

matizira, zato drugje večinoma ni deležna primernih in lepih človeških odnosov,« je poudarila Martina Težak. Kot je dejala, niso vsi odvisniki isti in po njenem mnenju v družbi velja napačno pričanje, da so vsi nasilni in problematični posamezniki. »Razumeti moramo, da imajo velikokrat duševne težave in hudo stisko. Ljudje bi jih najraje izbrisali z ulice, a to seveda ne gre,« je poudarila. Kot je dejala, so nekateri bolj težavni od drugih, vendar niti približno ne tako, kot jih želi naslikati družba. »Ko sem delala na centru za socialno

delo, sem se počutila manj varno, kot se ob delu z odvisniki,« je poudarila. Ob tem je tudi opozorila, da odvisniki v Celju nimajo namenskega prostora, kjer bi se lahko zadrževali, zato postopajo po središču mesta. »Velenje, Maribor, Ljubljana in Koper imajo dnevne centre za odvisnike. Celje tega nima. Upam, da se bo to kmalu spremenilo,« je dodala.

Ženske so ranljivejše

Kot je pojasnila Težakova, imajo v okviru programa približno 150 uporabnikov na

mesec. Vsaj polovica je z delavci v stiku več kot dvakrat na teden, a so tudi takšni, ki pridejo bolj poredko, takrat, ko čutijo potrebo, da se pogovorijo, ali pridejo zgolj po kavico. Ženske uporabnice so v povprečju stare 45 let, moški so nekoliko starejši. Kot je dejala Težakova, so ženske, ki se bojujejo z odvisnostjo, še posebej ranljive. »Velikokrat za svoje preživetje nudijo spolne usluge ali jih prodajajo celo njihovi partnerji. So bolj izpostavljene in jim je težje preživeti na ulici ter v svetu zasvojenosti,« je poudarila.

Vozilo, s katerim zaposleni pri JZ Socio pomagajo odvisnikom na terenu. (Foto: arhiv JZ Socio)

Neusmiljen trg dela

Tudi prepričanje, da noben odvisnik ne želi delati in da zato raje izkorišča denarno socialno pomoč, je po mnenju Težakove napačno. »Večina odvisnikov je nezaposlenih. A kar nekaj jih je pripravljeno

odločiti za delo na črno, kar velikokrat pomeni izjemno slabe pogoje. »V tem primeru niso ne zdravstveno ne socialno zavarovani, nemalokrat se tudi poškodujejo. Tudi plačila za korektno opravljeno delo velikokrat ne vidijo.«

»Že ljudje, ki imajo neko normalno plačo, težko najdejo stanovanje. Za odvisnike, ki prejemaajo zgolj socialno pomoč, so tako oderuške cene na nepremičninskem trgu še toliko bolj nedostopne.«

nih delati. Tako odidejo na razgovor, so izbrani, nakar jih delodajalec napoti na zdravniški pregled. In takrat nastopi problem, ko je v njegovem kartonu zabeleženo, da je na nadomestni terapiji z metadonom. In tako ne dobi dela.« Težakova je razložila, da se ti posamezniki zato

Strah pred obsojanjem

Program JZ Socio Celje je na tem območju edini program, ki od odvisnikov ne zahteva identifikacije. Njegovi uporabniki so anonimni. Ti gredo drugam težje po pomoč, ker jih pristojni sprašujejo po imenu in priimku, pri če-

mer jim je neprijetno zaradi osebne situacije, je pojasnila Težakova. To se kaže tudi, ko morajo na primer po zdravstveno pomoč. Marsikdo ima zaradi vbrizgavanja drog različne zdravstvene težave, kot so rane in okužbe. »Zato morajo k zdravniku bodisi po antibiotik bodisi na operativni poseg, a tega velikokrat ne storijo, saj jim je nerodno,« je dejala. »Tudi nas je eden od uporabnikov že vprašal, ali imamo skalpel, saj si je hotel rano oskrbeti kar sam,« je razkrila. Te osebe sicer imajo urejeno zdravstveno zavarovanje, a zaradi strahu pred stigmatom po pomoč vseeno velikokrat ne upajo. »Treba je ohranjati človečnost in se zavedati, da so odvisniki ljudje, ki imajo prav tako svoje potrebe, želje in sanje,« je dejala Martina Težak. Ob tem je poudarila, da ni vse tako, kot

se zdi na prvi pogled. Večina uporabnikov prepovedanih drog to počne zato, ker so v preteklosti doživeli hude travme. »Ko ugotoviš, zakaj so prišli do situacije, v kateri so, se hitro vprašaš, kaj bi bilo s tabo, če bi doživel kaj podobnega. To so ljudje, ki so bili v otroštvu deležni fizičnih in spolnih zlorab ljudi,

»Treba je ohranjati človečnost in se zavedati, da so odvisniki ljudje, ki imajo prav tako svoje potrebe, želje in sanje.«

ki bi jih morali imeti radi in bi jih morali varovati. Večinoma so to ljudje, ki jih je v odvisnost pahnila neka huda izkušnja.«

MOC: preventiva, ne represija

V Mestni občini Celje (MOC) menijo, da je problem odvisnosti od prepovedanih drog bolj sistemski kot občinski. V Celju se na nekaterih lokacijah v središču mesta zadržujejo odvisniki in alkoholisti, ki včasih delajo tudi nemir. Vendar tudi v občini poudarjajo, da vseh odvisnikov ne smemo metati v isti koš, saj se je treba zavedati, da še zdaleč niso vsi nasilni. Kot so dejali, govorimo o izgrelih posameznikih.

Kot so dejali v MOC, se občani nanje občasno obrnejo s pritožbami glede nasilnega in motečega vedenja nekaterih odvisnikov v središču mesta. »Naša temeljna vizija ostaja ustvarjanje pri-

jetnega in varnega okolja za vse prebivalce, vendar naše pristojnosti in delovanje predvsem segajo na področje preventive,« so zapisali. »Policija je odzivna in prijavljene kršitve obravnava celovito, vendar izpostavljen problematike ni mogoče reševati zgolj z represijo. Vsekakor je pomemben preventivni pristop, ki bi ga po našem mnenju morala bolj celovito oblikovati resorna ministrstva,« so opozorili.

Red in mir na eni, korektna obravnava odvisnikov na drugi strani

Na občinskem portalu Servis 48, ki je na voljo za pobude prebivalcev, je bila

tovrstna pritožba glede neprimerne vedenja odvisnikov podana 24. septembra lani. »Da Celje postaja nevarno mesto, že dolgo vemo. Ampak to, da narkomani vsem na očeh njuhajo bel prašek v središču mesta, je nezaslišano. Samo predlog za MOC – sprehodite se skozi mesto, pri starem vodnjaku pri trgovini DM, na zvezdi v središču, se zbirajo narkomani in veselo uživajo svojo drogo. Prosim, naredite nekaj in umaknite narkomane. Mesto je polno otrok in mladostnikov, ki imajo zdaj promocijo drog na dosegu roke,« so zapisali v Krajevni skupnosti Center. In kaj jim je odgovorila občina? »Gle-

de zbiranja oseb (različnih ranljivih skupin, kot so brezdomci, odvisniki, osebe drugih narodnosti) sporočamo, da tako MOC kot druge posamezne ustanove, ki skrbijo za te ljudi, dajemo vse od sebe, da pomagamo rešiti nastale situacije v mestu. Glede na zakonodajo imamo velikokrat zvezane roke. Na mestih, kjer vemo, da se posamezne skupine zadržujejo, smo povečali nadzor pristojnih organov, kar je trenutno edina možnost, ki jo imamo. Vsi skupaj se trudimo vzdrževati red in mir vseh občanov in občank, hkrati želimo tem skupinam zagotoviti primerno obravnavo.«

Odvisniki se velikokrat zbirajo v parku na Gledališkem trgu. (Foto: Andraž Purg)

Ideja o varni sobi

V MOC razmišljajo o vzpostavitvi tako imenovane varne sobe po vzoru Nove Gorice. Tam si lahko odvisniki drogo vbrizgavajo pod nadzorom in s sterilnimi pripomočki, kar pomaga pri zmanjševanju zdravstvenih tveganj, posredno pa tudi tveganj na področju socialnovarstvenega in kazenskopravnega področja. Tako se uporaba drog iz javnega prostora umakne v zasebni ter hkrati nadzorovan prostor, ki zmanjšuje možnost izpostavljenosti širše javnosti, vključno s tveganji, ki nastajajo z uporabo drog v javnem prostoru, so zapisali v slovenskem združenju za duševno zdravje Šent. »Varne sobe za uporabo drog so zakonsko regulirani in zdravstveno oskrbovani programi, namenjeni reševanju problematike uporabe drog na javnih mestih, in omogočanju higienskega ter varnega okolja za manj škodljivo oziroma tvegano uporabo drog. Osredotočajo se na interese javnega zdravja, javnega reda in miru ter možnosti za kakovostno zdravstveno in socialno obravnavo posameznikov v skupnosti,« so še dejali v MOC.

OB ROBU

Enaki vatli za vse

V pisanje teme sem se spustila z nekaterimi predsodki do odvisnikov, priznam. Zaradi nekaj pobalinov, ki povzročajo nemir v mestu, sem si ustvarila idejo, da so problematični vsi. Nato je pogovor z Martino Težak zamajal moja do zdaj utrjena prepričanja o tej družbeni skupini. To je vedno dobrodošlo in vsak novinar si mora dovoliti, da se s pomočjo sogovornikov nauči kaj novega, tudi če to

LARISA JEKNIĆ

korenito spremeni rdečo nit njegove zgodbe. Odvisniki so ljudje, ki jih družba ne sprejema, jih gleda postrani ali se zanje sploh ne zmeni, kot bi bili nevidni. In včasih tudi oni storijo kakšno odklonsko, celo kaznivo dejanje, kar mora biti brez dvoma kaznovano, temu nikakor ne nasprotujem. A ko storijo nekaj takega, se vsi zgražamo. Zakaj nimamo istega odnosa do nasilnežev, ki prekomerno uživajo alkohol in že po mišičnem spominu pretepajo svoje žene? Raje se obrnemo stran. Ker je alkohol najpogostejša droga naše družbe, zakoreninjen je v našo narodno in kulturno zavest do te mere, da ga večina ne zaznava kot anomalijo. Čeprav je bodisi posredno bodisi neposredno razlog za več telesnih poškodb in smrti v Sloveniji kot katerakoli druga opojna substanca. Če smo zato sposobni prijaviti odvisnika, ki v deliriju nekoga napade v središču mesta, bodimo enako pogumni in prijavimo znanca, soseda, mogoče celo prijatelja, za katerega vemo, da v zasebnem življenju, mnogokrat v opitem stanju, rad dvigne roko nad svojo partnerko. Si upamo?

Kaj pravi policija?

Glede kršitev odvisnikov policija najpogosteje ukrepa zaradi kršitev javnega reda in miru ter nesposobnega vedenja. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg)

Tudi ekipa Novega tednika je bila 14. decembra lani priča neljubemu dogodku v središču mesta, ko je eden od celjskih odvisnikov dopoldne nadlegoval mimoidoče, nato je v bližnji trgovini napadel tudi varnostnika. »Prišel je v trgovino in delal nemir, jaz sem ga zgolj pozval, naj se umiri. Nato me je napadel,« je razložil varnostnik, ki je bil takrat v službi in ki ga na njegovo željo ne bomo imenovali.

Moški je moral poiskati zdravniško pomoč, saj ga je omenjena oseba opraskala. V bolnišnici so ga cepili in mu povili roko. Ukrepala je tudi policija, zato smo nekaj podatkov pridobili tudi v PU Celje. »Policisti se na vse prijave občanov odzovemo in ukrepamo. Prav tako nekatere kršitve zaznamo tudi samo pri obhodih po središču Celja, ki jih opravljamo v uniformah in civilnih oblačilih,« so pojasnili. Kot so dejali, odvisniki ves čas menjajo lokacije, kjer se zbirajo. Najpogostejše se v večjem številu zbirajo v manjšem parku ob nekdanji ekonomski šoli v Vodnikovih ulici in v parku na Gledališkem trgu. Glede kršitev omenjenih odvisnikov policija najpogosteje ukrepa zaradi kršitev javnega reda in miru ter nesposobnega vedenja. V redkih primerih obravnava vandalizem in sume storitev kaznivih dejanj poškodovanja tujih stvari in groženj. »Pogosto se sporečejo predvsem med seboj,« so poudarili v PU Celje.

Nesrečen začetek novega leta

Huda poškodba s pirotehniko

Policisti so prvi dan v novem letu dobili obvestilo, da se je pri uporabi pirotehničnih izdelkov na območju Griž hudo poškodoval mladoletni fant. Mladoletnik je med obiskom pri prijateljih našel signalne rakete in jih več razrezal ter iz njih odstranil smodnik. Z njim je nato napolnil manjšo plastično embalažo. Ko jo je na balkonu prižigal, je prišlo do silovite eksplozije, ki mu je hudo poškodovala roko.

JANŽE FRIC

Lastnika signalnih raket bodo policisti kazensko ovadili zaradi suma storitve kaznivega dejanja povzročitve splošne nevarnosti, saj je opustil dolžno skrb nad pirotehniko kategorije P1 in jo je po nakupu nenadzorovano hranil v svojem domu tako, da je bila dosegljiva

več mladoletnim osebam in otrokom.

Opozorila pri nekaterih še vedno niso dovolj

»Kljub vsem opozorilom policije, kako nevarna je predelava pirotehničnih izdelkov, je žal ravno zaradi tega spet prišlo do tragične poškodbe, ki je še enemu mlademu človeku za vedno zaznamovala življenje,« so sporočili celjski policisti.

Signalne rakete, katerih glavni učinek je svetloba, sodijo v kategorijo pirotehniko P1, ki predstavlja majhno nevarnost, njena uporaba je dovoljena celo leto. Pogoj za

nakup je starost 18 let. Policisti poudarjajo, da je predelava teh raket kot tudi drugih pirotehničnih izdelkov zelo nevarna.

Dodajajo, da so predelava, uporaba v drugih predmetih in vsaka lastna izdelava ter preprodaja pirotehničnih izdelkov prepovedane.

Konec »dovoljenega pokanja«

Na policiji svetujejo, naj tisti, ki se ne morejo upreti rabi, pirotehniko ne kupujejo od preprodajalcev na tržnicah, boljših sejmih ali drugih na ulicah, prav tako naj jih ne naročajo na spletu. »Izkušnje namreč kažejo, da je uporaba teh izdelkov zelo nevarna, saj večinoma niso testirani, vprašljivi so tudi materiali, iz katerih so narejeni,« poudarjajo na policiji.

Prodaja ognjemetnih izdelkov kategorije F1, katerih glavni učinek je pok, je fizičnim osebam dovoljena le od 19. do vključno 31. decembra, njihova uporaba je dovoljena od 26. decembra do vključno 1. januarja. Uporaba teh ognjemetnih izdelkov je prepovedana v strnjenih stanovanjskih naseljih, zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, domov za upokojence, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, na katerih so javni shodi in javne prireditve.

Prepovedane so prodaja, posest in uporaba ognjemetnih izdelkov kategorije F2 in F3, katerih glavni učinek je pok. Prav tako so prepo-

vedane predelava, uporaba v drugih predmetih, lastna izdelava in preprodaja pirotehničnih izdelkov. »Zakon določa, da se kršitelju za navedene prekrške izreče globa od 400 do 1.200 evrov, policisti kršitelju pirotehniko tudi zasežejo,« so še sporočili celjski policisti.

Policisti zasegli pirotehnične izdelke

V prazničnem obdobju so policisti na območju Policijske uprave Celje zabeležili več prijav, ki so bile povezane z uporabo pirotehničnih izdelkov. Na vse so se odzvali in na kraju preverili okoliščine prijave. Na podlagi pridobljenih informacij so izvedli tudi hišne preiskave in zasegli pirotehnična sredstva.

Skupaj so celjski policisti v predprazničnih in prazničnih dneh zasegli 216 kosov prepovedanih pirotehničnih izdelkov različnih kategorij. Zoper dvanajst oseb, v večini primerov je šlo za mladoletnike, so na pristojna sodišče podali obdolžilne predloge.

»Poudariti želimo še, da smo na območju Policijske uprave Celje v navedenem obdobju zaznali, da so v nekaj posameznih primerih starši omogočili mladoletnikom posest dovoljenih in prepovedanih pirotehničnih izdelkov. V omenjenih primerih še zbiramo obvestila in bomo zoper starše oziroma zakonite zastopnike izvedli postopke o prekršku,« so še zapisali v celjski policijski upravi.

Več vlomov v vozila

Na območju Policijske uprave Celje so policisti konec lanskega in v začetku letošnjega leta obravnavali več kot deset vlomov v osebna vozila in več poskusov vlomov v vozila.

Prva dva dni novega leta so obravnavali kar tri. Dva na parkiriščih pokopališč v Vojniku in Slovenskih Konjicah ter enega na parkirišču v Zagradu, kjer običajno parkirajo obiskovalci bližnjih hribov. Neznani storilci so iz dveh vozil ukradli torbice z dokumenti, bančnimi karticami in drugo vsebino.

Vlomi tudi med prazniki

Pred prazniki so storilci najpogostejše vlamljali v vozila, parkirana pred gostinskimi lokali, kjer so ljudje praznovali zaključke leta. Celjski policisti so v zadnjih mesecih vlome beležili tudi na parkiriščih prostorov, kjer so bile poroke, in na parkiriščih pokopališč v času pogrebov.

Storilci so iz vozil najpogostejše kradli torbice, denarnice, sončna očala, mobitele, prenosne računalnike in športne torbe. Poleg škode, povzročene s tatvino, so lastnikom večjo škodo povzročili še z razbitji stekel in s poškodovanjem vrat vozil.

»Ob tej priložnosti ponovno opozarjamo lastnike vozil, naj na vidnih mestih ne puščajo vrednejših stvari, ki privabljajo storilce in jih s tem še dodatno spodbudijo k tatvinam,« so sporočili celjski policisti.

JF

Lansko leto končali, letošnjega začeli s požari

Med prazniki in po njih je v naših krajih večkrat gorelo. Najprej je zagorelo v Spodnjem Grušovju na območju Slovenskih Konjic. Ogenj je v celoti uničil gospodarsko poslopje, bližnji manjši lesen objekt in več kmetijske mehanizacije. Poškodoval je tudi bližnji stanovanjski hiši. Domačini so iz hleva uspeli rešiti vso živino.

Požar je gasilo več kot 50 gasilcev iz petih prostovoljnih gasilskih društev, ki so s hitro intervencijo preprečili, da se požar ni razširil na sosednje objekte. Po prvih ugotovitvah je do požara prišlo v gospodarskem poslopju. Najverjetneje je zagorelo zaradi kratkega stika na električnih vodnikih.

Gorelo tudi med prazniki

V Loki pri Žusmu je zagorel hlev. Ogenj je uničil ostrešje, traktor in

Pri gašenju požara v Podvinu je sodelovalo 55 gasilcev.

Ogenj je uničil mansardo in ostrešje.

več kmetijske mehanizacije. Do požara je prišlo zaradi napake na električni napeljavi traktorja.

Gorelo je tudi v Kozjem, kjer je zaradi pregretja električnega kabla na hladilniku zagorel zunanji bar ob gostinskem objektu. Ogenj je uničil hladilnik in več drugih električnih naprav.

V Podvinu je zagorelo na balkonu mansardnega dela hiše. Cigaretni ogorek, ki ga je močan veter odpihnil v vrečo žagovine in sena, je najverjetneje povzročil požar.

Konec prejšnjega tedna je zagorelo še v Ravnah na območju Soštanja, kjer je gorelo v kletnih prostorih večstanovanjskega objekta. Zagorelo je zaradi napake v peči na sekance. Ogenj je poškodoval peč in dimnik.

Tudi v začetku tedna požari

V ponedeljek je gorelo trikrat. V zgodnjih jutranjih urah je zagorelo v Rjavici na območju Rogaške Slatine.

Po dosedanjih podatkih je zagorelo v objektu ob stanovanjski hiši, od koder se je ogenj razširil na ostrešje hiše. Vzrok požara še ni potrjen.

Zgodaj popoldne, prav tako v ponedeljek, je požar izbruhnil na ostrešju stanovanjske hiše v Gabrovniku na območju Slovenskih Konjic. Do požara je najverjetneje prišlo zaradi toplotnega preboja dimnika v mansardnem delu stanovanjske hiše.

V ponedeljek je zagorelo še zvečer, tokrat v Svetem Lovrencu na območju Žalca. Tudi v tem primeru je ogenj uničil ostrešje stanovanjske hiše.

Na Žalskem je sicer gorelo že v začetku leta, ko so gasilci pogasili požar v stanovanjski hiši v Podvinu. Kot so sporočili iz žalske gasilske zveze, naj bi zagorelo v mansardnem delu hiše, ogenj pa se je nato razširil na ostrešje. Popolnoma je uničil mansardo ter ostrešje stavbe.

JF

Foto: GZ Žalec

David Zec v »nebeškem« skoku na tekmi proti The New Saints (Foto: Andraž Purg)

Pripravljalni tekmi z Osijekom in s Širokim Brijegom

Tokrat na priprave v hrvaško Istro

Nogometaši Celja se bodo zbrali danes in se začeli pripravljati na spomladanski del sezone.

DEAN ŠUSTER

V njem bo ekipa Alberta Riere dejavna na treh frontah, v državnem prvenstvu, slovenskem pokalnem tekmovanju in konferenčni ligi.

V Istro dvakrat

Celjski nogometaši in njihovi trenerji se bodo takoj preselili v Umag. Tam bodo

aktualni državni prvaki ostali do 18. januarja. Tik pred vrnitvijo domov bodo odigrali prvo pripravljalno tekmo. Tekmec bo Osijek, ki v hrvaškem prvenstvu prav tako kot Celje v slovenskem zaseda četrto mesto. Po prijateljskem srečanju bo sledilo potovanje v Celje. 21. januarja se bo celjsko moštvo vrnilo v hrvaško Istro. Zadnjo preizkušnjo pripravljenosti bo opravilo na tekmi s Širokim Brijegom (25. januar), ki je trenutno šesti v 1. ligi Bosne in Hercegovine.

Po Zecu še Bralić

Branilec NK Celje David Zec se je po treh letih in pol poslovil od knežjega mesta. 24-letni nogometaš se je v zameno za odškodnino preselil v Bundesligo, kjer je okrepil Kiel. Prestop je vreden 1.600.000 evrov. Celju bo ostalo 900 tisočakov, preostanek pa libzonski Benfici. »Težko mi je opisati vse občutke. Celje mi je dalo ogromno v vseh pogledih. Tukaj sem zelo napredoval in doživel velikih lepih trenutkov, ki mi bodo za vedno ostali v

spominu. Naslov državnega prvaka, Guimaraes, napredovanje proti Pyuniku, uvrstitev v izločilne boje konferenčne lige ... Veliko jih je in težko bi izbral najljubšega,« je pred odhodom dejal Zec. Celjskega prvotigaša je nato zapustil še en branilec. Klub je do konca sezone hrvaški Gorici posodil Slavka Bralića. Hrvaški klub bo lahko po koncu sezone nogometaša tudi odkupil. Dvaintridesetletni Bralić v Celju ni dobil prav veliko priložnosti za dokazovanje.

Gašper Pevec državni podprvak

V Mariboru je bilo v olimpijskem bazenu odprto absolutno državno prvenstvo, ki se ga je udeležilo 229 plavalcev in plavalk iz 21 slovenskih klubov, tekmovali pa so tudi tudi plavalci iz zagrebškega, sarajevskega in avstrijskega kluba.

Prvi dan je član celjskega Neptuna Gašper Pevec v napeitem finalnem boju na 200 prsno osvojil naslov državnega podprvaka v absolutni kategoriji. Naslednji dan je bil tretji na 100 prsno, prav tako v absolutni kategoriji. Peti je bil na

200 in 400 mešano. Njegov brat Julijan Pevec je nastopil v štirih finalih, najboljši, peti, je bil na 200 prsno. V finalih sta plavala še dva neptunovca, Izabela Pakiž Rumpf na 100 prsno in Jon Kočevlar na 1.500 metrov. Izkazal se je tudi plavalec velenjskega kluba Matic Bizjak Jambrović. Postal je državni prvak na 50 prosto. Na enaki razdalji v delfinovem slogu sta mu le dve stotinki zmanjkali do še enega naslova prvaka. Matic je srebrno medaljo osvojil še s štafeto.

DŠ

Mladi branilki najboljši strelki

Košarkarice Cinkarne Celje so v 1. slovenski ligi v Kranju ohranile zmagoviti niz in vpisale še deseto zaporedno zmago.

Na tekmi 12. kroga so slavile z 49 točkami razlike. Najboljša strelka tekme je bila Maja Uranker z 21 točkami. Celjanke so nato odigrale prvo polfinalno tekmo slovenskega pokala. V Škofji Loki so premagale ekipo Domela s 86: 48.

Lea Bartelme je zbrala 14 točk in 6 skokov. Povratno srečanje bo 15. januarja v Celju. Drugi polfinalni par sestavlja Triglav in Ilirija. Že danes se bodo varovanke trenerja Damirja Grgića prvič v novem letu predstavile svojim privržencem. V ligi Waba bodo ob 18.00 v dvorani Gimnazije Celje – Center pričakale ekipo Orlovi iz Bosne in Hercegovine.

DŠ

V SPOMIN

Tone Turnšek

(11. november 1940–7. januar 2025)

V noči s ponedeljka na torek sem slabo spal. Kot bi slutil ... Ob sedmih zjutraj me je zbudilo sporočilo, v katerem je pisalo, da je umrl Tone Turnšek.

Po začetnem šoku, čeprav sem že približno deset dni vedel za njegovo stanje po možganski kapi, se mi je v mislih odvrtel film najinega dolgoletnega sodelovanja in sobivanja s celjskim rokometom – najprej aktivnih osemnajst let v vodstvu kluba (1990–2008), nato velikokrat na srečanjih nekdanjih sodelavcev kluba v »rokometni« gostilni Amerika.

Še danes se živo spominim 17. septembra 1990, ko je Rokometni klub Celje podpisal pogodbo s Pivovarno Laško, kar je bil eden najpomembnejših trenutkov v skoraj osemdesetletni zgodovini celjskega rokometa. Aero Celje namreč po dvanajstih letih (1978–1990) ni več želel sodelovati kot glavni pokrovitelj kluba in do začetka nove sezone 1990/91 smo mrzlično iskali njegovo zamenjavo. Iz stiske sta nas z veliko razumevanja rešila Pivovarna Laško in njen direktor Tone Turnšek, pri čemer smo si zaradi novega pokrovitelja prislužili nekaj vprašanj in nasprotovanj nemalo someščanov. A smo vztrajali in kmalu se je pokazalo, kako prav smo imeli.

Ob 10-letnici praznovanja osvojitve naslova evropskih klubskih prvakov je Tone Turnšek zapisal: »Po moji oceni takratna odločitev Pivovarne Laško ni pripomogla le k rešitvi kluba, ki je bil leta 1990 v hudi finančni stiski in pod vprašajem svojega obstoja, ampak je prispevala tudi k večji prepoznavnosti Pivovarne Laško na slovenskem in nekdanjem jugoslovanskem trgu. Kozorog rokometaš je v Sloveniji in Evropi kmalu postal pojem kakovostnega in dobro organiziranega kluba iz Celje. S pomočjo dotedanjega

preizkušenega vodstvenega in strokovnega kadra smo ustvarili klub evropskih razsežnosti v rokometu. To so časi, ki jih ne bom nikoli pozabil! Časi, ko smo vsi skupaj prenašali poraze in neuspehe ter se veselili vsake zmage in vsakega naslova. In ni jih bilo malo! Ponosen sem na vse, kar smo po letu 1990 ustvarili v klubu. Še posebej na nepozabne trenutke in leta, ko smo zmagovali po Evropi ter dokazali, da tudi v majhni Sloveniji znamo in zmoremo. In kaj je lahko lepše kot povzpeti se na vrh rokometne Evrope?»

Vsem nam, ki smo takrat delali v klubu, bo v večnem spominu ostala osvojitev naslova evropskih klubskih prvakov leta 2004 in vsega, kar se je takrat dogajalo v Celju in Sloveniji. S Tonetom na čelu smo bili odlična ekipa, vedeli smo, kaj delamo in kakšni so naši cilji. In dosegli smo jih, v čast in slavo klubskih prvakov je Tone Turnšek zapisal: »Po moji oceni takratna odločitev Pivovarne Laško ni pripomogla le k rešitvi kluba, ki je bil leta 1990 v hudi finančni stiski in pod vprašajem svojega obstoja, ampak je prispevala tudi k večji prepoznavnosti Pivovarne Laško na slovenskem in nekdanjem jugoslovanskem trgu. Kozorog rokometaš je v Sloveniji in Evropi kmalu postal pojem kakovostnega in dobro organiziranega kluba iz Celje. S pomočjo dotedanjega

Nazadnje smo bili skupaj 25. aprila 2023, ko smo v gostilni Amerika praznovali 19. obletnico osvojitve naslova evropskih klubskih prvakov. Naslednje leto ob proslavi 20-letnice Toneta žal ni bilo več z nami, vendar smo bili vsi v mislih z njim. Počivaj v miru, dragi Tone. Vsi prijatelji celjskega in slovenskega rokometa te ne bomo nikoli pozabili!

Andrej Šušterič
Foto: arhiv NT

Tone Turnšek je Pivovarno Laško vodil 24 let. Predsednik celjskega rokometnega kluba je postal leta 1990, svoj drugi mandat je končal leta 2011. Pogreb bo v Laškem v ponedeljek ob 14.00.

Celjski hokejisti prekinili niz porazov pred tekmama(i) sezone

Kaj vse lahko pričakujemo v torek, 14. januarja?

Edini strelec na zadnji tekmi proti Jesenicam je bil Celjan Nik Grahut (levo). Desno od njega so Danil Carkovskij, Jure Povše, Jure Sotlar in Mikus Mintautiškis.

Hokejisti ekipe RST Pellet Celje bodo v torek v prvi polfinalni tekmi državnega prvenstva gostili igralce HDD Sij Acroni Jesenice. Druga tekma bo dva dni kasneje v Podmežakli, morebitna tretja v soboto spet v Celju. V prejšnji sezoni je le kanček sreče zmanjkal Celjanom do prve uvrstitve v finale slovenskega prvenstva. Natančneje povedano – zaradi premalo vneme Olimpije proti Jesenicam so ostali brez zgodovinskega dosežka.

DEAN ŠUSTER

V tej sezoni sta prva obračuna knežjih oklepnikov in železarjev v Alpski ligi štela tudi za slovensko ligo. Oba so dobili varovanci trenerja Gala Korena (doma s 6 : 2 in in v gosteh z 2 : 1) in si s tem zagotovili prednost domačega ledu v polfinalnem nizu, v katerem je za preboj v finale treba zmagati dvakrat.

Stara zgodba s slovenskimi sodniki

Tretje medsebojno srečanje je bilo v celjskem mestnem parku predzadnji dan prejšnjega leta. Gorenjci so ob glasni podpori številnih navijačev zmagali s 5 : 1 in še 20 minut po tekmi slavili, kot da so postali prvaki lige. Celjani so nato v Sisku presenetljivo povedli s 3 : 1, nato so doživeli poraz s 4 : 3. V nedeljo so

bili močno zdesetkani, a so še na začetku zadnje minute imeli prednost 2 : 1. Končalo se je z 2 : 4. Gostitelji so bili razkačeni zaradi dela, a ne avstrijskih ali italijanskih, temveč slovenskih sodnikov, ki so dopuščali grobe nalete gostov. V ospredju je bil glavni sodnik Miha Bajt, ki si je privoščil celo žaljivke s kletvicami, kar je dan kasneje tudi priznal. Poškodovanim Bohdanu Panasenku, Ahmetu Jakupoviču, Niku Sečenu in Marku Grozniku se je pridružil še Jure Povše.

Spet manjša srhljivka

V ponedeljek je Koren dva branilca prestavil v napad, v obrambi je igral tudi Domen Dolžan, ki je pred kratkim dopolnil 16 let. Moštvo je

obračun z Bregenzerwaldom začelo s težkim bremenom, nizom devetih zaporednih porazov. Pritisk in neizkušnost sta storila svoje, gostje so po grobi napaki domače obrambe povedli že po 67 sekundah. Hitro sta Jure Sotlar in Danil Carkovskij poskrbela za preobrat, ko sta zadela v sedmi in deveti minuti. V drugi tretjini se rezultat ni spremenil. V zadnjem delu je lepo akcijo Mihe Logarja in Mikusa Mintautiškisa zaključil Carkovskij (3 : 1). Brez rahljanja živcev najbolj zvestih celjskih hokejskih navijačev seveda ni šlo. 41 sekund pred koncem so gostje znižali zaostanek na 3 : 2. Toda zdesetkana celjska ekipa je tokrat zdržala brez novega šoka in se je iskreno veselila prve zmage po 30. novembru (Cortina).

Že en manjkajoči člen se zelo pozna

Celje je na desetem mestu s 33 točkami. Odigralo je 29 tekem. Na preostalih sedmih bo le enkrat igralo v svoji dvorani. Toda glede primerjave s prejšnjo sezono je zgovoren podatek: na 30 tekmah redne-

V prvi tretjini slovenskega derbija so imeli celjski hokejisti več strellov od gostov, a plošček ni našel poti do mreže.

ga dela je celjska ekipa zbrala 23 točk. Jeseničani so v ponedeljek proti Rittnu doživeli prvi poraz po devetih zmagah in so ostali na vrhu lestvice. Po porazu proti Jeseničanom je kapetan **Jure Sotlar** povedal: »Nam je manjkalo ogromno igralcev. Če nam manjka le eden, se to zelo pozna. Ne iščem izgovorov, a videlo se je, da nam je v končnici zmanj-

kalo moči. Obenem se moramo zavedati, da je jeseniška ekipa trenutno najbolj »vroča« med vsemi v Alpski ligi. Glede na številne poškodbe smo lahko zadovoljni z izkupičkom v mednarodni regionalni ligi, saj smo že presegle pričakovanja glede števila osvojenih točk.« Pomočnik kapetana **Nik Grahut** je razmišljal podobno: »Verjeli smo v zmago,

v uvodni tretjini smo imeli več strellov, toda žal se nam ni izšlo po željah. Zelo smo pogrešali Logarja in Panasenko. Če se bodo na led vrnili vsi, ki so poškodovani, lahko premagamo vsakogar. Višek sezone se bo za nas začel že 14. januarja, ko bomo lahko spisali najlepši del celjske hokejske zgodovine.«

Foto: Andraž Purg

Za ritem navijanja so z bobnanjem skrbeli Florijani.

Finski silak v dresu Celja Joonas Erik Sillanpää je zelo trden ob ogradi.

20-letni Lovro Kumanovič, ki igra za Celje kot posojen hokejist Olimpije, se je znašel pred nasprotnim golom.

Gostujoči navijači so glasno podpirali svoje ljubljence, kljub njihovemu vodstvu pa so se znesli nad stoli v dvorani.

V zadnjih minutah je »zavrela kri« na ledu, a so se hokejisti obeh moštev hitro umirili.

Storiti nekaj nepričakovanega

Trener Gal Koren ni zameril svojim varovancem po zadnjem porazu z Jeseničani. Žal mu je bilo le številnih zapravljenih priložnosti v uvodni tretjini.

V ponedeljek zvečer so se mu razsvetlila obzorja, mlada ekipa je prekinila boleč niz porazov.

Ste lažje zadihali po uspehu proti Bregenzerwaldu?

Sem. Bil sem že utrujen zaradi izgubljanja tekem. Vse skupaj se je zelo dolgo vleklo. Spet so fantje pustili srce na ledu, tokrat se jim je trud obrestoval. Zmago smo nujno potrebovali. Upam, da bom po treh tednih imel v naslednjih dneh več igralcev na treningih.

Ogromno želje in prizadevnosti je bilo mogoče opaziti že v Sisku in nato proti Meranu, a to ni bilo dovolj. Na tekmi z Italijani je celoten celjski tabor imel precej pripomb glede dela

slovenske sodniške četverice.

Na obeh tekmah bi lahko zmagali. V nedeljo smo imeli resnično precej smole. Zdaj se nočem vračati, nočem več govoriti o sodnikih. Pridejo dnevi, ko slabo opravijo svoje delo na ledu. Srčno upam, da se bo krivulja naših dejanj obrnila navzgor. Vsi vemo, kaj nas čaka. En teden časa imamo za pripravo. V soboto moramo sicer še v Italijo, toda vse je osredotočeno na torek. In potem na četrtek. Narediti moramo tisto, kar želimo. Zavedamo se, da smo tega tudi sposobni.

Kapetan Sotlar je poudaril, da se celjski ekipi pozna že en poškodovan igralec. Zdaj jih manjka pet, torej en celoten napad. Kako se boste soočili s to težavo?

Zdaj smo pogrešali pet kakovostnih igralcev in zato moram pohvaliti vse mlade hokejiste, ki so jih nadome-

stili. Eden je star 16 let. Moral nam je pomagati, ko je bil star šele 15 let. Vsi fantje zelo napredujejo. Ne glede na poraze jim uspevajo veliki koraki v članski hokey.

V približno tednu so se zvrstili trije boleči porazi. Kako ste igralce prepričali, da lahko premagajo Bregenzerwald?

Dejal sem jim eno stvar. Namreč da nočem, da upajo na morebitno zmago, temveč naj bodo prepričani, da bodo zmagali. Sam sem verjel v zmago in očitno je bilo, da so bili tudi fantje zelo samozavestni. Z dnevnimi atomi moči so zadržali vodstvo, ki nam v tem trenutku zelo veliko pomeni.

Še zadnjič: torek?
Vemo, česa smo sposobni. Srce naše slačilnice je ogromno, takšnega že dolgo ni bilo v slovenskem hokeju. Morda nam bo uspelo storiti nekaj, česar na pričačuje nihče. DŠ

Gal Koren: »Srce naše slačilnice je ogromno, takšnega že dolgo ni bilo v slovenskem hokeju. Morda nam bo uspelo storiti nekaj, česar na pričačuje nihče.« (Foto: Andraž Purg)

Izenačeno in napeto v Šentjurju

Vodstvo Košarkarskega kluba Rogaška je odpustilo trenerja Dragišo Drobnjaka in za njegovega naslednika se je omenjalo le eno ime. To je seveda Damjan Novaković, ki je zapustil KK Mostar.

Slatinčani so v 13. krogu 1. slovenske lige gostovali v Šentjurju. Uspešnejši so bili gostitelji s 70 : 68. Dve sekundi pred koncem je odločilni koš dosegel Jure Pelko. Ekipi sta bili pred tekmo sosedni na lestvici, sedmi Šentjur je imel sicer dve točki več od Rogaške. Po razpletu dvoboja, ki je bil negotov povsem do konca, so gostitelji z novo zmago (zdaj jih imajo sedem ob šestih porazih) skočili na peto mesto, Rogaška je ostala osma.

Odločil je Pelko

Odločitev o zmagovalcu je padla šele v zadnjih sekundah. V uvodni četrtini je bolje kazalo gostom, ko so vodili za šest točk. Ob polčasu so zaostajali za dve, tudi po tretji četrtini je bilo pri 55 : 52 za domače še vse odprto. V zadnjih desetih minutah sta bili moštvi povsem skupaj. Po 63 : 63 so gostje še zadnjič na tekmi povedli po trojki Hegela Augustina, a so Šentjurčani s košem in prostim metom Tarika Brunčevića spet izenačili. Pol minute pred koncem je imel Radoš Šešlija (Šentjur) dva prosta meta, a je oba zgrešil, na drugi strani je napad Rogaške z zgrešenim metom končal tudi Augustine. Domači košarkarji so le dve sekundi pred koncem uspešno končali napad, točki za končni rezultat 70 : 68 je s polaganjem dosegel Jure Pelko.

Trenerjeva zahvala gledalcem

Brunčević je vodil domače z 22 točkami in dodal še 12 skokov za dvojni dvojček. Po deset točk sta jih dosegla Šešlija in Luka Lapornik. Pri Rogaški je bil najbolj učinkovit Matic Grušovnik s 17 točkami. Augustine jih je dosegel 15, Urban Durnik je zbral po 12 točk in skokov. Trener Šentjurja je **Jan Šentjurc**: »Zahvaljujem se vsem gledalcem, ki so prišli v dvorano Hruševac. Na poti do zmage so bili veter v naš hrbet.« V naslednjem krogu bo Šentjur v soboto pričakal gostil ekipo Heliosa, Rogaška bo že jutri gostovala v Šenčurju. DŠ

Lokalni derbi v Šentjurju je bil zelo izenačen in napet. (Foto: KK Šentjur)

Kulturne prireditve
ČETRTEK, 9. 1.
17.00 Knjižnica Rogaška Slatina
Dolina Snežine <i>Zimska predstava Simone Kopinšek o čarobnosti drobnih reči, za otroke in družine</i>
19.30 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Še eno srce <i>Koncert Uroša in Tjaše Steklasa</i>
19.30 Glasbena šola Velenje
Mark Lev Krajnc, violina <i>Koncert</i>
PETEK, 10. 1.
17.00 Mestna galerija Kulturnega centra Rogaška Slatina
V objemu sanj <i>Odprije likovne razstave Mateja Nikolića</i>
18.00 Dom kulture Slovenske Konjice
Monja Obrul & Martin Sikur, Mojca Menoni Sikur <i>Koncertni cikel pri Didiju</i>
19.00 Celjski dom
Alpski Ranko <i>Komedija Ranka Babiča in Admirja Baltića</i>
19.00 Kvartirna hiša Celje
Vladimir Kovačević Mascarelli <i>Odprije male pregledne razstave</i>
19.30 Kulturni center Laško
1Na1: Gušti in Tomi M. Akustični koncert
SOBOTA, 11. 1.
10.00 Ipavčev kulturni center Sentjur
Otroški abonma Jurček: Prepikpokajmosvet <i>Igrana predstava v izvedbi Lutke Pika poka</i>
11.00 Pokrajinski muzej Celje, Knežji dvor
Celeia – mesto pod mestom <i>Javno vodstvo po razstavi</i>
16.00 Kulturni center Laško
Sobota je dan za saksofon <i>Nastop učencev saksofona in orkestra saksofonov SOS</i>

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

16.00 Dom krajanov Šentilj
Poročil se bom s svojo ženo <i>Veseloigra; tudi v nedeljo ob istem času</i>
19.00 Cmereška Gorca Pristava pri Mestinju
Dejan Romih, pianist <i>4. koncert Sofijinega koncertnega abonmaja</i>
20.00 Špital za prijatle Celje
Tomi Purich Balkan Jazz group <i>Koncert</i>
NEDELJA, 12. 1.
15.30 in 18.00 Ipavčev kulturni center Sentjur
Ime mi je Vita <i>Romantična komedija s petjem</i>
18.00 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Harlekinova zimska produkcija: Homo sapiens <i>Baletna predstava</i>
PONEDELJEK, 13. 1.
19.30 Gledališče Celje
Matteo Spiazzi: Paradiž <i>Izbirna predstava za abonente in izven</i>
TOREK, 14. 1.
17.00 Galerija Velenje
Pogovor z umetnikom Wilhelmom Heiligerjem, avtorjem razstave Metafizika barve <i>Pogovor bo vodila kustosinja razstave Pavla Jarc</i>
18.00 Glasbena šola skladateljev Ipavcev Sentjur
Javni nastop glasbene šole <i>Predstavitev učenk in učencev v solo točkah in komornih zasedbah</i>
19.30 Dom II. Slovenskega tabora Žalec
Pegule <i>Glasbena komedija, gledališki abonma Torek in izven</i>
19.30 Kulturni center Rogaška Slatina
Trije milijoni minut <i>Psihološki triler, Mestno gledališče ljubljansko, za gledališki abonma in izven</i>
SREDA, 15. 1.
17.30 in 20.30 Celjski dom
Janezi <i>Slovenska komedija</i>

18.00 Glasbena šola Velenje
Zimski tris <i>Koncert pihalnih orkestrrov Glasbene šole Velenje</i>
19.00 Dom svetega Jožefa Celje
Mohorski večer ob knjigi: Razmik med žerjavi <i>Gost: mag. Branko Cestnik, z njim se bo pogovarjala urednica Saška Ocvirk</i>
19.30 Dom kulture Velenje
Posli pod krinko <i>Krimi komedija, Špas teater</i>

Druge prireditve
ČETRTEK, 9. 1.
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Družina je vrednota <i>Hermanova otroška ustvarjalnica ob razstavi Svet Hermanovih prijateljev</i>
9.00 Hiša generacij Laško
Rože iz krep papirja <i>Delavnica</i>
17.00 Knjižnica Rogaška Slatina
Pravljično popoldne s Simonom Kopinšek
17.30 Aškerčeva domačija na Senožetih
Aškerčev večer
PETEK, 10. 1.
16.00 do 19.00 Parkirišče pred gasilskim domom Rimske Toplice
Domači kotichek
19.00 Ipavčev kulturni center Sentjur
Robbie Williams: Better man <i>Biografski film</i>
21.00 Mladinski center Žalec
3Tone <i>Kavarniški večer</i>
SOBOTA, 11. 1.
7.00 Ploščad Centra Nova in Cankarjeva ulica Velenje
Mestna tržnica Velenje
8.00 Tržnica Laško
Tržnica
9.00 in 12.00 Fotohiša Pelikan Celje
Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan

10.00 Osrednja knjižnica Celje
Pobarvanke z naših poti: Lotosi, tuk tuki in tropske nevihte <i>Tajska drugič z Anuško, Laro in Petro; primerno za družine z otroki od 5. leta dalje</i>
10.00 do 11.30 Pekarna idej Staro Velenje
Slikarska delavnica za otroke
10.00 do 12.00 Rokodelski center Rogatec
Polstenje <i>Izdelava polstene kroglice z Ireno Kitak</i>
10.00 Galerija Velenje
Spoznavanje Galerije Velenje <i>Tematsko vodenje</i>
13.00 do 15.00 Muzej na prostem Rogatec
Predpražnik iz ličja <i>Prikaz in rokodelska delavnica z Mileno Kovačič</i>
14.00 eMČe plac Velenje
Reuse: Izdelava čarobnih lovilcev sanj <i>Delavnica</i>
15.00 do 17.00 Kartuzija Jurklošter
Vseslovenska razstava jaslic v kartuziji Jurklošter <i>Tudi v nedeljo ob istem času</i>
19.00 Ipavčev kulturni center Sentjur
Lovce Kraven <i>Akcijska znanstvenofantastična pustolovščina</i>
NEDELJA, 12. 1.
15.00 do 17.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Družinsko popoldne ob igranju družabnih iger
PONEDELJEK, 13. 1.
13.00 Mladinski center Velenje
Središče mladih in otrok <i>Pomoč pri učenju in šolskih dejavnostih, družabne in športne igre, aktivnosti na prostem</i>
17.30 Osrednja knjižnica Celje
Šrilanka <i>Potopisno predavanje Vlaste Prevolšek</i>
TOREK, 14. 1.
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje
Vrtljak čustev <i>Hermanova otroška ustvarjalnica ob razstavi Svet Hermanovih prijateljev</i>
10.00, 12.00 in 16.00 Fotohiša Pelikan
Javno vodstvo po Fotohiši Pelikan
17.00 Osrednja knjižnica Celje
Moč spanja <i>Predavanje Marjete Peperko</i>
18.00 Celjski dom
O pomočeh in ozdravitvah po naravni poti s pomočjo učenja Bruna Gröninga <i>Uvodno informativno predavanje za mlade; vstop prost</i>
18.00 Ipavčev kulturni center Sentjur
Z motorjem do Kitajske? Zakaj pa ne?

<i>Potopisno predavanje Gordane Zalar</i>
18.00 Knjižnica Velenje
Slepa grofica <i>Pogovor s Tanjo Škrobej bo vodila Metka Debevc</i>
SREDA, 15. 1.
7.00 do 9.00 Hiša generacij Laško
Kleklanje
9.00 do 11.00 TIC Laško
Domači kotichek
10.00 Ipavčev kulturni center Sentjur
Filmska matineja: Popolni dnevi <i>Filmska pesem o iskanju lepote v drobnih trenutkih vsakdanjega življenja</i>
17.00 Knjižnica pri Mišku Knjižku
Pravljične dogodivščine s knjižničarko Mojco <i>Primerno za otroke od 4. do 7. leta starosti</i>
17.00 Knjižnica Velenje
Pravljična joga <i>Namenjena otrokom starejšim od treh let</i>
18.00 Knjižnica Velenje
Upanje za otroke Afrike <i>Predavanje Petre Mežnarc</i>
19.30 Knjižnica Laško
Večerno druženje z lokalnimi glasbeniki in violinistom Matijo Krečičem

Razstave
Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Stara grofija: »Prevzeto v zaščito« Poskus rekonstrukcije provenience predmetov na primeru Zbirke vzhodnoazijskih predmetov Pokrajinskega muzeja Celje, Obtežilniki za papir, spregledana steklarska dediščina Slovenije; do nadaljnjega, Grb grofov Celjskih in sistem kvaternijev; do nadaljnjega
Pokrajinski muzej Celje, Razstavišče Knežji dvorec: Jupiter – ljubimec; do nadaljnjega, Otroci ustvarjamo – kolišča in situle; do nadaljnjega
Muzej novejše zgodovine Celje: spletne razstave: Biti ženska v času korone, Njena zgodba o vojni; do nadaljnjega
Osrednja knjižnica Celje: gostujoča razstava Janez Puhar (1814-1864): Prvi slovenski fotograf in izumitelj fotografije na steklo; do nadaljnjega
Fotohiša Pelikan Celje: fotografska razstava Andreje Ravnak z naslovom Valovanje; do 8. 2.
Galerija Zgornji trg Sentjur: Portret duše, razstava del slikarja in arhitekta Tadeja Žugmana; do 2. 2.
Anina galerija Rogaška Slatina: Aleksander in vurbeski zmaj, razstava ilustracij Vanje Flisa; do 31. 1.
Dom kulture Velenje: Podobe Doma kulture Velenje, fotografska razstava; do 31. 1.
Galerija Velenje: Metafizika barve, avtorja Wilhelma Heiligerja; do 25. 1.

Muzej na Velenjskem gradu: razstava tradicionalnih litovskih slamnatih okraskov; do 19. 1.; Kapela: Jaslice; do 2. 2.; Atrij: razstava ob 30. obletnici Šaleškega muzejskega in zgodovinskega društva; do 28. 2., razstava 20. natečaja Praznična voščilnica; do 2. 2.; Rondela Velenjskega gradu: Venček intimnosti, skrinja pravil in duhovi na pragu: Nevestina bala skozi čas; do oktobra 2025
Podhod Pesje: razstava 65 stvari o Muzeju Velenje do 31. 1.
Razstavišče Standard Velenje: Z dobro energijo naprejl, razstava najpomembnejših projektov za lokalno skupnost MOV; do 31. 1.
Podhod Pošta: 1. svetovna vojna v gradivu Muzeja Velenje, razstava ob 110. obletnici konca 1. svetovne vojne, do 31. 1.
Galerija F-bunker Velenje: fotografska razstava Andreje Ravnak, do 28. 1.
Podhod pri Vili Bianci: Mesto se spominja, fotografska razstava; do 31. 1.
Knjižnica Velenje: Osrednje razstavišče: Ustvarjeno doma, razstava tiskovin, zgoščenk in plakatov, ki so izšli v Šaleški dolini leta 2024; do 9. 2.; Promenada: Srebrne igre 1984: 40. obletnica zimskih olimpijskih iger v Sarajevu; do 10. 2.; Simbolika in izročilo Verigarja, prve slovenske znamke, filatelistična razstava Marjana Krenčana; do 31. 1. Sončna stena: razstava del 51. Male Napotnikove kiparske kolonije; do 31. 1.; Mladinska soba: Barva, oblika, črta in pika, razstava likovnih del učencev OŠ Gustava Šilihha Velenje; do 31. 1.; Steklena dvojčka: Bralec meseca: Jernej Jelen; do 31. 1.; Otroški oddelek: Barve otroških pravic in dolžnosti. Ustvarjamo za boljši jutri, razstava likovnih del otrok Vrtca Velenje; do 31. 1.; Zima, zima bela, izbor gradiva; do 31. 1.; Zvezdna beletrina za mlade; izbor gradiva; do 31. 1.; Domoznansko razstavišče: Znameniti Velenjčan: Gustav Šilih; do 31. 1.
Muzej premogovništva Slovenije Velenje: Vezna soba: Velenjske glinene ploščice – Herbarij, brezčasni zapis narave avtorice Kate Laštro; do 31. 1.; Črna garderoba: Slike, likovno združenje Čakovec; do 31. 1.; Podzemni del muzeja 1: Podzemni Nezemljani – Stane Špegel, razstava skulptur; do 31. 1.; Ligijev salon – jamski del salona: Poetična podzemna prog – poezija na predstavitvenih tablah avtorjev, ki so ustvarjali v podzemlju: Tatjana Pregl Kobe, Zlatko Kraljič, Božica Jelušič, Tomaž Letnar, Kristian Koželj, Vlado Poreduš in Stojan Špegel; do 31. 1.; Muzejski park: Rudarji, fotografska razstava Aleksandra Kavčnika; do 31. 1.; 70 let revije Rudar, naslovnica revije skozi leta; do maja 2025
Avla Mestne občine Velenje: Urbana drevesa – pot sprostivne in dobrega počutja; raziskovalna naloga dijakinj šolskega centra Velenje, avtorica Nataša Dolejši; do 6. 1.
Galerija eMČe Plac Velenje: WCEOs United, d.o.o., razstava Hannah Koselj Marušič in Gala Grobovška; do 10. 1.

Prst med prsti

Vsak ponedeljek ob 11:20 na Radiu Celje

radio celje

Podjetje NT&RC, d. o. o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost

Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,

telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktorica: Saša Pukl

Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik

E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Saša Pukl

E-mail: radio@nt-rc.si, v studiu: info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Janže Fric, Barbara Furman, Larisa Jeknić, Sintija Jurič, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Telefon: (03) 42 25 100

Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511

Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171

E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 13,71 EUR (4 izvodi) oz. 17,16 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 363,96 EUR. Številka transakcijskega računa pri OTP banka d. d.: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopi-
sov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, e-pošta: oglasi@nt-rc.si

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali knjižank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko. Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabarsl.si.

30
LET

tvc

Ponosni prejemnik
bronastega
celjskega grba 2024

STROJI

PRODAM

ŽIVALI

PRODAM

TRAČNO žago za hlodovino, domača proizvodnja (vertikalna), prodam. Telefon 070 738-979. 6

KOKOŠI nesnice, jarkice, rjave, grahaste, črne in bele barve, pred nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

NAJVIŽA

narodnozabavna TV oddaja

V četrtek, 9. 1., ob 20. uri

ans. Spev

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

Jani

Velika preobrazba
v Domu starejših občanov
Vrtojba

**NIKOLI NI
PREVEČ RAZLOGOV
ZA VESELJE**

**VSAK
TOREK!**

Ne spreglejte v novi Jani

Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu z revijo Lady, za samo **4,99 EUR.**

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni te več na vrtu, ne v hiši,
nič več se glas tvoj ne sliši.
Ni več tvojega smehljaja,
le delo tvojih pridnih rok ostaja.

ZAHVALA

Zapustil nas je dragi mož, ati, brat,
stari ata, boter in stric

VIDKO BLAZINŠEK

iz Brezove 26b, Šmartno v Rožni dolini
(8. 12. 1958–17. 12. 2024)

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom,
sosedom in prijateljem za izrečena sožalja in pomoč ter za
svete maše, sveče in darove. Hvala gospodu Tonetu Pergerju
in gospodu Janku Ivančiču za lepo opravljen cerkveni
obred. Hvala pevcem za lepo odpete pesmi.
Hvala vsem in vsakemu posebej.

Žalujoči: žena Erna in hči Barbara z družino

PRAŠIČE, težke od 30 do 200 kg, in izločene
plemenske svinje (za predelavo), domača
hrana, možna dostava, prodamo. Telefon
051 720-294. p

BIKCA, starega 14 dni in telico in bikca, težka
200 kg, prodam. Telefon 041 324-256.2

DVE telici limuzin, težki 350 kg, prodam.
Telefon 041 945-422. 4

POSEST

PRODAM

TRAVNIK v velikosti 1 ha, v Marija Dobju,
Dramlje, prodam. Telefon 031 426-897,
070 848-221. 661

KUPIM

BIVALNI vikend ali hišo, do 60.000 EUR,
kupim. Telefon 041 846-570. 590

OSTALO

PRODAM

DRVA, dolga, v hlodih ter kratka žagana, z
dostavo, prodam. Telefon 040 211-346.1

KIO pride 1,3, registrirano, v dobrem stanju,
in dve breji ovci, prodam. Telefon 051
888-809. 3

**KMETIJSKI
PRIDELKI**

PRODAM

VINO, domače, jurka + gemaj, prodam, lahko
tudi v manjših količinah. Telefon 041 818-
899. 680

VINO, rdeče, prodam. Telefon 041 720-499. p

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo,
da nas je v 78. letu zapustila
naša ljuba žena, mama, babica,
prababica in sestra

MARTINA GROBELŠEK

z Lopate, Celje
(12. 11. 1947–29. 12. 2024)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in
sosedom za izrečena sožalja in besede tolažbe, podarjene
sveče in darovane svete maše. Zahvala osebu nefrološkega
oddelka SB Celje, ki ji je lajšalo zadnje trenutke, gospodu
župniku Srečku Hrenu za opravljene molitve in gospodu
župniku Davidu Zagorcu za lepo opravljen obred ter vsem,
ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.
Vsa toplina njenega srca bo ostala za vedno z nami.

Žalujoči: vsi njeni

Štiri leta že v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.
Ni ure, dneva in noči,
da v naših srcih nisi z nami ti.

V SPOMIN

Minevajo štiri leta,
kar nas je za vedno zapustil
dragi mož, oče in ata

JOŽEF GOLEC

iz Trnovelj pri Celju
(26. 2. 1947–8. 1. 2021)

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu, mu prižigate
sveče in postojite ob njegovem grobu.

Žalujoči: vsi njegovi

Med lučke in na praznične dogodke

klikni!

novi tednik
vedno z menoj!

Prve in verodostojne
informacije iz savinjske regije

www.novitednik.si

RAZNO

PODIRANJE nevarnih dreves, odvozi, frezanje
zaraščenih površin. Telefon 070 711-680.
GG KORO d. o. o., Cesta Kozjanskega od-
reda 49, 3230 Šentjur. pm

novi tednik
Prvi v regiji

Smrti

Celje
Umrli so: Viljem VIDEČ
iz Šentruperta, 81 let, Biserka
ZDJELAR iz Žalca, 63 let, Marija
DOSEDLA iz Šempetra, 75 let, Ljudmila
ARLIČ iz Celja, 88 let, Štefanija VIPO-
TNIK iz Žalca, 92 let, Jozefa
MLAKAR iz Ljubnega ob Savi-
nji, 82 let, Ivan JEZERNIK iz
Gotovelj, 62 let, Ivan GRAČ-
NAR iz Šentvida pri Planini, 73 let,
Cvetka MEZNARIČ iz Dramelj, 77 let,
Ana PEČNIK iz Mozirja, 82 let, Martina
ŠTEFANIČ iz Velenja, 72 let, Štefan
LESKOVŠEK iz Celja, 97 let, Jakob
PREK iz Ljubnega ob Savinji, 78 let,
Štefanija MERZLAK iz Šoštanja, 85 let,
Jožef KUŠAR iz Vitanja, 40 let, Balde-
sar BATALAKI z Gomilkega, 90 let, Pav-
lina ŠTOK iz Arje vasi, 86 let, Peter
PERC iz Braslovč, 75 let, Pavla
GUČEK iz Štor, 89 let.

Laško
Umrli je: Alojz KOŠIČ iz
Klenovega, 82 let.

Velenje
Umrli so: Ljubo POLO-
VŠAK iz Šoštanja, 61 let, Jurij
GRICNIK iz Velenja, 81 let, Lucija
IVANČEVIČ iz Velenja, 68 let, Angela
VOŠNJAK iz Velenja, 76 let.

**POIŠČITE RADIO
CELJE NA SVOJEM
DIGITALNEM
SPREJEMNIKU**

Radio Celje vedno z menoj v vsej vzhodni Sloveniji.

radio celje
vedno z menoj!
TUDI DIGITALNO dab+

www.radiocelje.si

Naročniška akcija za nove naročnike traja do 28. februarja 2025!

**Naroči Novi tednik
in prihrani!**

11=12

80
LET

**PLAČAŠ
ENAJST,
BEREŠ
DVANAJST**

**Darilo za nove
naročnike**

KUHARSKE BUKVE
Vlaganje, shranjevanje in
zamrzovanje živil

**POSTANITE NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA
IN PRIDOBITE UGODNOSTI**

novi tednik

Vedno z menoj!

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglaševane v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- izbrani izleti po ugodnejših cenah z avtobusom zvestobe
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

Več informacij: narocnine@nt-rc.si
Telefon: 03 422 51 71
www.novitednik.si

novi tednik

03/422-51-71, narocnine@nt-rc.si
www.novitednik.si

Vedno večje ime v svetu alpinizma

Celjan uspešno nad El Capitan

Slovenski športni plezalec in Celjan Jernej Kruder, član Športno-plezalnega odseka Celje – Matica in nekdanji skupni zmagovalec svetovnega pokala ter evropski prvak v plezanju, nase zadnja leta opozarja tudi kot alpinist. V začetku decembra lani mu je tako uspel občudovanja vreden podvig. Prosto je preplezal 1000-metrsko smer El Corazon v slavni kalifornijski steni El Capitan. To je prva slovenska prosta ponovitev v tej smeri, sicer pa najzahtevnejši skalni prosti vzpon Slovencev v tej steni, so pojasnili v Planinski zvezi Slovenije (PZS).

LARISA JEKNIČ

»Moj zadnji obisk v letu 2017 mi je pustil rahlo grenak okus, saj stene El Capitana nisem uspel preplezati prosto,« je v poročilu odprave spomine obujal **Jernej Kruder**. Smer Golden gate je bila takrat zanj prevelik zalogaj. V začetku lanskega leta je našel zagon, da

napreduje še v tem slogu. »Po obisku nekaj evropskih plezališč s tradicionalnim varovanjem sem se proti koncu jeseni končno počutil, da ne bi smel več imeti težav v osnovnih, lažjih razpokah. Tudi kakšno težjo sem »zategnil« za dokaz o dobri pripravljenosti,« je dodal.

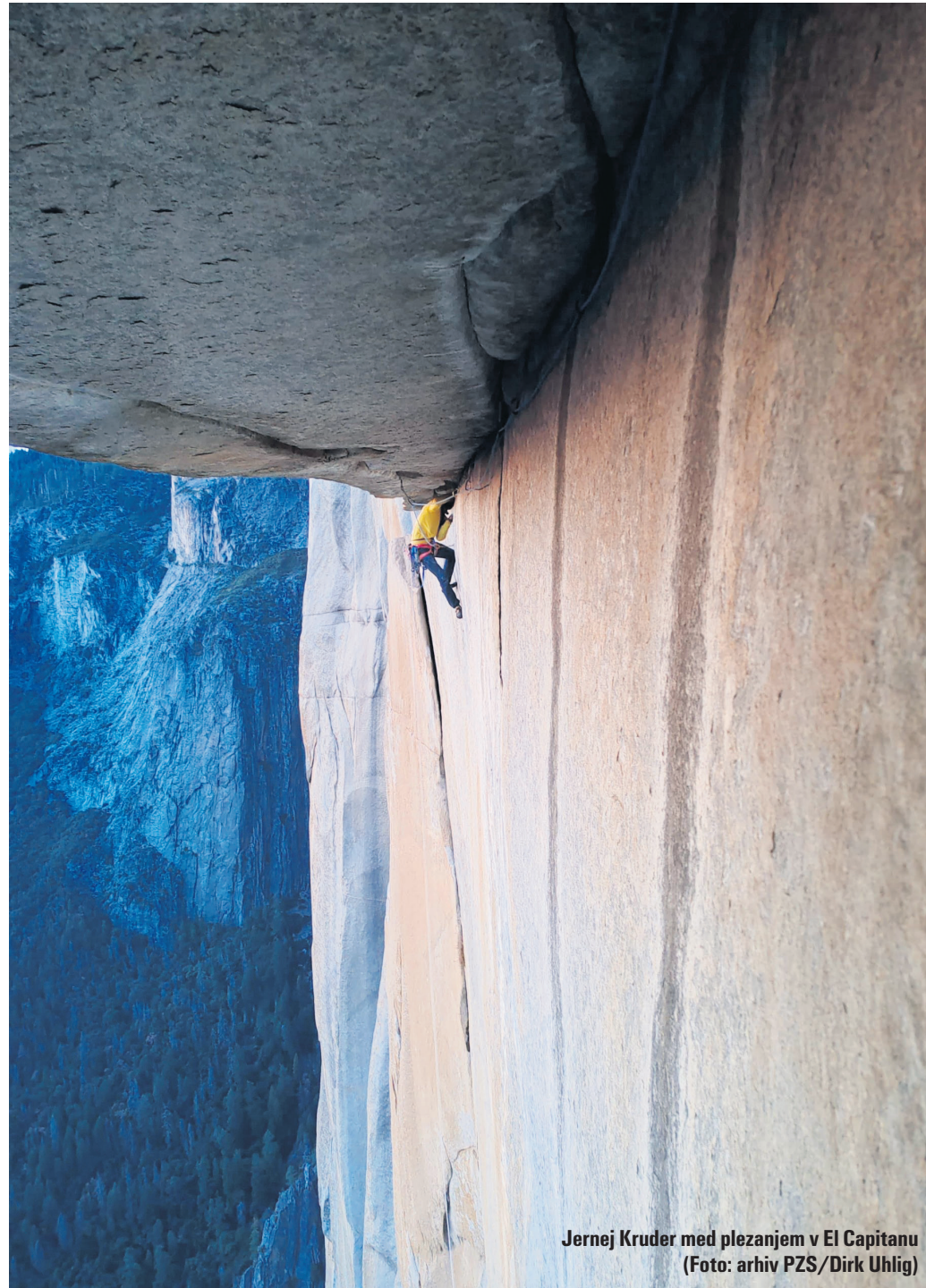

Jernej se je na podvig odpravil z nemškim plezalskim kolegom Dirkom Uhligom (levo). (Foto: arhiv PZS/Jernej Kruder)

In tako je 25. novembra 2024 sedel na letalo in s pozitivno naravnano glavo, kot je dejal, odletel v San Francisco.

Izziv premagal z nemškim soplezalcem

Kot so pojasnili pri PZS, je Kruder v štirih dneh omenjeno smer preplezal z nemškim soplezalcem **Dirkom Uhligom**. Po nekaj zahtevnih smereh za ogrevanje sta 5. decembra vstopila v znamenito smer El Corazon. Tisoč metrov dolgo smer sestavlja 32 raztežajev, dolgih od 20 do 60 metrov, so zapisali. Prvi dan sta plezalca pripravila vso opremo, hrano in pijačo ter jih po statičnih vrveh zvlekla do baznega tabora. Po dnevu počitka sta v smer stopila zelo zgodaj, da bi se izognila plezanju plošč na soncu. Hitro in uspešno sta napredovala do baznega tabora. Opreme nista vzela zraven, saj sta se zvečer spustila nazaj in prespala na isti točki. Pred spustom sta hitro opravila še druge lažje raztežaje, Jernej pa je želel že prvi dan preplezati prvi težek raztežaj, je razkril. Drugi dan sta se vzpenjala po vrvi 170 metrov, s sabo sta pritorila še preostanek opreme, ki je tehtala vsaj 50 kilogramov, kar jima je vzelo veliko energije in časa. Pet naslednjih raztežajev sta preplezala na žgočem soncu, v delu smeri, ki je bil težji za orientacijo, skala je bila slabše kakovosti, varovanje pa tudi ne najboljše. Nato sta prenočila na viseči polici v steni, tretji dan sta ves dan plezala v senci. To je šlo na račun kamninov, ki so jima vzbujali strahospoštovanje, a sta jih uspešno preplezala. Ta dan sta doživela še nekaj preprek, ki sta jih uspešno premagala. Naslednje jutro se jima ni mudilo, čakali

Jernej Kruder med plezanjem v El Capitanu (Foto: arhiv PZS/Dirk Uhlig)

so ju še zadnji raztežaji, ki so ponovno zahtevali nekaj notranjega miru, zadnji večer na vrhu El Capitana po štirih dneh vzpona pa je bil zanj najlepši, zaznamovan z dobro večerjo, udobnim bivakom in zadnjimi požirki rojstnodnevnega ruma – Jernej je 5. decembra namreč praznoval rojstni dan, so zapisali pri PZS.

Glava na pravem mestu in dobra energija

»Najtežje je bilo držati glavo na pravem mestu. Marsikateri raztežaj je bil psihično težek

zaradi slabega varovanja in slabše kakovosti skale, zato sem kar nekajkrat moral na silo izbristati dvome iz glave, da sem lahko nadaljeval,« je opisal Jernej Kruder. »Mnogi preplezajo prvi del smeri, se spustijo na tla in dostikrat na tleh tudi prespijo. Ko se vrnejo v smer, preplezajo ta del po vrveh in nadaljujejo s prostim vzponom. Nekateri celo poskušajo težje raztezaje s spustom v smeri. Midva sva se brezkompromisno odločila za vzpon v štirih dneh plus dan za sestop. Gnalo naju je le to, da sva vedela, da sva smer

sposobna preplezati prosto. Seveda je dobra energija pomagala pri sproščenosti, ki je tako zelo pomembna,« je slikovito orisal svoje doživljanje podviga. Jernej Kruder je v plezalskem svetu zagotovo postal legenda, je prepričan alpinist in gorski vodnik **Tomaž Jakofčič**. »Potencial nekoga, ki ima na seznamu balvan z oceno 8C in športno smer z oceno 9a+ in s tem moči na pretek, je v alpinizmu lahko enormen. Skoraj z lahkoto opravi s smermi, ki so druga za drugo na vrhu seznamov najtežjih skalnih alpinističnih smeri,« je dejal.

Pogumen novoletni skok v Savinjo

Str. 24

Rože so njegova ljubezen

Str. 27

Prvinska moč glasbe

Str. 30-31

»Mafija je širok pojem, povzet iz Italije. Kriminalne skupine na Celjskem obstajajo, vendar je vprašanje, ali je to res mafija. Nekdo ima za mafijca nekoga, ki na ulici preprodaja marihuano, nekdo drug nekoga, ki je nevaren. V mafiji gre vedno za denar ... V Celju mislim, da ni mafije ni, so zgolj posamezniki, ki izvršujejo kazniva dejanja ...«

Upokojitev Milana Vogrince, najizkušenejšega celjskega preiskovalca kaznivih dejanj

Najhujši storilci so vedno »padli« na malenkostih

Milan Vogrinca. »Kriminalist s srcem in z dušo,« pravijo njegovi sodelavci. Bil je na vseh prizoriščih umora, ki so se zgodili v zadnjih desetletjih na Celjskem. Storilcem najhujših kaznivih dejanj je kot preiskovalec zrl v oči na zaslišanjih, med drugim je preiskoval boleče zlorabe otrok in mladoletniško kriminaliteto, nudil je podporo žrtvam nasilja ... V svoji karieri je velikokrat zbral moč in pozvonil na vratih družin ter svojcem sporočil, da so njihovi otroci in svojci izgubili življenje. Vsako delo je vedno opravil dostojanstveno in z razumevanjem ljudi. Tiste vrline, ki ga prav tako postavljajo ob bok svetovnim kriminalističnim preiskovalcem, so mirnost, preudarnost in izjemna strokovnost. V policiji je delal skoraj štirideset let, nazadnje je bil vodja oddelka za splošno kriminaliteto na celjski policiji. Konec decembra se je upokojil.

SIMONA ŠOLINIČ

Kot policist se je leta 1985 zaposlil na Policijski postaji Velenje, kjer je bil deset let vodja policijskega varnostnega okoliša in vodja lokalne kriminalistične policije. Nato je prišel v sektor kriminalistične policije Policijske uprave Celje, in sicer v oddelk za splošno kriminaliteto. Slednji se ukvarja s preiskovanjem premoženjske, mladoletniške kriminalitete in s krvnimi ter spolnimi delikti. Prizna, da je v karieri dobil ponudbe, da bi odšel delat drugam, tudi v Ljubljano, a dodaja, da je svojo življenjsko pot videl v Celju, kjer je ostal do upokojitve.

»Tudi v preteklem sistemu je bilo policistov vedno premalo, ampak smo uspeli vedno zagotavljati varnosti ljudi. Enako je zdaj. Pozna se, da ni več kadetnice. Država mora vedeti, da je to specifično delo, ki se ga ne da naučiti čez noč. Najti bi morala več načinov, kako v policijo privabiti mlade ljudi.«

»V lokalnem okolju ostaneš vpet v reševanje konkretnih primerov. Tudi ko sem postal vodja oddelka, sem se ves čas vključeval v preiskave, pomagal sodelavcem in danes vem, da smo delali dobro. Rešili smo mnogo težkih primerov, ki so bili videti nerešljivi. Z dobrimi sodelavci, voljo in vztrajnostjo je vedno uspelo.«

Drži, da ste edini v celjski policiji, ki je bil na prizoriščih vseh umorov v zadnjih desetletjih v naši regiji?

Da. Gre za težko in zelo zahtevno področje dela. Ob koncu delovnega dne sem to vedno poskušal odmisli, nisem živel s temi primeri. Nikoli tudi nisem štel, koliko je bilo hudih primerov kaznivih dejanj, vedno sem se ukvarjal z vsebino. V prvi vrsti je bila vedno skrb za oškodovance. Moj cilj je bil, da smo poskušali

zanje storiti vse, kar lahko, in da smo bili do njih korektni. Škode, ki jim jo je nekdo s kaznivim dejanjem povzročil, ne moremo povrniti, lahko pa storimo vse, da so storilci za kaznivo dejanje kaznovani. To je bil ves čas moto moje kariere.

Se spomnite prvega primera, ko ste prišli na kraj umora? Kaj ste razmišljali? Vaš odgovor bo kot nasvet kriminalistom, ki bodo enkrat doživeli enako.

S prvimi preiskavami kaznivih dejanj in umorov sem se srečal že kot policist v Velenju. Vsaka smrt je huda, ne glede na to, ali je posledica

kaznivega dejanja ali nesreče. Obravnaval sem tudi smrt petletnega otroka, kjer je sicer šlo za nesrečo. Seveda ta spomin v človeku ostane, vsem kriminalistom in policistom svetujem, naj nikoli ne »vlečejo« primerjave žrtev s svojo družino, s seboj, s svojimi otroki. Delo morajo vedno opraviti profesionalno. Večkrat se je zgodilo, da sem o smrti svojcev obveščal tudi njihove družine. Na to mora biti človek še posebej pripravljen. Gre za tragične dogodke in policist je prvi, ki nudi podporo svojcem pred prihodom drugih služb. Vse to morajo policisti in kriminalisti vzeti kot del svoje službe. A vendarle so vsi samo ljudje. Od posameznika je odvisno, kako bo to delo sprejel in če čuti stisko zaradi tega, je pomoč na voljo. Nič ni narobe, če je policist v stiski. Sam pri tem nisem imel težav, morda pa

se mi je kaj zasidralo v podzavest in bo некоč prišlo na površje. Ne vem. Res je tudi, da se o teh primerih nikoli nisem pogovarjal doma. Menil sem, da bi bilo nekorektno, če bi s tem obremenjeval svojo družino. O teh rečeh se najlažje pogovorim s sodelavci, ki jim zaupaš, in takrat se da rešiti marsikatera dilema. Tudi če bi policist potreboval psihosocialno pomoč, ni razloga, da je ne bi poiskal in dobil.

Po vseh preiskavah ste verjetno spremljali tudi sodne procese v večini primerov. Vam je bilo kdaj žal, da storilci morda niso bili obsojeni? Ob tem je treba omeniti, da so bili na Celjskem nekateri storilci za umore obsojeni na visoke kazni.

Kriminalisti smo sodne postopke spremljali in se tudi pogovarjali o njih. Toda če kdo ni bil obsojen, tega osebno nisem imel za poraz. Vedel sem, da smo v kriminalistični preiskavi naredili vse, zato se z izidom sodnega postopka nisem obremenjeval. Preiskave vedno usmerja tožilstvo, ki presodi, kdaj je primer zrel za sodno preiskavo in obtožnico. Tožilci na sodišču obtožnico zastopajo, zaslišani so priče in izvedenci, ki izdelajo izvedenska mnenja. Sodnega sistema nikoli nisem videl, kot da bi deloval proti policiji, če je bil kdo kaznovan z nižjo kaznijo ali če je bil oproščen. Čeprav drži, da so bile za določena kazniva dejanja v Celju izrečene res visoke kazni. Je pa nemogoče, tudi drugod po svetu, da bi bili vsi obsojeni. Včasih morda zbrani dokazi niso dovolj. Vem, da je policija vedno naredila vse, kar je lahko.

Vsa ta leta ugled policije niha. Ste bili kdaj jezni, če sta bila zaupanje ali ugled policije kdaj nižja, vi pa ste vedeli, da delo policistov in kriminalistov ni lahko? Ne nazadnje policist nikoli ne ve, ali bo prišel domov iz službe nepoškodovan ali živ.

Ugled policije je vedno nihal, upošteva joč teme, o katerih se je poročalo ali pisalo na ravni regije ali države. Kolikor sem opazil, so na znižanje ugleda velikokrat vplivali dogodki, ki sploh niso bili bistveni za varnost v državi, ampak so bili za varnost obrobni ali nepomembni. Ocenjujem, da je Slovenija varna država in da se ljudje tega pogosto ne zavedajo. Policisti in kriminalisti se resnično trudijo, da to raven varnosti vzdržujejo. Na mnenje ljudi ne gledam kot na kritiko, tudi mediji morajo poročati berljivo. Res je, da je

veliko dogodkov, ki jih policija obravnava, a javnost zanje ne izve. To je prav, ker je treba zaščititi žrtve. Ta zaščita je večja vrednota od tega, da bi morala javnost izvedeti za nek primer.

Se je kdaj zgodilo, da je bilo poročanje medijev v prid nekemu primeru? Ker najpogosteje slišimo, da policija o podrobnostih ne more govoriti zaradi interesa preiskav.

»Če bi zavrtel čas nazaj, bi se odločil za isto delo. V službi sem se vedno počutil dobro. Vedno sem poskušal biti korekten in pošten. Storilcem sem pogosto rekel, da gre pri preiskavah za medsebojno sodelovanje ali tekmovanje. Če smo jih dobili, je to pomenilo, da so slabši od policije. Če bi bili boljši, jih ne bi izsledili.«

Pri preiskavah je tako, da nekaterih informacij, ki jih podaš javnosti, na primer informacij, ki so poligrafsko pridobljene, kasneje morda ne moreš uporabiti, ker so nekateri o tem že seznanjeni. To lahko škodi preiskavi in kasnejšemu sodnemu postopku. Sicer policija poda kar precej informacij javnosti. Kdaj pa kdaj mediji s poročanjem tudi pomagajo, predvsem pri iskanju pogrešanih ali iskanih oseb ali pri ropih, ko se zgodijo, storilec pa še ni prijet. Razumem, da javnost in mediji želijo podatke, ker ljudi to zanima. Pomembno je, še posebej pri zahtevnih preiskavah, preučiti, katere informacije so to, da ne bi prišlo do tega, da bi policija razkrila dokaze, ki bi jih kasneje lahko uporabila pri odkritju ali prijemu storilcev in dokazovanju krivde na sodišču.

Omenili ste poligraf. V sodnem sistemu rezultati poligrafa niso dokazno sredstvo. Bi morali biti?

Poligraf je uporaben pri policijskem delu, saj z njim lahko pridobimo podatke o kakšnih povezavah, o tem, v katero smer lahko preiskujemo, in podobno. O tem, da bi poligrafsko testiranje bilo dokaz na sodišču, mislim, da bi bila z vidika stroke potrebna širša razprava oziroma ocena.

Vsaka preiskava, sploh umora, in če storilec ni prijet na kraju, je kot mozaik oziroma sestavljan-ka. Najhujši primeri so bili raziskani in storilci so »padli« na podlagi malenkosti in na popolnoma pavšalnih stvareh, ki so bile na začetku morda spregledane. Ko smo opravili dodatne pogovore z osumljenci, so se stvari povezale in sestavile.

Ko ste izsledili storilce kaznivih dejanj, ste jim kdaj verjeli, da so dejansko obžalovali svoja dejanja?

Velikokrat se pogovarjam tudi s storilci, ki so že prestali zaporne kazni, če jih kje srečam. Zame je bilo vedno pomembno, da sem imel tako z žrtvami kot s storilci korekten odnos. Do več kaznivih dejanj sploh ne bi prišlo, če storilec v nekem trenutku ne bi imel sredstva, s katerim je dejanje storil. Huda kazniva dejanja so praviloma trenutna odločitve – če ne govorimo o naročenih umorih. Gre torej za hitro jezo neko-ga in če ima pri roki nož ali pištolo, ju uporabi. Obravnaval sem primer moškega, ki smo mu povedali, da je žrtev, do katere je bil nasilen, umrla. Ko je to slišal, je dobesedno skakal od veselja. Kasneje se je zadeva obrnila in možakar je zaradi storjenega zelo trpel. Vsak, ki komu od-vzame življenje, mora s tem živeti. Ni jim lahko,

»Okolica alkohol v Sloveniji še vedno tolerira. Na drugi strani bo nekdo pokadil »joint«, ampak ga bo ista okolica obsojala. Pri takšnih razmišljanjih je pomembna razgledanost ljudi.«

ker ne morejo kar odmisлити, da so nekomu vzeli življenje. Prepričan sem, da večina storilcev – če bi čas zavrteli nazaj – dejanja ne bi več storila.

Omenili ste, da je Slovenija varna država. Ko se ozrete v svojo skoraj 40-letno kariero, kaj opažate? Česa je manj ali več, ko je govora o kaznivih dejanjih.

Ko sem začel delati v policiji, je bilo ogromno posredovanj zaradi nasilja v gostinskih lokalih, kjer je prihajalo do pretepov, poskusov uboja, celo do streljanja. Ni minila izmena, da ne bi zaradi tega posredovali celo večkrat. V zadnjih letih se je nasilje »preselilo« v domače okolje. V zadnjih letih opažam tudi porast nasilja med mladostniki, k čemur so prispevala tudi druž-bena omrežja. Tam prihaja do dokazovanja in posmehovanja iz žrtev, kar je zanje zelo hudo. Specifičnost nasilnih dejanj se je spremenila.

Se bojite, da bi se v Sloveniji ponovil sce-narij iz Srbije ali Hrvaške? Govorim o nasilju v šolah.

Upam, da se ne bo zgodilo kaj podobnega, čeprav ni sistema, ki bi to preprečil. Spomnim se, ko se je pred leti na Celjskem zgodil samo-mor z nožem. Ko so mediji o tem poročali, sta se zgodila še dva enaka samomora. Torej neko dejanje ima vzorec, v katerem lahko kdo dobi idejo. Nemogoče je reči, da ne bi kdo povzel načina dejanja. Šole imajo zagotovljeno neko stopnjo varnosti, a stoodstotne varnosti ni nikjer. Takšna dejanja slonijo pogosto na trenutni odlo-čitvi storilcev, ki morda na družbenih omrežjih ali kako drugače nakažejo svoj namen. Zato je tako pomembno, da ljudje, ki so morda zaznali, da bi kdo lahko storil kakšno nasilno dejanje, obvestijo policijo. Podobno je z nasiljem v dru-žini. Praviloma je vedno kdo, ki za to nasilje ve, ampak ga ne prijavi, ker je morda znanec od storilca in se mu ne želi zameriti. Pretehtati mora pomoč žrtvam tudi za ceno tega, da pač kdo, ki za nasilje ve in ga bo prijavil, ne bo storilčev

»Tudi storilcem umorov ni lahko, ker ne morejo kar odmisлити, da so nekomu vzeli življenje. Prepričan sem, da večina storilcev – če bi čas zavrteli nazaj – dejanja ne bi storila več.«

znanec. Nasilje namreč žrtvam pusti globoke fizične in psihične posledice. Tudi otrokom, ki so lahko kasneje prav tako nasilni. Prevzamejo vzorce tudi zato, ker nekoč nekdo ni pravočasno pomagal njim.

Se vam zdi, da se je v zadnjih letih ob večjem številu migracij zelo okrepilo mnenje ljudi, da so za kazniva dejanja pogosto krivi tujci?

Podobno je pri alkoholu. Okolica ga v Sloveniji še vedno tolerira. Na drugi strani bo nekdo po-kadil »joint«, ampak ga bo ista okolica obsojala. Pri takšnih razmišljanjih je pomembna razg-le-danost ljudi. Med storilci kaznivih dejanj je na-

mreč zelo malo tujcev, storilci kaznivih dejanj so še vedno v večini naši državljani. Mislim, da bi morali ljudje malo razmisliti o tem, da barva kože ne pomeni ničesar. Obstajajo dobri in slabi tujci in dobri ter slabi naši državljani. Pri svojem delu nisem nikoli nikogar obravnaval glede na njegovo barvo kože, zame so bili vsi enaki. Vsi so ljudje. Slovenija ni ogrožena zaradi tujcev. Migracije so bile in bodo. Povsod po svetu. In tudi po svetu je veliko Slovencev, verjetno vsi povsod niso nekakšni vzorniki.

Kako vidite prihodnost? Veliko veste o pro-filih storilcev, kriminalu. Kam gremo kot družba?

Včasih smo poznali izraz družbena samoza-ščita. Ko je šel sosed na dopust, so sosedje pazili njegovo stanovanje ali hišo. Danes sosed sosed skoraj ne pozdravi, saj ga sploh ne pozna. Delno so za to kriva družbena omrežja, dejstvo, da lju-dje nikoli nimajo časa, ekonomija, ki nas požira, saj vsi želijo samo še več. Znanci sedijo za isto mizo, vsak s svojim telefonom v rokah, ni dru-žabnosti, vsem se mudi. Na na račun ni časa za otroke in pride do zanemarjanja. Nekateri starši dajejo zato otrokom denar, vendar otroke se ne vzgaja z denarjem, saj se lahko takšni otroci iz-gubijo v življenju. Denar je minljiv: imaš ga ali ga nimaš. Denar ne zgradi vrednot in jih tudi ne more kupiti. Vzgoja terja veliko časa. Kaj bi lah-ko kot družba naredili? Vzeti si moramo čas za sočloveka in za osnovno kulturo. Če sosed ne pozdraviš, ko ga srečaš, mu verjetno ne boš niti pomagal, če bo potreboval pomoč. Mladi ne bi smeli razmišljati o idealih in vzornikih na način, da so vsi lepi, bogati in imetniki najlepših stvari. Resničnost namreč ni takšna. Ljudje bi morali bolj sodelovati. To ni nobena znanost. Gre le za vzpostavitev normalnih odnosov.

Morda nekoliko neprimerno vprašanje, a vendar ... Ljudje so pogosto pod vtisom filmov in nadaljevank. V njih umor razrešijo v eni uri. Ste kdaj prejeli kakšen klic, da policija mesece in mesece preiskuje, v filmih pa je vse tako elegantno in hitro rešeno? Vaši kolegi so mi že pred leti rekli, da je takšnih izjav ljudi kar veliko ...

Seveda. Policiji so nekajkrat – in to ravno pri zadevah, v katere so kriminalisti vložili res veliko truda – očitali, da ni storila nič. Policija o svojih preiskavah, načinih in metodah dela ne more govoriti javno. Samo prikrite metode dela terjajo veliko časa. Razumem vsakega oškodovanca, ki

»Vsak vlom, četudi je milejše oblike, je za osebo – ki se nato vrača v dom, kamor je bilo vlomljeno – travmatičen. Če kdo nasilno vstopi v naš zasebni prostor, občutek v njem ni nikoli več enak.«

ima občutek, da je vsak dan preiskave predolg. Če bi kdorkoli od nas bil žrtev, bi menil enako. Ampak v vsaki preiskavi mora biti narejeno vse, kar lahko, prav tako tudi tožilstvo oceni, ali je treba narediti še kaj, da zadevo preiščemo. Serije prikažejo primere, ki so igrani. Čeprav tehnolo-gija v tujini glede dokazovanja in preiskav sledi ni veliko pred nami. Za nestrokovno javnost je to, kar vidi, preprosto. V resnici je treba vedeti, da je v preiskavo vsake sledi vloženo ogromno dela, truda in celo večletnega napora. Res je, da je v filmih to videti preprosto.

V serijah pogosto vidimo, da kakšnemu kriminalistu na zaslišanju »poči film« in je do storilcev neizproslen. Kako vam je v zasli-šanjih najbrutalnejših in hladnokrvnih storil-cev uspelo ostati popolnoma miren? Marsikdo ne bi zdržal.

Vsak, ki stori kaznivo dejanje, je prav tako človek. Na te stvari gledam profesionalno. Kri-minalist mora znati vzpostaviti tako imenovani zlati most, da se lahko s storilcem normalno pogovarja, čeprav vsi osumljenci ne želijo go-voriti. Seveda ne gre za to, da bi dejanje odobra-vali, ampak za vedenje, da bo storilec za svoje dejanje odgovarjal. Vedno sem v teh razgovorih ostal profesionalen in poskušal izvedeti pred-vsem motive in okoliščine. Tudi zaradi žrtve, da smo vedeli, kako in kdaj jo zaščititi, kajti zoper vse storilce niso vedno odrejeni pripori. Zaščita žrtev je ključna, bistven pa je motiv. Ni-koli nisem pomislil, da bi bil na teh zaslišanjih do koga nasilen zato, da bi spregovoril. Fizična sila je bila uporabljena predvsem pri aretacijah, a še to samo takrat, če se je kdo upiral in ga je policija morala obvladati. Iz izkušnje lahko potrdim, da so storilci povedali ključne stvari za preiskavo vedno, ko so bili pogovori normalni in brez pritiskov.

So vam kdaj grozili?

Da. V takšni ali drugačni obliki. To sem dojemal kot del službe, zato se nisem preveč obremenjeval. Vedno poskušam realno oceniti, kakšna je situacija. Če bi presodil, da so grožnje

Vogrinc bo kriminalistična opravila zdaj na-domestil z drugimi opravili. Eno najlepših bo preživljanje časa z družino in vnukinjo.

presegle meje razuma, bi ukrepal. Drži, da v našem poklicu človek nikoli ne ve, na koga bo naletel. Toda osebno gledam na življenje po-zitivno, ne mislim negativno.

V zadnjih desetletjih, ko smo spremljali policijsko delo, smo slišali tudi kakšne anek-dote. Na primer kako je gospa z dežnikom »namahala« roparja, ki ji je poskušal ukrasti torbico. Ali kako je ropar že tretjič poskušal oropati bančno ali poštno poslovalnico in uslužbenka ga je že imela »poln kufer« in ga je preprosto nadrla, da mu tokrat denarja ne da. Ropar se je obrnil in odšel.

Nerodni so včasih. Ne le roparji, tudi vlomil-ci. Zgodilo se je, da je vlomilec na kraju izgubil osebno izkaznico. Obstajajo pa organizirane in nevarne združbe, ki ne delajo napak. Spomnite

Pred več kot 15 leti smo se z Iko Plevnik, ki na žalost do svoje smrti ni dočakala od-govora, kaj se je zgodilo z njenim pogreša-nim sinom, odpravili k hrvaški jasnovidki. Slednja je pred tem pomagala rešiti primer pogrešane osebe na Hrvaškem. Pri tem je bila točna, saj so truplo pogrešanega dekleta kasneje našli tam, kjer je omenila. Tudi za pogrešanega Jureta Plevnika je dala precej srhljive podatke, ki so se skladali s podatki iz preiskave, čeprav okoliščin ni poznala. Ste kdaj sodelovali z jasnovidci?

Imeli smo kar nekaj takšnih primerov, čeprav moram reči, da njihovi podatki nikoli niso bili takšni, da bi jih lahko potrdili. Ni bilo primera, da bi našli trupla pogrešanih ali storilce kazni-vih dejanj na podlagi informacij jasnovidecev. Če so se družine obrnile na nas s temi podatki, smo jih vedno preverili. Tudi s Plevnikovo sva se velikokrat zelo odkrito pogovarjala.

Vi ste eden zadnjih iz ekipe, v katero je Plevnikova verjela, da bo zadevo preiskala.

Upam in verjamem, da bo primer razrešen. Izredno je zahteven in ta primer smo resnično ogromno preiskovali. Vanj je bilo vloženih več kot tisoč ur dela ... Možni sta obe možnosti, torej da je pogrešani živ ali mrtev. Morate ve-deti, da če kdo odide v pokoj, primere prevza-mejo drugi kriminalisti, kar je dobro, saj lahko v neki zadevi kdo drug še vidi kakšne druge vidike, ki jih lahko preišče. Ko se zgodi izginot-jje osebe, to za policijo velja, da je pogrešana oseba lahko tudi žrtev kaznivega dejanja. Je pa res, da so v tovrstnih primerih ključni prvi ukrepi policije, torej v dneh, ko je do izginotja prišlo. Glede primera Plevnik verjamem, da bo enkrat razrešen.

Foto: Nik Jarh

Izkušen kriminalist Milan Vogrinc je bil tudi vodja oddelka za splošno kriminaliteto v PU Celje. Ob odhodu v pokoj so mu sodelavci okrasili pisarno.

Špica podira rekorde kljub ledeni Savinji

Pogumen novoletni skok v mrzlo Savinjo

Špica ob sotočju Savinje in Ložnice je bila tudi letos prizorišče tradicionalnega novoletnega skoka v Savinjo. Kajak-kanu klub Nivo Celje je ta dogodek gostil že šestnajsto leto zapored. Krempko več kot tisoč ljudi si je na novoletni dan ogledalo, predvsem pa bodrilo najbolj pogumne, ki so skočili v reko. Savinja je imela 1. januarja glede na podatke Agencije RS za okolje in prostor manj kot tri stopinje Celzija.

SIMONA ŠOLINIČ

Novoletni skoki v Savinjo so že vrsto let prava paša za oči, tokrat še posebej, tudi zaradi nizkih zunanjih temperatur, čeprav je bilo sončno vreme. Savinja je imela 1. januarja tudi nižjo temperaturo kot leto prej. A tisto, na kar je Celje letos ob novoletnem skoku lahko še bolj ponosno, je to, da je bila na Špici prava mednarodna udeležba tega dogodka, ki si ga je ogledalo ogromno ljudi.

Prijav za skok v Savinjo je bilo 70, med njimi so bili tudi plavalci iz tujine. Dva plavalca sta prišla celo iz Združenih držav Amerike, drugi so bili poleg iz Slovenije tudi iz Nizozemske, Avstralije, Poljske in Ukrajine. Najmlajši pogumnež je bil star komaj sedem let,

najstarejši 78. Dušan Konda iz Kajak-kanu kluba Nivo Celje pravi, da je na ta dogodek ponosen, saj se vsako leto ob tej priložnosti zberejo tudi številni znanci in prijatelji, ki – četudi ne skočijo v vodo – dogodek izkoristijo za druženje in za lepe želje ob vstopu v novo obdobje.

Tisto, kar je prav tako pomembno, je, da se na Špici nikoli do zdaj ob skoku v Savinjo ni zgodilo ničesar nepredvidenega. Skok v tako mrzlo vodo je sicer lahko nevaren, zato je vedno pomembna ustrezna priprava vseh sodelujočih. Šele takšna priprava pripomore, da skok v mrzlo vodo za človekovo telo pomeni obnovev telesa in mu prinese dvig odpornosti. Tudi letos so na Špici za

varnost skrbeli člani kluba, na kraju je bila tudi zdravnica Lučka Cankar. A k sreči se v Celju še nikoli ni zgodilo, da bi se kdo zaradi novoletnega skoka v Savinjo počutil slabo ali imel zaradi tega zdravstvene težave.

»Vesel sem tako velikega števila obiskovalcev in da je bilo vse sproščeno in brez zapletov,« pravi Konda. Prazniki so v Celje zvalili številne turiste, ki so se prav tako udeležili novoletnega skoka v Savinjo. Zaradi vedno večjega odziva na dogodek Konda že razmišlja, kako bi ga še nadgradil. Glede na njegove ideje in na to, da jih vedno uresniči, smo prepričani, da bo Špica tudi prihodnje leto »podrlla« rekord glede števila obiskovalcev.

Foto: Andraž Purg

Kmalu bodo po tradiciji v mrzli Savinji zaplavali tudi pravoslavni verniki. Tudi njihovo plavanje za križ je verska navada, ki obeležuje Jezusov krst v reki Jordan. Plavanje za križ bo na Špici 19. januarja ob 12. uri.

Prva prireditev novoletnega skoka v Savinjo je bila v Celju leta 2010, leto prej se je v bližini jeza sam v Savinji okopal nekdanji plavalni ultramaratonec Jože Tanko, ki je tudi idejni pobudnik takšnega skoka v Celju. Tudi 1. januarja je bil na Špici.

K sreči se nikoli na Špici ob novoletnem skoku v reko ni zgodila nobena nevarnost. Za to poskrbi ekipa Kajak-kanu kluba Nivo Celje, ki nad udeleženci bdi z varnostnega vidika.

Območje Špice je bilo nabito polno!

Društvo za podvodne dejavnosti Jezero Velenje je 1. januarja že 30. leto zapored odprlo novo potapljaško sezono s potopom v Velenjsko jezero. Novoletni potop v jezero je prerasel v tradicijo, ki so se je udeležili potapljači iz celotne Slovenije. Čeprav je bilo tudi Velenjsko jezero letos ledeno mrzlo, so potapljači premagali mraz in se potopili v globino, kjer so tudi nazdravili. Tako že od leta 1995 začenejo potapljaško sezono.

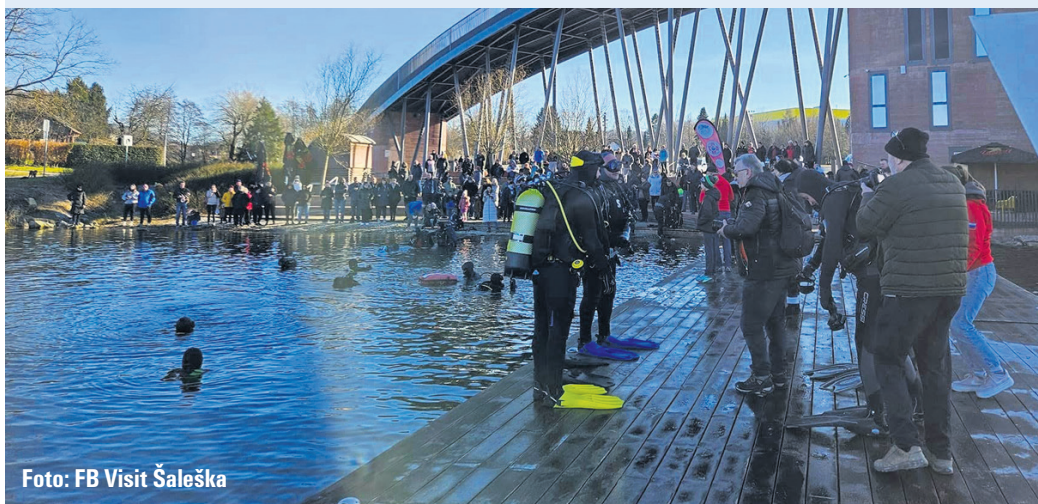

Foto: FB Visit Šaleška

Marsikoga je osupnila predvsem mednarodna udeležba skakalcev v Savinjo.

O Francu Skazi pred meseci odprli razstavo – Zdaj je o njem izšla še knjiga

O rodoljubu, ki je v Šmarje naselil slovenski duh

Verjetno bi bilo Šmarje pri Jelšah danes bistveno drugačno, če ne bi v drugi polovici 19. stoletja svojo sled tam pustil Franc Skaza. Slednji je poleg premoženja po svojem očetu podedoval tudi slovensko narodno zavest in politične sposobnosti. Bil je vodilna moč med naprednimi Šmarčani, ki so skupaj kraj povzdignili v upravno središče Obsotelja in Kozjanskega. Na vlogo tega pomembnega moža od maja 2024 opozarja razstava v obnovljenih prostorih Skazove hiše. Razstavo je pripravila Mateja Žagar, bibliotekarka in skrbnica domoznanske zbirke Knjižnice Šmarje pri Jelšah. Žagarjeva se je podpisala tudi pod knjigo o tem znamenitem rodoljubu, ki jo je pred dnevi izdala omenjena knjižnica.

TINA STRMČNIK

Franc Skaza je bil zelo pomembna oseba v Šmarju pri Jelšah v drugi polovici 19. stoletja. Že njegov oče Franc Jakob Skaza, ki je bil prvi šmarski župan, je bil močno narodno zaveden in politično dejaven. »Verjetno je v tem narodnem duhu vzgajal tudi svoje otroke, predvsem svojega sina Franca Skazo,« je pojasnila avtorica knjige. Po njenih besedah je Franc Skaza nadaljeval delo svojega očeta. Leta 1869 je dal na svojem zemljišču zgraditi tako imenovano sodno palačo, kjer so svoje prostore do-

vpljanju slovenskih društev v Šmarju pri Jelšah, pri ustanavljanju narodne čitalnice, pripomogel je k temu, da so v šmarski ljudski šoli začeli učiti v slovenskem jeziku. »Podobno kot v drugih krajih sta bili tudi v Šmarju v tistem obdobju dve strani – nemška in slovenska. Zgodovinar dr. Gregor Antoličič, ki je knjigo recenziral, sicer meni, da Šmarje ni bilo tako germanizirano kot morda katero drugo mesto v okolici. Razlog za to je že ta, da je bil prvi župan slovenski, na volitvah so namreč prevladali slovenski

Mateja Žagar: »Vsako domoznansko razstavo, ki jo pripravimo v Knjižnici Šmarje pri Jelšah, pospremimo s katalogom. Ker je razstava o Francu Skazi dobila stalno mesto v Skazovi hiši, ki je tako postala pravzaprav krajevni muzej, in je gradivo zelo obsežno, smo se odločili še za izdajo monografije.«

bili upravni krajevni uradi, in sicer okrajno sodišče, pošta, orožniška postaja in okrajni davčni urad. S tem dejanjem je želel v kraju zmanjšati vpliv ponemčenih malomeščanov. Vse od 60. let 19. stoletja so namreč v mestih in trgih pretežno živeli Nemci in nemško govoreči Slovenci.

Postavitev sodne palače je bila, kot je pojasnila Mateja Žagar, prvi korak, ki ga je Skaza naredil za napredek svojega kraja. Ta premožen veleposestnik je dal na svoje stroške kasneje zgraditi še šolo. Pomagal je pri ustana-

in ne nemški glasovi. A kljub temu je v kraju tedaj zaživel narodni duh.«

Pod vplivom Vošnjaka

Skazovo hišo so obiskovali pomembni slovenski domoljubi, kot so Anton Aškerc, Anton Martin Slomšek in drugi. Skaza je ob obnovi omenjene nepremičnine v veži te stavbe dal naslikati portrete nekaterih. Med njegovimi pomembnejšimi gosti je bil politik in zdravnik dr. Josip Vošnjak. Slednjega je Skaza spoznal v Mariboru

Avtorica knjige in razstave o Francu Skazi in somišljenikih Mateja Žagar je predstavila delo z recenzentom knjige dr. Gregorjem Antoličičem. Pogovor je vodila Urška Pevec (levo).

leta 1870 in ga je povabil v svoj rojstni kraj. Vošnjak je dve leti bival v Šmarju pri Jelšah in takrat tam opravljal zdravniško službo ter vlogo načelnika okrajnega zastopa. »Kot pomemben slovenski politik je verjetno zelo vplival na Franca Skazo. Z Vošnjakovim bivanjem v Šmarju namreč sovpada obdobje narodnega prebujanja v kraju,« je pojasnila avtorica monografije.

Omenila je še, da je bil Skaza, ki je bil med drugim izvoljen v odbor naprednega političnega društva Naprej, bil pa je tudi svetnik v šmarskem občinskem odboru, eden od pobudnikov, da je Šmarje postalo trg. Njegova pobuda je bila še vzpostavitev samostojne uprave pod imenom krajevna in katastrska občina trg Šmarje. Kot je razložila Žagarjeva, so šmarski občinski odborniki v svoji prošnji utemeljili, da so imeli v kraju sedež številni pravosodni in upravni organi. V Šmarju so bile še dekanija s tremi duhovniki, šola, doktor medicine, ranocelnik in živinozdravnik. V kraju so takrat imeli več gostiln, enega peka, dva trgovca, enega usnjarja, dva mesarja, dva klobučarja, dva mizarja, dva krojača, pet čevljarjev in še druge obrtnike.

Pobuda je naletela na posluh, saj je cesar Franc Jožef februarja leta 1871 dovolil dvig kraja Šmarje v političnem okraju Celje v trg.

S pomočjo pravnuka

Žagarjeva je dejala, da je najpomembnejši vir za nastanek razstave in knjige Milan Pugelj, pravnuk Franca Skaze. Že pred leti je zbiral podatke o družini Skaza, saj je pripravljval družinsko drevo. Ker je bil Pugelj tudi sam politik in se je zanimal za zgodovino, se je bolj poglobil v Skazove dejavnosti. Svoje raziskovanje je predal Knjižnici Šmarje pri Jelšah, skrbnica tamkajšnje domoznanske zbirke je na osnovi teh iztočnic začela iskati še dodatne vire in se še bolj poglobila v tematiko. »Seveda bi dodatno raziskovanje verjetno še prineslo kakšna spoznanja, moje raziskovanje namreč ni znanstveno delo,« je skromno dejala. Ker je bil Skaza vpet v različne dejavnosti v Šmarju, je raziskovanje njegovega življenja dober uvid v zgodovino kraja v 19. stoletju. Tako je Žagarjeva lahko raziskovanje življenja tega domoljuba povezala z razvojem kulture, gostiln, trgovin, uprave in sodstva, kar med drugim odkriva tudi razstava v Skazovi hiši.

Foto: Žiga Lah Koštomaj

»Knjiga bralcu ponuja še bolj poglobljen pogled v temo, ki jo lahko spoznava že na razstavi, na osnovi navedenih virov pa lahko vsak bralec izve še več,« je povedala Žagarjeva.

Knjiga bralca popelje v preteklost Šmarja pri Jelšah in je dopolnitev istomienske razstave v krajevnem muzeju Skazova hiša.

Franc Skaza, narodni buditelj in rodoljub, je bil osrednja osebnost v Šmarju pri Jelšah v 19. stoletju. V tamkajšnji knjižnici opozarjajo, da je s svojo predanostjo slovenskemu nacionalnemu gibanju pustil neizbrisen pečat v političnem, družbenem in gospodarskem razvoju kraja. Sodeloval je pri ustanavljanju ustanov, kot so šmarska čitalnica, prostovoljna požarna bramba, hranilnice in posojilnice ...

Potomci družine Skaza, v ospredju je Milan Pugelj.

Vsestransko dejaven Šoštanjčan Jure Grudnik

Tisti dobrodušen metalec

Nikoli se ne bi preselil iz Šaleške doline, saj, kot pravi, ponuja pogoje za kakovostno življenje.

Predvsem srčnost in odločnost ga vodita skozi življenje.

Kaj imajo skupnega Športna zveza Šoštanj, Košarkarski klub Elektra, Planinsko društvo Šoštanj in metalska glasbena skupina Inmate? Odgovor je – Jureta Grudnika. Pravi, da je zanj samoumevno, da se v prostem času posveča soustvarjanju čim bolj pestrega in prijetnega utripa v domačem okolju. Njegova prizadevanja v krajih Šaleške doline očitno puščajo opazne sledi, saj je po izboru lokalne medijske hiše prejel naziv naj osebnost v letu 2024. Inženir strojništva, ki služi v Termoelektrarni Šoštanj (Teš), je v novo leto vstopil z željo, da bi kot družba znali strpno sobivati v medsebojnem spoštovanju in razumevanju. »Življenje nam vedno ponuja raznovrstne izzive. Ko se soočamo s težavami, je prav, da rešitve vedno najprej poiščemo v sebi, ne da zanje krivimo druge,« poudarja štiridesetletnik iz Raven pri Šoštanju.

BARBARA FURMAN

»Poznaš Jureta? Tistega dobrodušnega metalca,« mi je pred časom omenil znanec. Ne, nisem ga poznala. Odlična iztočnica za povabilo na pogovor, sem si rekla. Takoj ga je prijazen sprejel.

Podeljeni naziv naj osebnost v letu 2024 v Šaleški dolini ga je, kot pravi, prijetno presenetil. »Počasčen sem, vendar to ni le priznanje meni, ampak vsem tistim, ki svoje znanje, čas in trud prav tako razdajajo v Planinskem društvu Šoštanj, Košarkarskem klubu Elektra ter Športni zvezi Šoštanj. In je ne nazadnje tudi priznanje vsem drugim članom metalske skupine Inmate. Čestitam tudi vsem enajstim kandidatom, ki bi si ta naziv prav tako zaslužili, saj mnoge zelo dobro poznam in vem, da s svojim delom dokazujejo predanost lokalni skupnosti,« je pojasnil Jure, ki prejeti naziv naj osebnosti posveča nedavno preminulemu članu skupine Inmate, kitaristu Andreju Bezjaku.

Prodal harmoniko, kupil bobne

Z naravo, v katero se je rad zatekal že v otroških letih, ostaja povezan še danes. »Narava je bila v odraščajočih letih zame svojevrstno otroško igrišče, saj je ponujala priložnosti za raznovrstno igro. V moji družini je bil šport vedno zelo prilju-

bljen, še posebej planinstvo in kolesarstvo, zato sem se že kot otrok povzpel na številne hribe, čeprav priznam, da nad planinarjenjem takrat še nisem bil navdušen.«

Spominja se tudi, kako sta njegova mama in oče pogosto poudarjala, da je v življenju zelo pomembno znanje. »V šoli sem bil uspešen. V najstniških letih sem bil umirjen in zadržan, včasih tudi sramežljiv. Nekako sem samozavest gradil tudi s pomočjo glasbe. Uspešno sem končal nižjo glasbeno šolo za klavirsko harmoniko. Toda ob koncu osnovne šole me je začela navduševati metalska glasba, glasbena zvrst, ki se je v poznih šestdesetih in zgodnjih sedemdesetih letih razvila iz »hard rock« s poudarkom na močnem in težkem zvoku kitar in bobnov.«

Zato je v gimnazijskih letih prodal harmoniko in si kupil bobne ter se začel urediti v bobnanju, v katerem še danes neizmerno uživa.

Že dve desetletji

Kot pravi, mu glasba omogoča popoln odklop in sprostitve ter predvsem možnost izražanja. V skupini Inmate, ki so jo s prijatelji ustanovili leta 2005, ustvarja avtorsko glasbo. Doslej so posneli šest studijskih albumov, eden je akustični. Besedila so v angleščini, izjema

je priredba pesmi Oj, Triglav, moj dom.

»S svojo avtorsko glasbo želimo nagovarjati čim širše občinstvo. Veliko pozornosti namenjam besedilom skladb, v katerih sporočamo, kako pomembno je, da se znamo zazreti vase in se osvoboditi tistih navad in prepričanj, ki nas v življenju omejujejo. To ponazarja tudi ime naše skupine Inmate, kar v angleščini pomeni zapornik. V nasprotju z večino

»S svojo avtorsko glasbo želimo nagovarjati čim širše občinstvo. Veliko pozornosti namenjam besedilom skladb, v katerih sporočamo, kako pomembno je, da se znamo zazreti vase in se osvoboditi tistih navad in prepričanj, ki nas v življenju omejujejo.«

metalskih zasedb mi težimo k bolj optimističnemu pogledu na življenje. Kritiziranje samo po sebi ne rešuje ničesar. Prepričani smo, da lahko vsak s svojim ravnanjem doprinese k spremembi na bolje v družbi, v kateri se dandanes soočamo s številnimi zahtevnimi izzivi,« poudarja in doda, da so odzivi med poslušalci zelo dobri, predvsem v državah severne Evrope in v Združenih državah Amerike. Pogosto namreč nastopajo v tujini.

Leta 2019 in 2020 so sodelovali na Emi – slovenskem izboru za Pesem Evrovizije, kar je bila, kot pravi, zanimiva izkušnja, ki jo bodo morda kdaj še ponovili.

Utrinek z enega od nastopov velenjske metalske skupine Inmate, ki letos obeležuje 20. obletnico.

V zasedbi so poleg Jureta še pevec Marko Duplišak ter kitarista David Vodopivec in Jure Vertel, lani novembra je nepričakovano umrl peti član Andrej Bezjak. Njegova smrt jih je močno pretresla, pravi.

Inženir v Tešu

Takoj po uspešno končanem študiju na Fakulteti za strojništvo Univerze v Ljubljani se je zaposlil v Termoelektrarni Šoštanj, a je nekoliko kasneje za krajši čas zamenjal delodajalca. V letih 2016, 2017 in 2018 je namreč delal v tehnologiji kuhalnih aparatov v podjetju Gorenje. Potem se je vrnil v šoštanjsko termoelektrarno, kjer še danes opravlja delo inženirja in namestnika vodje strojne službe.

Ker je zelo navezan na svoj domači kraj, ni nikoli razmišljal, da bi se preselil v drugi konec Slovenije. »V tem okolju se zelo dobro počutim. Življenje v Šaleški dolini je prijetno tudi zato, ker vsem generacijam prebivalcev, predvsem mladim, ponuja veliko priložnosti za kakovostno preživljanje prostega časa oziroma

rekreacijo. To ni samoumevno. In morda se včasih tega premalo zavedamo,« doda sogovornik. Da bi šel v lokalno politiko, ga ni nikoli mikalo, pravi.

Od košarke do knjig

V osnovni šoli je igral košarko v šolski ekipi in Košarkarskem klubu Elektra. Takrat je začel tudi bolj dejavno planinariti. Dolgoletno športno udejstvovanje ga je pripeljalo na mesto podpredsednika Športne zveze Šoštanj.

»V šoštanjski občini je zelo pester športni utrip, saj uspešno deluje več športnih klubov. Veseli me, da tudi otroci in mladostniki najdejo zadovoljstvo v športu in niso zgolj v družbi pametnih telefonov ter računalnikov. V Šoštanju si želimo, da bi imeli na voljo še dodaten športni objekt, saj tri športne dvorane oziroma telovadnice ne zadostujejo naraščajoči želji po športu in rekreaciji med občani.«

S ponosom govori o Planinskem društvu Šoštanj, ki šteje več kot 400 članov različnih starosti, povezuje jih ljubezen do narave in planinarjenja.

Društvo skrbi za urejenost več kot 100 kilometrov planinskih poti, v njem deluje več sekcij oziroma odsekov, markacijski odsek je celo najštevilnejši med planinskimi društvi v naši državi.

Jure je tudi član upravnega odbora Košarkaškega kluba Elektra Šoštanj, ki je bil pred devetimi leti v finančni krizi, a je upravi z uspešno izpeljano prisilno poravnavo klub uspešno obdržal pri življenju. Med klubskimi uspehi je izpostavil lansko zmago v 4. Slovenski košarkarski ligi (SKL) in uvrstitev članske ekipe v 3. SKL, v kateri letos uspešno nastopa z domačimi igralci.

Zelo rad vzame v roke tudi knjigo, saj mu branje, kot pravi, odpira vrata v različne svetove, širi obzorja in pogloblja njegov odnos do samega sebe. »Menim, da je zelo pomembno, da smo odgovorni do sebe. Da živimo zdravo in zadovoljno. Le takšni lahko zares učinkovito pomagamo tistim, ki našo pomoč potrebujejo,« še poudari.

Foto: Andraž Purg in osebni arhiv

Cvetličar Simon Ogrizek

Kjer je cvetje,
tam je on.

Simonovi nasveti za okrasitev doma

Če imate zelo sodobno stanovanje v beli barvi, si za glavni motiv okraševanja izberite en odtenek, ki prevladuje, in iz njega izpeljite zgodbo. Srebrno uravnotežite z zeleno. Rdeča in zlata sta vsakoletni stalnici, s katerima ne morete zgrešiti. Izogibajte pa se preveč barvam in teksturam; kopičenje hitro doseže nasproten učinek.«

tličarji, ki v tujini osvajajo nagrade, sam pa se je posvetil svoji drugi veliki ljubezni, krajinski arhitekturi in urejanju okolice, ter jo izpilil do popolnosti. V več kot 35 letih zelo uspešne kariere je izdelal na tisoče cvetličnih aranžmajev, šopkov in drugih mojstrov in iz cvetja ter dodatkov v Sloveniji, Evropi in svetu. Čeprav se ne mara hvaliti, naj dodamo, da je s svojimi prekrasnimi cvetličnimi umetninami razveselil številne domače in tuje pomembnežke. Trenutno pa končuje drugi mandat predsednika Mednarodne cvetličarske zveze Florint, v katero je vključenih 24 evropskih držav, južnoameriška celina in Azija, intenzivno pa sodeluje tudi z ZDA. Zato veliko potuje. Kljub obilici dela pa vedno najde čas za pripravo vsakoletne razstave na dvorcu Gutenbuchel.

Vse rože so lepe

Z veliko ljubezni in okusa je zgradil ter opremil tudi družinsko hišo. Njeno okolico je zasadi sam, saj mu je to po naporni službi v sprostitev in užitek. Po njegovem mora vrt odražati obliko hiše. Kakšne pa so najpogostejše napake, ki jih delajo ljudje pri njegovem urejanju? Največkrat na premajhnem prostoru pomešajo preveč rastlin različnih barv in pride do neskladij. Čeprav zelo skrbijo za vrt in ga obdelujejo, se v njem počutijo nelagodno. Ali pa posadijo preveč iglavcev, ki jih na vrtu ne bi smelo biti več kot trideset odstotkov. Zato je najbolje na vrtu posaditi travo, hortenzije, funkije in pa stare ter znova obujene rastline, ki so jih poznale že naše babice. Seveda pa njegov vrt ni končan in ima še veliko idej, kako ga izboljšati. Katera je njegova najljubša rastlina ali roža? Vse so lepe, se zasmije. »Tudi rastline, ki jih imamo za plevel, lahko v lepo zloženem šopku zažarijo kot najlepše rože,« pove.

Začutite prostor

»Ideja za vsakoletno razstavo na Gutenbuchlu se mi začne porajati že po koncu prejšnje, ko je še vse sveže. Razmišljati začnem, kaj in kako bi lahko še naredil. Veliko uporabljam naravne materiale in skušam reciklirati. Ko so letos, denimo, sosedje podirali jabolčni sadovnjak, sem jih prosil, da mi prihranijo veje. In tako je bilo še z veliko drugimi stvarmi. Z domiselnim kombiniranjem lahko starim stvarjem vdahnemo novo življenje,« pove Simon, ki želi z razkošno razstavo navdihniti ljudi, da si delček prazničnega vzdušja sami poustvarijo doma, uporabijo materiale, jih povežejo, odkrijejo svojo ustvarjalno žilico. Navdihujejo ga številna potovanja po svetu, ki so vedno povezana s cveticami. Tuje kulture nato po delčkih vnaša v svoje kreacije. Tudi kitajsko, kjer že tisočletja kraljuje umetnost ravnovesja feng šui.

Na koncu zmaga tradicija

Umetnik aranžiranja cvetja pa je tudi človek širokega srca, ki zelo rad obdari ljudi, zato vsak obiskovalec dobi še darilo – božično zvezdo. »To je tradicija, ki jo gojimo od začetka. Leto pred covidom smo imeli 8.500 obiskovalcev in čisto vsak je dobil svojo zvezdo. Razstavo smo po covidu spet odprli že leta 2022 ter nadaljevali lani in bili veseli več kot 4.500 obiskovalcev. Tudi letos jih je bilo veliko,« je zadovoljen Simon, ki je z mislimi že pri naslednji adventni pravlji v Gutenbuchlu.

Foto: Andraž Purg

»Rože, moja ljubezen«

Simon Ogrizek obožuje praznike, zato že deset let šoštanjski dvorec Gutenbuchel tik pred adventom spremeni v praznično deželo. V cvetje se je zaljubil že pri štirih letih, ko še ni vedel, da bo njegova življenjska pot dobesedno posuta z rožami. Znanje je srkal kot cvetličarska goba vodo, zdaj je zaželen po vsem svetu in končuje že drugi mandat predsednika Mednarodne cvetličarske zveze Florint.

ANDREJA COMINO

»Babica Štefka je bila pesnica, sestrična in teta pa sta slikarki. Pri meni se je to že zelo zgodaj odrazilo v ljubezni do narave in cvetja. Starši so me pustili, da sem hodil naokoli in odkrival naravo. Že pri štirih, petih letih sem poznal veliko rastlin, točno sem vedel, kje in kdaj zrastejo prvi zvončki, dozori gozdne jagode, cvetijo petelinčki,« se spominja. Sanjal je, da bo cvetličar. Najprej se je vpisal na srednjo vrtnarsko šolo v Celju. Ko so se začeli teoretični in praktični vrtnarski predmeti, ni, tako kot preostali štirje sošolci v razredu samih deklet, nikoli več obžaloval svoje odločitve. S profesorji se je izvrstno ujel in še danes so prijatelji, z nekaterimi skupaj hodijo na tekmovanja in predavajo. Študij je nadaljeval na biotehniški fakulteti, po diplomi pa takoj dobil službo v nekoč cvetočem podjetju, ki pa je po osamosvojitvi Slovenije počasi propadalo. Razvil je proizvodnjo rezanega in sezonskega cvetja ter dvignil produktivnost za tristo odstotkov. Namesto da bi odpuščal ljudi, je najemal nove in jim pomagal, da so postali vrhunski cve-

»Že pri štirih, petih letih sem poznal veliko rastlin, točno sem vedel, kje in kdaj zrastejo prvi zvončki, dozori gozdne jagode, cvetijo petelinčki,« se spominja Simon Ogrizek.

V več kot 35 letih zelo uspešne kariere je izdelal na tisoče cvetličnih aranžmajev, šopkov in drugih mojstrov in iz cvetja ter dodatkov v Sloveniji, Evropi in svetu.

Na Rogli veliko smučarjev naredi svoje prve zavoje.

Rogla je bila med počitnicami dobro obiskana

Zimska pravljica na Pohorju

Pred koncem počitnic je sončno vreme marsikoga zvalo na svež zrak, več tisoč ljubiteljev užitkov na snegu se je preteklo soboto odločilo zaviti na Roglo. To, da bo na vrhu Pohorja živahno, je bilo očitno že na cesti, kolona avtomobilov se je namreč počasi vzpenjala na priljubljeno smučišče. A kljub temu pretirane gneče na žičniških napravah, z izjemo na šestsedežnici Mašinžaga, ni bilo, saj so na Rogli odprte skoraj vse smučarske proge. Za smučarje je bila zaprta le vlečnica Jasa s pripadajočima progama, saj žičničarji pripravljajo teren za tekme svetovnega pokala v deskanju na snegu, ki jih bo Rogla gostila konec meseca.

JANŽE FRIC

Medtem ko je v dolini koprno, je bila na Rogli med no-voletnimi počitnicami prava

zimsko pravljica. Kljub številnemu obisku, po besedah vodje smučišča **Bojana Per-**

Bojan Pergar je zadnjih nekaj let vodja smučišča na Rogli.

garja je v soboto na Rogli smučalo med 3 tisoč in 3.500 smučarjev, je večina obiskovalcev uživala v sončnem vremenu in dobro pripravljenih progah. Podobno številni obiski, med tri in štiri tisoč smučarji, so na Rogli beležili tudi preostale dni počitnic, predvsem takrat, ko je bilo sončno vreme.

Veliko tujih smučarjev

Že sprehod po parkiriščih je dal vedeti, da je na smučišču veliko tujcev, predvsem gostov iz sosednjih Hrvaške in Madžarske, a tudi Avstrije.

»Hrvti so Roglo vzeli za svoje smučišče, radi prihajajo k nam,« je povedal Pergar. Kot je še dodal, je bilo to soboto približno polovica slovenskih gostov, med tujimi so prevladovali Hrvati, veliko je bilo tudi Madžarov. Med slednjimi sta bila na nekajdnevno dopustu tudi **Balazs in Aniko** iz Veszprema. »Prišla sva na tridnevne počitnice v Zreče, kjer sva uživala v termah. Sicer prideva na Roglo enkrat na leto ali dve. Danes kljub številnemu obisku zelo uživava,« sta povedala madžarska gosta. »Bolje je na počitnicah kot doma na Madžarskem, kjer

Janko Ketiš je na smučanje pripeljal svojo družino.

nimamo gora,« sta še dodala z nasmehom.

Vsako leto je na Rogli več tudi avstrijskih smučarjev. »K nam prihajajo zaradi dobro pripravljenih smučarskih prog in ker smo relativno blizu. Seveda smo tudi cenejši od avstrijskih smučišč,« je povedal Bojan Pergar.

Sončno vreme je na Roglo privabilo veliko ljudi.

Med smučanjem prija tudi premor.

Balazs in Aniko iz Madžarske sta bila na tridnevni počitni-
cah v naših krajih.

Smučarki iz Prekije Ivana in Benja

Veliko otrok je zadnje dni počitnic
preživel na snegu.

Največja gneča je bila na šestsedežnici Mašinžaga, saj je najnovejša in zato pritegne največ smučarjev.

Veliko je bilo družin z otroki.

Najštevilnejši še vedno Slovenci

Največ smučarjev, tudi med sončnimi počitnicami, je še vedno Slovencev. To soboto so predstavljali približno polovico vseh smučarjev, med njimi je bil tudi **Janko Ketiš** iz Lendave, ki je na Roglo pripeljal svojo družino: »Prvi odmor je za nami, zdaj gremo nazaj na smuči. Trenutno imamo v načrtu, da bomo smučali do četrte ure. Uživamo na snegu, zato zjutraj tudi ni bilo težko vstati.«

Na Roglo sta prišli tudi Ivana in Benja iz Prekije: »Mrzlo je in naju malo zebe, a vseeno uživava v lepem vremenu in dobro pripravljenih progah. Že dolgo nisva bili tukaj, zato sva se odločili, da bova danes prišli. Veliko imajo tudi odpr-
tih prog in žičnic.«

Veliko pozornosti namenijo pripravi smučišča

Rogla je znana po odlič-
no pripravljenih smučarskih

Pod sedežnico Planja so lahko smučarji preizkusili smuči
izbranih proizvajalcev.

progah, kar je, kot pravi vod-
ja smučišča, posledica zelo
strogih ciljev. »Na Rogli nihče
noče voziti teptalnika, ker ni
nikoli dovolj dobro potepta-
no,« se je pošalil Pergar. Pri-
prava smučišča je po njegovih

besedah tudi razlog za mno-
žičen obisk, tudi tujcev.

»Vsako leto na Roglo pridejo
predstavniki podjetja Kässbo-
hrer, ki proizvajajo teptalnike,
ki jih uporabljamo, in nam
svetujejo, kako lahko izbol-

šamo svoje delo,« je povedal
Pergar.

Na smučišču nad Zrečami
se pospešeno pripravljajo tudi
na tekme najboljših deskarjev,
ki jih bodo gostili 25. januar-
ja. »Na Rogli progo, na kateri

bodo tekme, pripravljamo iz-
ključno s snegom, brez vbri-
zgavanja vode, da lahko, ko
deskarji zapustijo naše smu-
čišče, čim hitreje pripravimo
progo za rekreativne smučar-
je,« je še pojasnil.

Toplejše zime vedno pogostejše

»Ko sem začel delati v žič-
ničarstvu, smo imeli odjugo
okoli božiča, potem je bilo
načeloma hladno,« je pove-
dal Pergar in dodal, da zara-
di vedno pogostejših odjug
zasnežujejo vedno, ko to
dovolijo razmere. »Pred-
vsem na bolj kritičnih pre-
delih, kjer sneg na primer
hitro skopni,« je dodal vodja
smučišča.

Zasneževanje smučišč
je danes lažje, kot je bilo v
preteklosti, tudi zahvalju-
joč avtomatizaciji naprav, ki
proizvajajo sneg. »Najsodob-
nejše topove lahko na primer
upravljamo kar s pametnim
telefonom. Napredek v teh-
nologiji je marsikateri opravek
precej olajšal,« je še po-
vedal sogovornik.

Da lahko brezskrbno smu-
čamo, na Rogli naenkrat skr-
bi približno 60 ljudi, od žič-
ničarjev in nadzornikov do
zasneževalcev in reševalcev.

Foto: Andraž Purg

Gneča na »parkirišču« za smuči.

Hrvaški smučarji so
Roglo vzeli za svojo.

Kristjan Jurkas z Lesičnega navdušuje z igranjem na flavto in gonge

Prepričan je, da vsak lahko s flavto izrazi svojo notranjo melodijo.

Glasba mu kaže naslednji korak v življenju

»Moje flavte so preproste. Verjamem, da se moč in lepota skrivata v preprostosti – tako v življenju kot zvoku,« pravi Kristjan Jurkas, ki se je pred leti zaprl v svojo delavnico in začel izdelovati flavto iz lesa. Vendar ne kakršnokoli, ampak takšno, na katero igrajo severnoameriški Indijanci. Po številnih spodletelih poskusih mu je uspelo. Iz nje izvljaja zvoke, ki božajo poslušalca. Blagodejni zven ustvarja tudi z igranjem na gonge. »Zvok je mnogo več kot glasba – je zdravilna sila, ki odpira srce in umirja duha. Preprosta harmonija nas vrača k naravi in samemu sebi. Ustvarja prostor, v katerem lahko vsak najde svojo notranjo melodijo,« doda simpatičen štiridesetletnik, ki je v osnovnošolskih letih sanjal, da bi ljudem pomagal kot fizioterapevt.

BARBARA FURMAN

Že med obiskovanjem osnovne šole je Kristjan želel razumeti, kako deluje naš organizem in kako ga je mogoče pozdraviti. Ker se mu sanje o vpisu v srednjo zdravstveno šolo niso uresničile, saj je želel postati fizioterapevt, se je vpisal v trgovsko šolo. »Čeprav sem vedel, da ta poklic ne bo moja končna postaja, sem se iz vsake izkušnje skušal nečesa naučiti,« pravi danes. Že v najstniških letih so njegovo pozornost privabljal vsebine s področja duhovnosti, sodeloval je v skupini, ki se je ukvarjala z meditacijami. Prevzela ga je tudi glasba – še posebej indijanska. »V njej je nekaj prvinskega, nekaj čarobnega,« poudarja.

Od maserja do peka

Po končanem šolanju se je kot trgovec zaposlil v eni od športnih trgovin v Ljubljani. Po izteku pogodbe se ni želel vrniti domov v Dobovo. Preselil se je v Bohinj, kjer je živel približno sedem let. Z družino je pogosto obiskoval ta kraj ob jezeru, kar ga je vedno navdihovalo. Kot pravi, ima tamkajšnja narava posebno moč.

»Najprej sem opravljal različna dela v gostinstvu in gradbeništvu. Ker sem opravil tečaj za maserja, sem začel v hotelih izvajati masaže za tamkajšnje goste. Tam sem spoznal starejšo gospo, ki je imela veliko znanj o ezoteriki oziroma duhovnosti. Njena modrost me je zelo zaznamovala,« doda s hvaležnostjo.

Zaželel si je spremembo. Z nekaterimi sodelavci iz Bohinja so si v Rogaški Slatini uredili prostor za opravljanje terapevtskih storitev. »Bilo je navdihujoče obdobje, polno učenja in izmenjave znanj, a po letu in pol so se naše poti razšle.«

Takrat je spoznal ženo Frido in se preselil k njej v Lesično. Iskal je nove priložnosti za delo in se zaposlil v pekarni, ki je daleč na-

okoli znana po kakovostnem kruhu. Najprej je sodeloval pri pripravi testa in peki, zatem je skrbel za dostavo kruha in pekovskih izdelkov. »Opolnoči sem odhajal od doma in jih razvažal po krajih od Celja mimo Rimskih Toplic do Zagorja in naprej do Ljubljane. To je bilo zelo naporno obdobje, saj sem domov prihajal sredi dopoldneva in pogosto nisem mogel zaspati. Bioritem se mi je povsem porušil. Delal sem šest dni v tednu. Zato sem si našel novo službo v tiskarni Modex v Mestnju, kjer sem delal kot oblikovalec približno štiri leta,« pravi.

Tista topla zima

Medtem je vedno močneje čutil željo po izdelovanju izdelkov iz lesa. Doma si je uredil delavnico in kupil orodje. »Zelo uživam v tem delu. Tako zelo, da včasih izgubim občutek za čas. Najprej sem izdeloval lesen nakit, potem se mi je porodila zamisel o leseni flavti, na

»Veliko poskusov je bilo treba, da mi je uspelo izdelati pravo flavto. Žena se večkrat pošali, kako zelo toplo nam je bilo doma tisto zimo, saj je veliko neuspešnih kosov flavt pristalo v peči.«

katero igrajo Indijanci v Severni Ameriki. Zavihal sem rokave. To ni preprost izziv. Veliko poskusov je bilo treba, da mi je uspelo izdelati flavto, iz katere sem izvljabil pravi zvok. Žena se večkrat pošali, kako zelo toplo nam je bilo doma tisto zimo, saj je veliko neuspešnih kosov flavt pristalo v peči,« doda hudomušno. Do danes jih je izdelal že veliko. Ni edini izdelovalec tovrstnih flavt pri nas. »Posebnost mojih

Kristjan pri igranju na svoje flavte na dogodku Koherenca uma in srca v Ljubljani (Foto: Luka Lisec)

flavt je, da so preproste. Takšno bi moralo biti tudi naše življenje,« poudari.

Prijetno vznemirjenje

Kar nekaj časa je razmišljal, kako bi poimenoval svojo flavto. In naposled izbral ime – flavta kolibrija (hummingbird flutes). »To je pentatonična flavta, ki ima pet lukenj. Igranje nanjo je preprosto, zato ni treba obvladati posebne tehnike pihanja kot pri drugih flavtah. Vsak lahko s tem nežnim glasbilom izrazi svojo notranjo melodijo,« pojasni in doda, da je na začetku treba vseeno osvojiti nekaj osnov. Kar nekaj ljudi je Kristjan že opogumil za igranje na flavto kolibrija, saj organizira delavnice, na katere prihajajo tako mlajši kot tudi starejši ljubitelji flavt. Izdeluje jih iz različnih vrst lesa – oreha, češnje, smreke in breze. Pravi, da vsaka vrsta lesa daje flavti drugačen zven. »Pravzaprav je vsaka flavta edinstvena, saj tudi flavti iz iste vrste lesa dajejo drugačno barvo zvoka. Ko jo izdelam, me prevzame prijetno vznemirjenje, kako bo zvenela.«

Blagodejnost zvoka

Že nekaj let igra tudi na gonge. Z veseljem se odzove povabilom organizatorjev različnih dogodkov, na katerih izvaja zvočne kopeli. V današnjem vedno bolj hitrem ritmu življenja je še toliko bolj pomembno, da si vzamemo čas za sprostitev in umiritev uma. S pomočjo glasbe oziroma zvoka to lažje dosežemo. »Vse je energija. Zvočni valovi oziroma frekvence vplivajo na vsako celico v našem telesu. Vzpo-

stavljajo ravnovesje in spodbudijo proces samozdravljenja. Med poslušanjem se delovanje naših možganov upočasni, možganski valovi se znižajo iz stanja beta v stanje alfa in theta, ko smo že skoraj v snu, a še ne zaspimo. Takrat je naša podzavest najbolj dojemljiva za zunanje blagodejne dražljaje. Zvok prodre v fizično, eterično, mentalno, čustveno in duhovno raven našega bitja. V tistem delu telesa, v katerem je energetska blokada, se lahko pojavi fizična bolečina, lahko podoživimo potlačena čustva jeze ali strahu. Nekateri začnejo jokati. Takšni odzivi so normalni in pomenijo, da se je v njih začel proces preobrazbe,« pojasni.

Ko se prepustiš toku

Veliko ljudi ga je vprašalo, ali ima posnetke igranja na flavto, da bi jih lahko poslušali tudi v udobju svojega doma. Zato se je odločil, da bo svojo glasbo posnel in jo delil na platformi Spotify pod naslovom Flavte kolibrija. Da bodo posnetki res kakovostni, se je za sodelovanje dogovoril z glasbenim producentom Anžetom Šribarjem ter s kitaristom in kantavtorjem Danielom Vezojo.

Glasba tako že vrsto let ostaja njegova spremljevalka. »Glede prihodnosti ne snujem posebnih načrtov, raje se prepušчам toku življenja. Verjamem, da vse pride ob pravem času. Prav glasba je tista, ki mi vedno pokaže naslednji korak v življenju. Zvok flavte je podoben življenju – ko se prepustiš toku, vedno najdeš pravo melodijo,« je prepričan.

Foto: Nik Jarh

»Pentatonična flavta ima pet lukenj. Igranje nanjo je preprosto. Vsak lahko s flavto izrazi svojo notranjo melodijo.«

Med izdelovanjem flavt iz lesa tako uživa, da izgubi občutek za čas.

Po 20 letih delovanja državnega presejalnega programa Zora

V Savinjski regiji visoka odzivnost in pregledanost žensk

Državni program zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb materničnega vratu Zora beleži v Sloveniji izredno dobre rezultate, saj se je od njegove uvedbe v prakso od leta 2003 do danes število novih primerov raka materničnega vratu zmanjšalo za skoraj polovico. Med regijami z najvišjim deležem pregledanosti je tudi naša regija. Tudi v Savinjski regiji se za preprečevanje raka materničnega vratu že vrsto let v praksi uspešno interdisciplinarno povezujejo ginekologi, medicinske sestre, presejalci, patologi in specialisti javnega zdravja.

SIMONA ŠOLINIČ

V minulem triletnem obdobju je bila pregledanost žensk v programu Zora v Savinjski regiji 77-odstotna. V sedmih od 31 občin Savinjske regije – v Lučah, Laškem, Preboldu, Slovenskih Konjicah, Zrečah, Rečici ob Savinji in Ljubnem ob Savinji – je pregledanost v navedenem obdobju znašala celo 80 odstotkov in več. Najvišja v regiji, 82,6 odstotna, je bila na Ljubnem ob Savinji, najnižja, 68,6-odstotna, pa v Solčavi.

Pri ženskah, ki se preventivnih pregledov redno udeležujejo, odkrijejo raka v povprečju devet let prej kot pri tistih, ki se programa ne udeležujejo. Pri slednjih rak odkrijejo kasneje in v napredovalih stadijih, pri čemer se zmanjšata uspešnost zdravljenja in preživetje bolnic. V letu 2020 je za tem rakom na novo zbolelo 19 žensk v Savinjski regiji.

»Splošna bolnišnica Celje in Območna enota Celje NIJZ v skupni organizaciji tradicionalno izvajata strokovno srečanje ginekologov medicinskih sester, presejalcev, patologov in specialistov javnega zdravja, letos je bilo že deseto po vrsti. Na teh srečanjih prepletamo klinične in različne javnozdravstvene vsebine ter izkušnje strokovnjakov, ki skrbimo za zdravje žensk. V presejalnem programu Zora lahko ginekologi s pregledovanjem navidežno zdravih žensk pravočasno odkrijejo tiste, ki imajo predstopnjo ali začetno stopnjo raka materničnega vratu. V program so povabljene vse ženske, stare od 20 do 64 let, ki v zadnjih treh letih niso opravile pregleda z odvzemom brisa materničnega vratu. Za zmanjšanje obolenosti in umrljivosti za rakom je ključna visoka pregledanost žensk in ta mora biti najmanj 70-odstotna,« je povedala prim. Nuša Konec Juričič, spec. javnega zdravja in vodja

enote za nenalezljive bolezni na Območni enoti Celje NIJZ.

Kakšni so simptomi?

V Savinjski regiji pregledajo odvzete vzorce brisa materničnega vratu v pooblaščenem citopatološkem laboratoriju Splošne bolnišnice Celje. »Rak materničnega vratu raste počasi in potrebuje več let, da iz predrakave oblike napreduje v raka, zato lahko s pregledi žensk na tri leta veliko večino nevarnih sprememb materničnega vratu pravočasno odkrijemo in zdravimo. V tej fazi

je torej možno s preprostimi terapevtskimi posegi raka preprečiti ali povsem pozdraviti,« je poudarila prim. izr. prof. dr. Alenka Repše Fokter, spec. citopatologije, iz Splošne bolnišnice Celje.

Ker predrakave spremembe in začetni rak materničnega vratu praviloma ne povzročajo težav, je redna udeležba v programu Zora še toliko nujnejša. Pomembno je tudi opozorilo, da naj se ženska, četudi se redno udeležuje pregledov, ob sumljivih znakih in simptomih, značilnih za raka materničnega vratu, takoj obrne na

Udeležbo v preventivnem programu Zora krije obvezno zdravstveno zavarovanje. Kljub visoki pregledanosti pa je še vedno prenizka pregledanost žensk iz višjih starostnih skupin.

svojega ginekologa. »Opazne težave se pri tem raku pojavijo pozno, običajno šele, ko je rak že razširjen in težje ozdravljiv. Med najpogostejšimi zgodnjimi znaki raka materničnega vratu je krvav ali rjav izcedek iz nožnice po spolnem odno-

su. Možni drugi znaki so tudi krvavitev, ki se pojavi med menstruacijama ali po menopavzi, dolgotrajen, smrdeč izcedek iz nožnice, redko tudi boleč spolni odnos. Kasnejši znaki so odvisni od širjenja bolezni – največkrat se rak materničnega vratu širi proti sečilom ali danki, kar povzroča številne dodatne težave, pogoste in boleče uriniranje ali krvav urin, stalne bolečine v križu in drugo,« pojasnjuje dr. Marko Mlinarič, spec. ginekologije in porodništva iz zasebne ginekološke ambulante Zagorje ob Savi.

MojeDelo.com

Komercialist (m/ž) (Trbovlje)

Iščemo ambiciozno in samoiniciativno osebo, ki bi se pridružila našemu uspešnemu prodajnemu oddelku. Naj ima vsaj dve leti izkušenj na področju prodaje. Vabljeni v našo ekipo! Kartem, d.o.o., cesta Tončke Čeč 44, 1420 Trbovlje. Prijave zbiramo do 20. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Razvijalec spletnih aplikacij (m/ž) (Front-End) (Trbovlje)

Iščemo novega člana ekipe: razvijalec spletnih aplikacij – Front-End (m/ž). DeweSoft, d.o.o., Gabrsko 11a, 1420 Trbovlje. Prijave zbiramo do 5. 2. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja IT-projektov (m/ž) (Polzela)

Pričakujemo: izkušnje s podporo in vzdrževanjem IT-rešitev, predvsem na področju rešitev v oblaku, odprtokodnih sistemov, poznavanje virtualizacijskih tehnologij in infrastrukture v oblaku, za-

želeno poznavanje omrežij. Razumevanje zahtev sistemov vodenja za upravljanje informacijske varnosti – ISO 27001. Siel, d.o.o., Rimske terase 43, 3313 Polzela. Prijave zbiramo do 31. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Projektant strojnih inštalacij in opreme za industrijske hladilne sisteme (m/ž) (Žalec)

Glavne naloge in odgovornosti: tehnološko obdeluje projekte – industrijske hladilne sisteme in hladilnice, izdeluje projektno in tehnično dokumentacijo strojnih inštalacij in opreme projektov ... Eho, d.o.o., Ob Dragi 7, 3220 Štore. Prijave zbiramo do 2. 2. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodovodar (m/ž) (Celje)

Iščemo vodovodarja, ki bo zadolžen za nadzorovanje delovanja sistemov in naprav pitne vode, tehnološke vode, tehnološke pare, kanalizacije, odtokov, hladilnih sistemov,

čistilnih sistemov ... Celjske Mesnine, Cesta v Trnovlje 17, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 29. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Strokovni sodelavec področja I (m/ž) (Celje)

Naloge: usmerjanje in koordiniranje nalog v organizacijski enoti, izvajanje najzahtevnejših finančnih in računovodskih nalog, izvajanje najzahtevnejših zavarovalniških nadzorov. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Miklošičeva cesta 24, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 14. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skrbnik ključnih kupcev za francoski trg (m/ž) (Celje)

Opis delovnega mesta: razvoj trga in gradnja mreže kupcev, upravljanje prodajnega procesa (nastop na trgu, prodajne aktivnosti, segmentacija kupcev, klasifikacija kupcev (ABC), ...). Cetis, grafične in dokumentacijske storitve, d.d., Čopova 24,

3000 Celje. Prijave zbiramo do 28. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vzdrževalec v perutninarstvu (m/ž) (Gorica pri Slivnici)

Opis delovnega mesta: opravlja vsa električarska in strojnovzdrževalna dela osnovnih sredstev, drobnega inventarja, vsa potrebna dela z viličarjem. Meja Šentjur, d.d., Cesta Leona Dobrotinška 3, 3230 Šentjur. Prijave zbiramo do 15. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Senior administrator (m/ž) (Šentjur pri Celju)

Vaša naloga bo: administrativno usklajevanje: vodenje in usklajevanje raznolikih administrativnih nalog za nemoteno poslovanje, vključno z obravnavo notranjih zahtev ter koordinacijo med različnimi oddelki ... Kea, d.o.o., Obrtna ulica 2, 3230 Šentjur pri Celju. Prijave zbiramo do 18. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

IOS razvojni inženir (m/ž) (Celje)

V našo ekipo vabimo entuziastičnega, tehnično podkovanega programerja za projektno delo pri razvo-

ju mobilnih IOS-aplikacij v programskem jeziku Swift. Vaše delo bo obsegalo: razvoj novih projektnih rešitev, vzdrževanje obstoječih projektov, vodenje projektov, komunikacijo s stranko. Sotekh, d.o.o., Aškerčeva ulica 14, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 27. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Kuhar, picopek (m/ž) (Šentjur)

Od vas pričakujemo: zaželeno izobrazbo smeri gostinca, min. IV. st., ni pa nujna, voljo do dela, zagnanost in predanost. Jagros, d.o.o., Prvomajska ulica 29, 3250 Rogaška Slatina. Prijave zbiramo do 20. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skladiščnik (m/ž) (Celje)

Delo obsega: delo v skladišču, prevzem blaga od dobaviteljev, izdajo blaga strankam ... Harvey Norman Trading, d.o.o., Letališka 3d, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 23. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

CNC-operater (m/ž) (Nazarje)

Naloge in odgovornosti: strežba strojev in korekcije pri nastavitvah, pripravljanje strojev in naprav za zagon,

posluževanje in nadzor nad delovanjem. Možnost napredovanja. Podkrižnik, d.o.o., Loke 33, 3333 Ljubno ob Savinji. Prijave zbiramo do 23. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Strojni mehanik (m/ž) (Ljubno ob Savinji)

Kratek opis del in nalog: izvajanje preventivnih pregledov strojev, naprav in opreme, izvajanje rednega strojnega vzdrževanja vseh strojev in naprav. KLS Ljubno, d.o.o., Loke 36, 3333 Ljubno ob Savinji. Prijave zbiramo do 22. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Namestnik vodje kuhinje (m/ž) (Podčetrtek)

V svojo sredino vabimo kreativne, samoiniciativne, komunikativne in dinamične sodelavce s strastjo do kuhanja. V kolikor ste željni novih izzivov, iščete redno zaposlitev in radi delate v kreativnem timu, se prijavite na prosto delovno mesto: namestnik vodje kuhinje. Terme Olimia, d.d., Zdraviliška cesta 24, 3254 Podčetrtek. Prijave zbiramo do 29. 1. 2025. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Srečanje članov Območne obrtno-podjetniške zbornice Celje

Območna obrtno-podjetniška zbornica Celje (v nadaljevanju OOOZ Celje), ki združuje člane iz mestne občine Celje, občin Dobrna, Štore in Vojnik in ima 55-letno tradicijo zastopanja svojih članov, je organizirala tradicionalno prednovoletno srečanje članov zadnji petek novembra 2024.

V uvodnem pozdravu je predsednik OOOZ Celje Peter Pišek poleg aktualne tematike predstavil projekte zbornice in se zahvalil strokovni službi, organom zbornice, vsem članom, podjetnikom in obrtnikom, lokalnemu okolju in projektnim partnerjem za opravljeno delo, sodelovanje in podporo izvajanju dejav-

nosti za ustvarjanje čim bolj-ših pogojev za poslovanje ter razvoj obrti in podjetništva. Predsednik je izrekel čestitke prejemniku bronastega grba Mestne občine Celje Miranu Rauterju, lastniku in direktorju podjetja Hermi, Celje za uspešno podjetniško pot, odgovoren odnos do zaposlenih, okolja, poslovnih partnerjev in strank ter za vodenje podjetja po najvišjih etičnih standardih. Najvišje priznanje Občine Vojnik v letu 2024 – zlati grb – je prejel član OOOZ Celje, žal nedavno preminuli Franci Pliberšek, direktor in lastnik podjetja Mik, za dosežke v gospodarstvu, na področju inovacij, razvoja lokalne skupnosti in dobrotelosti.

Pišek je prisotne med drugim seznanil z izvedeno naložbe prenove stavbe zbornice. Predsednik je spregovoril tudi o prizadevanjih za ponovno organizacijo dogodka, kot je bil festival izobraževanja in zaposlovanja v Celju. Namenjen je bil delodajalcem, iskalcem zaposlitev, učencem, dijakom in študentom. Glede na to, da je tovrsten dogodek

v Celju potreben in je dejavno delo na tem področju obrodilo sadove, je Peter Pišek prisotne povabil k udeležbi na dogodku z nazivom Sejem zaposlitvenih priložnosti in festival izobraževanja, ki bo v petek, 7. marca 2025, na celjskem sejmišču.

S prisotnostjo in z nagovori so dogodek počastili predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Blaž Cvar

in župan Mestne občine Celje Matija Kovač, podžupanja Občine Dobrna Branka Gal in župan Občine Štore Miran Jurkošek. Zaradi bolezni se dogodka žal ni mogel udeležiti župan Občine Vojnik Branko Petre. Spregovorili so o aktualnem dogajanju in dolgoletnem uspešnem sodelovanju z zbornico na različnih področjih in pri projektih.

Po uradnem delu dogodka so se ob druženju iskrale misli, krepila poznanstva in sklepala nova. Polna dvorana, sproščeno druženje ljudi dobre volje do poznih ur sta ponovno dokazala, da so takšna srečanja dobrodošla in potrebna.

Mag. TATJANA ŠTINEK,
samostojna svetovalka
OOOZ Celje

Škratofest – desetkrat hura za lutkarske sanje

Na s snegom pobeljeno novembrsko soboto smo se škratje prebudili zelo zgodaj. V nahrbtnike smo pospravili lepenko, škarje, lepilo, pozabljene pare nogavic, prerasle šale in rute, cofke, polstenje, bleščice, osamljene rokavice, čaj in piškotke. Kot vsako leto smo na stečaj odprli okna in vrata Kulturnice ter v tople prostore povabili navdih, veselje, ljubezen do sestavljanja zgodb in vdihovanja življenja drobnim škratom iz pene in blaga.

Kmalu po deveti uri je za-
dišalo po kavi in naš oder je preplavilo nežno kramljanje letošnjih sodelujočih na lutkovnih delavnicah. V soboto je vzgojiteljice in učiteljice, željne novih znanj, idej in veščin, s svojimi čarobnimi ročicami navduševala škratom dobro znana Mateja Šušteršič, ki je med drugim ustvarila vse lutke in pripomočke, ki jih škratje potrebujemo pri Grimmovih Treh peresih. Da o režiji in dramatizaciji omenjene pravljice sploh ne govorimo. Tudi ta je bila namreč Matejino delo.

Udeleženke so z lutkarsko mojstrico pobrskale po vseč-
nih likih, ki bodo otroške glavice popeljali v svet pravljic in prigod, poiskale so ustrezne materiale, izbirale med številnimi tehnikami izdelovanja lutk, nazadnje pa so se urno lotile dela. Široko nasmejani obrazi in igrivo ustvarjanje tudi krepko po tem, ko je ura že odbila sedemnajst, so o sobotnem dogajanju v Kulturnici povedali vse. Tako smo škratje še z večjim veseljem pospravili pobege gumbke, cofke in ostanke najlonk, prebrisali mize, pomili krožnike in do naslednjega dne zaprli vrata ustvarjalnice.

O animaciji in zgodbah

V nedeljsko jutro smo zaze-
hali še nekoliko bolj zgodaj, čakalo nas je namreč razgibano potepanje po poteh animacije in gradnje lika. Matevž Gregorič, ki je za škrate ustvaril tako Almo kot Veroniko in Friderika, je udeleženke na začetku popeljal na izjemno zanimivo in poučno potovanje, kjer so lutkarske navdušenke spoznale različne tehnike animacije, predvsem pa možnosti prepletanja, zapletanja in razpletanja zgodb.

Ura je minila, kot bi pihnil, in udeleženke so se ponovno razdelile v skupine ter do konca nedeljskega srečanja ob Matevževi pomoči ustvarile barvite zgodbe ter jih z vne-
mo in navdušenjem predstavile na našem majhnem odru.

Podkrepljene z novimi veščinami in bogatejše tako za ustvarjene lutke kot tudi za predstave so lahkinih nog zapustile letošnji Škratofest, ki se lahko pohvali s celo dekadno uspešno izpeljanih lutkovnih delavnic, na katerih so v vseh teh letih mnogi uspešni lutkovni ustvarjalci z udeleženkami in udeleženci radodarno delili svoja znanja. V desetih

letih škratofestovanja so bili z nami Damjan M. Trbovc (dramski igralec, član SGL Celje, režiser, dobitnik številnih nagrad, med njimi tudi zlate paličice na festivalu predstav za otroke in mladino), Urh in Nataša Kodre (likovna ustvarjalca, izdelovalca lutk in scene), Brane Solce (samostojni ustvarjalec, ki deluje kot scenograf, filmski animator, glasbenik, lutkar, avtor potujočega teatra Papelito), Kaje-tan Čop (režiser, scenograf, scenarist, igralec, mentor igre, improvizator, klovni), Alice Čop (scenaristka, dramaturginja, režiserka), Brane Vižintin (lutkovni umetnik, igralec, animator, režiser, dobitnik številnih mednarodnih in slovenskih nagrad, med njimi tudi Župančičeve nagrade), Mateja Šušteršič (igralka – animatorka in lutkovna tehnologinja, mentorica) in Matevž Gregorič (samostojni lutkovni ustvarjalec, animator, režiser, avtor besedil, domač in mednarodni lutkovni mentor). Hvala vsem izvajalcem dosedanjih lutkovnih delavnic in še na mnoge skupne lutkarske potepe.

DRUŠTVO ŠKRATOVO
LUTKOVNO
GLEDALIŠČE CELJE

Toplo odeta in ožarjena drevesa

Drevesa na šolskem vrtu Srednje zdravstvene in kozmetične šole Celje so tudi letos v času mrzlih zimskih dni in božično-novoletnih praznikov odeta v tople pletenine in ožarjena. Že tretje leto zapored smo jih obdali s pisanimi pletenimi in kvačkanimi šali ter jih ovili še z lučkami, da sijajo. Obekli in ožarili smo šest prečudovitih hrastov – rujev. Spomladi, poleti in jeseni privabljajo ptičke in poglede ljudi z barvitimi listi in s puhastimi cvetovi, pozimi pa s toplimi pleteninami ter z igrivimi in čarobnimi lučkami.

Oblačila iz volne nas po-
zi-
mi grejejo in nam dajejo znan občutek ležernega ugodja. Prav tako so večna modna smernica. In vse to smo privoščili tudi našim dragim drevesom ter jih s tem naredili še bolj vidna.

Z omenjenim projektom povezujemo generacije, se družimo, ohranjamo domačo

obrt in prenašamo stare običaje na mlajše. Z obujanjem pletenja, kvačkanja in šivanja drevesnih oblek spodbujamo zanimanje za volno, oblikovanje izdelkov in ekološko predelavo starih, odsluženih pletenin. Z dijaki 3. c-razreda smo spletili čudovito zgodbo, tudi zaradi pridnih rok, časa in vloženega truda. Okrog pi-

sanih oblekic so dijaki ovili še novoletne lučke in jih s tem praznično ožarili.

Najlepše žarijo, ko se dani, a tudi kasneje, ko pada mrak, saj kanček naravne svetlobe

pomaga ustvariti pravo barvno simfonijo. Oglejte si jo in se prepustite čarobnim trenutkom.

CVETKA PANGERL in
OLGA ŠTANCAR,
mentorici

Pot od srca do srca že 70 let

V sedemdesetih letih delovanja Srednje zdravstvene in kozmetične šole Celje se je zvrstilo ogromno prostovoljskih dejavnosti, od glasbenih nastopov, kulturnih prireditev, medsebojne pomoči, krvodajalskih akcij, udeleževanja dobrodelnih koncertov do drugih dejavnosti.

Prostovoljsko delo je v okviru interesnih dejavnosti. Dijaki prostovoljsko delo opravljajo v različnih

socialnovarstvenih ustanovah in v OŠ Glazija. Tovrstno delo jim omogoča pridobivanje izkušenj in na podlagi teh učenje nesebične pomoči, pravilnega pristopa do sočloveka, komunikacije in sprejemanja drugačnosti.

Zato smo v četrtek, 5. decembra, z okroglo mizo obeležili mednarodni dan prostovoljstva. Začeli smo jo s slovensko in šolsko himno Srčno srečni. Govorili smo o pomembnosti prostovoljstva in o delujočih prostovoljcih, ki s svojo nese-

bično pomočjo, stiskom rok in z iskrenim nasmehom pomagajo drugim ter jih hkrati osrečujejo, sebi pa nahnirajo dušo in srce. Okroglo mizo pod mentorstvom profesorja Petra Čepina Tovornika, je vodila Anamari Mikša, dijakinja 3. d-letnika programa zdravstvena nega in prostovoljka. Na njej so bile gostje Helena Brežnik, nekdanja dijakinja in profesorica ter prva koordinatorica prostovoljstva v šoli, Milan Ninič, nekdanji dijak, dejaven prostovoljec, ki je še danes z lastnim humanitarnim društvom Enostavno pomagam delujoč na tem področju, in Ana Gobec, nekdanja dijakinja, fotografinja in prostovoljka. Govorili so o lastnih zgodbah in izkušnjah iz opravljanja tega poslanstva ter kako je to delo vplivalo na njihova življenja in osebni razvoj.

Dobrodelno tudi za nekdanjega dijaka

Predstavniki dijaške skupnosti Vito Nick Modic iz 2. d-letnika je predstavil življenjsko zgodbo o našem nekdanjem dijaku Aleksandru (Sašu) Percu, ki se je

leta 2013 hudo ponesrečil. Za omenjenega nekdanjega dijaka so dijaki in zaposleni osnovali dobrodelno akcijo.

Skupaj smo ugotovili, da ljudje ne moremo biti sami in da bomo vedno potrebovali lepo besedo, ramo za solze, topel dotik, kar so nam še dodatno potrdili predstavniki šolske skupine Glog, in sicer vokalistke Ajda Stropnik, 1. kta, Ana Korenjak, 2. d, Ana Šuhel, 3. ktc, saksofonist Vito Nick Modic, 2. d, in Gašper Gobec, 3. c, ki je zaigral na kahon. Nastopili so s pesmijo Treba je pomagati. Njihov mentor je bil Danijel Berden, ki jih je tudi spremljal na klavirju.

Na svetu smo z razlogom, ki ga prej odkrijemo, če nekaj svojega časa posvetimo sočloveku, mu prisluhnemo in smo na koncu dneva ljudje z velikim srcem.

Okrogli mizi so prisluhnili dijaki 2. b, 2. kta, 2. fb in 3. d-letnikov, naši upokojeni profesorji ter povabljeni gostje iz ustanov, s katerimi naša šola že vrsto let in desetletij uspešno sodeluje na področju prostovoljske dejavnosti.

ANAMARI MIKŠA, 3. d

Radi nosite oblačila z bleščicami? Raje premislite!

Bleščeča oblačila so postala ikona decembrskih zabav, tudi otroških in drugih slovesnih dogodkov. A za temi drobnimi svetlečimi koščki se, kot pravijo na Fakulteti za varstvo okolja Velenje, skriva več kot le glamur.

Zaskrbnjujoča dejstva bleščečega obremenjevanja okolja je v sodelovanju z Zvezo potrošnikov Slovenije zbrala raziskovalka fakultete za varstvo okolja dr. Anja Bubik.

Eden glavnih virov onesnaževanja z mikroplastiko je tekstil. Mikrovlakna, ki se v okolje sproščajo med proizvodnjo, pranjem, nošenjem in odlaganjem tekstila, lahko najdemo skoraj povsod. Po

podatkih mednarodne zveze za varstvo narave približno 35 odstotkov mikroplastike, ki se sprosti v oceane po vsem svetu, izvira iz pranja sintetičnega tekstila, po ocenah programa Združenih narodov za okolje pa približno 16 odstotkov. V Evropi naj bi se v površinske vode sprostil kar 13 tisoč ton tekstilnih mikrovlakn na leto, kar je približno 25 gramov na osebo. K problematiki močno prispeva tudi hitra moda, saj ta oblačila vsebujejo velik delež sintetičnih vlaken, hitro se obrabijo, pogosto se uporabljajo le kratek čas in tako kmalu postanejo odpadki. Mikroplastika izvira še iz različnih vrst dodatkov,

uporabljenih v oblačilih in tekstilnih izdelkih, kot so potiski, premazi, gumbi in bleščice.

So bleščice res mikroplastika?

Bleščice so edinstvena skupina mikroplastike. Vključujejo namreč pestro paleto oblik, barv in velikosti ter materialov s specifično kemijsko sestavo, namenjenih predvsem estetskemu učinku. Izdelane so lahko iz različnih vrst plastike (PET, PMMA, PVC ...), prekrte s kovinsko plastjo aluminija, titana, železa ali bizmuta. Komercialno so na voljo bleščice v velikosti od 50 µm do 6 mm, kar ustreza

velikosti mikroplastike (< 5 mm), in v različnih oblikah (okrogle, trikotne, v obliki src, zvezd ...), včasih tudi s številnimi zarezami. Med proizvodnim postopkom jim lahko dodajo še holografske učinke ali barve, da končni izdelek dobi značilen bleščeč videz.

Kaj o bleščicah pravi zakonodaja?

Pred približno letom je Evropska komisija v okviru kemijske zakonodaje Reach sprejela Uredbo 2023/2055 o omejevanju sintetičnih polimernih mikrodelcev, bolj znano kot omejitev mikroplastike. Uredba naslavlja biološko nerazgradljivo, netopno

mikroplastiko, ki jo namerno dodajajo izdelkom ali je namenjena samostojni uporabi. Gre za obsežno omejitev, saj so ti delci, tudi bleščice, dodani v številne izdelke za vsakodnevno uporabo.

Kako se bleščijo v okolju?

Študije kažejo, da so bleščice pogosto prisotne v odpadnih vodah in sedimentih vodnih ekosistemov. Na Norveškem so jih odkrili v polovici analiziranih vzorcev odpadnih voda čistilnih naprav, v Avstraliji predstavljajo 24 odstotkov vseh delcev oz. tretjo najbolj pogosto obliko mikroplastike v aktivnem blatu čistilnih naprav (za vlakni in

fragmenti). Odkrili so jih tudi v rekah, čeprav metode odkrivanja pogosto podcenjujejo njihovo prisotnost.

Če že imate oblačila z bleščicami ...

Če že imate oblačila z bleščicami, jih nosite večkrat in poskrbite, da jih pravilno zavrzete. Nepoškodovana oblačila lahko podarite v dobrodelne namene, jih odnesete v trgovine z rabljenimi oblačili ali odložite v zbiralnike za tekstil. Lahko jih oddate v reciklažne centre, na zbirnih mestih ali jih predelate v nove izdelke. Med pranjem ne uporabljajte prevelike mehanske sile, ki dodatno pripomore k sproščanju bleščic in drugih mikrovlakn.

FAKULTETA ZA
VARSTVO OKOLJA

Dijaki prinesli nasmeh otrokom

V prazničnem decembru so dijaki Gimnazije ŠC Velenje dokazali, da je pravo veselje tisto, ki izhaja iz srca in se deli z drugimi. Dijaška skupnost gimnazije je namreč v povezavi z MZMP Velenje organizirala obdarovanje za otroke iz socialno ogroženih družin.

Pri obdarovanju so sodelovali vsi dijaki z razredniki in učiteljski zbor. Skupaj so pripravili 32 daril za otroke, ki prihajajo iz družin, ki si težje privoščijo praznične dobrrote in darila. Vsak oddelek je pripravil eno ali dve darili, ki so jih skrbno izbrali, upoštevajoč starost in želje otrok. Tako je bil december vesel tudi za te otroke.

NUŠA OŽIR, gimnazija,
Šolski center Velenje

Praznično darilo za živali

Društvo proti mučenju živali Celje je hvaležno sprejelo hrano in priboljške, ki so jih učenci Osnovne šole Lava, njihovi starši in vodstvo šole zbrali, da bi pomagali živalim, ki potrebujejo pomoč.

V omenjenem društvu so zapisali, da je omenjena donacija kot praznično darilo za vse živali, potrebne pomoči, za člane društva, prostovoljce, ki pomagajo pri hranjenju živali. Zelo veseli, zadovoljni ter srečni izrekajo hvala vsem omenjenim.

VERICA SKOK

Dvajset let Višje strokovne šole Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje

V višji strokovni šoli, ki deluje pod okriljem Šole za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje, praznujemo 20-letnico vpisa prvih študentov v takratni program vrtnarstvo, ki smo ga z leti preoblikovali v program hortikultura. Po letih prizadevanj so nam na resornem ministrstvu odobrili še program snovanje vizualnih komunikacij in trženja.

Praznovanje obletnice smo zamislili kot niz treh dogodkov, s katerimi bi najbolj pomen za slovenski prostor, saj sega tradicija izobraževa-

nja za vrtnarske poklice daleč v zgodovino.

Prvi dogodek, namenjen praznovanju, je bil sredi novembra z organizacijo strokovnega posveta na temo

čiščenja onesnaženih tal in ozelenjevanja degradiranih površin.

Drugi dogodek je bila slovesna prireditev s slavnostno podelitvijo diplomskih listin našim diplomantom 20. decembra 2024.

V spomladanskem času želimo organizirati še tretji dogodek v šoli, to bo pripravljena razstava, ki bo ponazorila

dosežke naših predavateljev, študentov ter diplomantov s področja hortikulture in vizualnih komunikacij ter bo na ogled širši javnosti.

V dveh desetletjih smo s skupnimi močmi ustvarili izjemno ustvarjalno okolje, v katerem naši študenti uspešno razvijajo talente, kjer ideje postanejo resničnost in kjer naši diplomanti dokazujejo svoje sposobnosti tako doma kot v tujini.

Ves čas sledimo razvoju gospodarstva, napredku na področju vizualnih komunikacij, sledimo pa tudi razvoju fotografije, zato smo pridobili še višješolski program s področja fotografije.

Na temeljih preteklih izkušenj in uspehov nam vizija narekuje, da odločno stopamo naprej, zato v prihodnost zremo z optimizmom in odločnostjo. Skupaj gradimo šolo, ki ne oblikuje le strokovnjakov, temveč ustvarja mostove do boljšega, povezanega in trajnostnega sveta.

NADA REBERŠEK NATEK, ravnateljica VSŠ

Koncert Pihalnega orkestra štorskih železarjev

Kulturni dom Štore je v petek, 27. decembra 2024, gostil tradicionalni božično-novoletni koncert Pihalnega orkestra štorskih železarjev z gosti pod taktirko dirigenta Aljoše Jurkoška.

Letošnja solistka je bila gimnazijka, večkrat mednarodno nagrajena flavtistka Ajda Vouk, gosta sta bila Tone Kregar in Jernej Dirnbek, člana zasedbe Mi2. Vsi trije so s pestrim naborom skladb navdušili obiskovalce, ki so do zadnjega sedeža napolnili Kulturni dom v Štorah. Kregar in Dirnbek sta zapela nekaj svojih najbolj znanih pesmi, kot so Pojdi z menoj v toplice in Zbudi me za 1. maj, ob katerih je zapela cela dvorana. Nabor pesmi je segel od znanih melodij iz filma Indiana Jones do Elvisa Presleyja in zimzelenih svetovno znanih božičnih pesmi, kot so All I want for Christmas is you.

AJDA VRBNJAK

Druženje ob koncu leta

V ponedeljek, 16. decembra 2024, smo zaposleni, prostovoljci ter uporabniki programa Mreža stanovanjskih skupin Ozara Celje združili moči ter skupaj organizirali čudovit, prijeten in sproščen ter povezan dogodek ob koncu leta.

Ob dobri hrani in decembrskem vzdušju smo se medsebojno obdarovali z malimi pozornostmi, si izmenjali iskrene misli ob koncu leta ter se drug drugemu zahvalili za skupno učenje, saj se kot sopotniki in sopotnice skupaj učimo o boljšem blagostanju iz dneva v dan.

Duševno zdravje je nekaj, kar se lahko krepí le v močni skupnosti in medsebojni pomoči, skrbi drug za drugega. Tako smo proslavili majhne in velike skupne korake, dosežke.

Prostovoljcem smo zaposleni podarili posebno zahvalo za velika prostovoljna dela, ki jih opravljajo, prav tako smo posebne diplome podelili tudi uporabnikom, s katerimi smo podprli in naslovili njihove dosedanje premike, uspehe, napredke in dosežke na področju duševnega zdravja.

V letu 2024 smo skupaj praznovali tudi 30. letnico Ozare Slovenija, ki je bila ustanovljena z namenom pomoči osebam z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju.

Vsa leta delovanja smo se trudili in si prizadevali pomagati posameznikom in posameznicam pri osebnem napredovanju in uresničevanju njihovih ciljev. Pri delovanju smo tesno in skrbno sodelovali s številnimi strokovnimi službami, z različnimi ustanovami, nevladnimi organizacijami in s posamezniki. Skupaj smo iskali odgovore za uresničitev vsakdanjih potreb in ciljev uporabnikov v skupnosti. S ponosom in z veliko hvaležnostjo pozdravljamo vse naše pretekle dosežke in se veselimo izzivov.

Iskrivo in iskreno se zahvaljujemo vsem, ki z nami soustvarjate, verjamete v nas in v ljudi, s katerimi se srečujemo. V teh prazničnih dneh naj bo naša empatija kot svetilnik, ki razsvetljuje poti tistim, ki morda potrebujejo našo pomoč. Vsem želimo obilo topline, ljubezni in skupnega veselja.

OZARA SLOVENIJA, enota Celje

Varovancem polepšali praznični čas

V decembru so dijaki 3. letnika programa ekonomski tehnik Šole za storitvene dejavnosti Šolskega centra Velenje v okviru modula organizacija dogodkov v Domu za varstvo odraslih Velenje uredili čudovite božične koticke ter s tem polepšali predpraznično vzdušje tako stanovalcem kot zaposlenim.

Za prav poseben dogodek so poskrbeli naši manekeni, ki so se tudi tokrat s predstavitvijo oblačil dijaške trgovine Modno podstrešje s starostniki sprehodili po modni pisti doma za varstvo odraslih. Srčnost, dobrota, sočutje ... Vse to je bilo opaziti v solznih očeh dijakov, stanovalcev, zaposlenih in mentorjev.

MAŠA KOLŠEK, Šola za storitvene dejavnosti, Šolski center Velenje

Varno, hitro in z nasmehom do cilja

Taxi Maxi Celje

Vaša najboljša izbira za prevoz

V podjetju Taxi Maxi Celje združujejo zanesljivost, udobje in najboljše cene v Celju. So vodilna taksi služba, ki vedno stavi na kakovost in zadovoljstvo strank. Njihovi vozniki so profesionalci, ki se vsak dan trudijo, da vas varno, hitro in z nasmehom pripeljejo na cilj.

Zakaj izbrati Taxi Maxi Celje? Ker verjamejo, da so najboljši in najugodnejši. »Naše cene so prilagojene tako, da si lahko prevoz privoščijo vsak, ne glede na to, ali gre za kratko pot po mestu ali za daljšo vožnjo,« pravijo v podjetju. Pri njih velja pravilo: več voziš, manj plačaš.

Sodobna, čista in udobna vozila

Zavedajo se, da je vsaka vožnja več kot le prevoz – je doživetje. Zato so poskrbeli, da njihovi avtomobili ponuja-

jo udobje, ki ga ne boste našli nikjer drugje. »Na voljo imamo tudi vozila za večje skupine, če načrtujete zabavo, izlet ali poslovno srečanje,« pravijo v gospodarski družbi Taxi Maxi Celje.

Taxi Maxi Celje svoje storitve ponuja od septembra 2016, ko je kot »malček« z vsega dvema voziloma vstopil na trg taksijev v Celju. Nato je podjetje s svojo vizijo in predanostjo poskrbelo, da so njihove storitve vedno na najvišji ravni. »Čeprav so konkurenčne službe posku-

šale z vsemi možnimi dejavnosti naše poslovanje omejiti, lahko danes rečemo, da smo na trgu taksijev v mestu Celje uspeli ter da se s konkurenčnimi službami ne obremenjujemo, saj se zavedamo, da smo vedno korak pred njimi tako na trgu dela kot tudi na področju posodobit-

»Z nami se vozi Celje – hitro, ugodno, varno in zanesljivo. Izberite Taxi Maxi Celje – kjer sta zadovoljstvo in udobje vedno na prvem mestu.«

tve in predvsem napredka dela,« pravijo v podjetju Taxi Maxi Celje. Dokazujejo, da lahko s poštenim in z marljivim delom ter predvsem z izjemnimi sodelavci ustvarjajo uspeh. »Hvaležni smo vsem, ki so pomagali, da smo danes tukaj, kjer smo, torej verjetno najboljši taksi v mestu Celje.«

Na voljo 365 dni v letu

Na voljo so 24 ur na dan in 365 dni v letu, saj razumejo, da so potrebe po prevozu lahko nujne kadarkoli.

Pokličite jih na 070/400-200 in se prepričajte o njihovi zanesljivosti in kakovosti. Vedno so tam, kjer in ko jih potrebujete – ne glede na to, ali je zgodnje jutro ali pozna noč. V podjetju Taxi Maxi Celje so ponosni na svojo točnost. Vedno prispejo pravočasno in poskrbijo, da pot do cilja mine gladko in brez stresa.

Zavedajo se tudi pomena varnosti. Njihovi vozniki so izkušeni, usposobljeni in prijazni, njihova vozila so redno vzdrževana in tehnično brezhibna. Vaša varnost je njihova prioriteta, zato se lahko vedno počutite varno v njihovih vozilih.

Če potrebujete prevoz na letališče, so tu za vas. Nudijo ugodne prevoze na vse bližnje letališke destinacije. Prav tako poskrbijo za posebne želje – prevoze otrok, paketne dostave in še mnogo več.

Kako rezervirate prevoz?

In kaj pravijo njihove stranke? »Najboljša taksi služba v Celju. Vedno točni, prijazni in ugodni.« To je samo eno od mnogih mnenj, ki potrjujejo njihovo predanost kakovosti.

Prejeli so tudi plakete za najboljši taksi v Celju, na kar so tudi zelo ponosni, in seveda želijo v tem slogu nadaljevati, saj želijo svojim strankam le najboljše.

Za rezervacijo svojega naslednjega prevoza pokličite na 070/400-200 ali stik navežite s pomočjo njihove aplikacije. Če imate kakršnokoli vprašanje, ga lahko zastavite s pomočjo elektronske pošte taximaxicelje@gmail.com in odgovorili vam bodo v najkrajšem možnem času. Tukaj so za vas 24/7 vsak dan v letu.

Popusti in ugodnosti

Ste vedeli, da v podjetju Taxi Maxi Celje ponujajo tudi posebne popuste za redne stranke in poskušajo poskrbeti za najstarejše občane? Postanite del njihove družine in uživajte v ugodnostih, ki jih pripravljajo samo za vas. Zanje ni pomembno le, da pridete na cilj, temveč da se tja pripeljete z užitkom.

Ponujajo tudi posebne razkošne prevoze. Tudi na tem področju so z vizijo in s predanostjo uspeli pridobi-

biti ogromno pogodb ter tudi uspeli. Zato vam lahko ponudijo posebna razkošna vozila za daljše razdalje, če so na voljo.

Uporabniki njihovih storitev ob vsakem naročenem prevozu prejmejo SMS. To pomeni, da lahko vsak počaka vozilo doma, ko prejme SMS, pa pride do vozila. Slednjega ni treba čakati pred hišo ali blokom. »Lahko se pohvalimo, da smo edina taksi služba na področju Celja, ki vam lahko zagotovo takšno kakovost storitve,« še dodajo podjetju.

24 UR NA DAN | 365 DNI V LETU

070 400 300
070 400 200

24 UR NA DAN | 365 DNI V LETU

KUPON
ZA VOŽNJO

KUPON VELJA ZA BREZPLAČNO VOŽNJO PO CELJU DO 5 KM

VELJAVNOST KUPONA DO 31.03.2025 - VAŠ TAXI MAXI CELJE

»Taxi Maxi Celje – vaš zanesljiv partner na cesti. Prepričajte se sami in postanite del zgodbe, ki jo ustvarjamo skupaj. Pokličite nas še danes na 070 400 200.«

novi tednik
Vedno z menoj!

Prve in verodostojne informacije iz savinjske regije

www.novitednik.si

BIRObit

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

W: birobit.si
T: (03) 425 6100

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Rubriko ureja Osrednja knjižnica Celje.

Franc Goričan (1869–1951), sadjarski in vinogradniški strokovnjak iz Višnje vasi pri Vojniku (5)

Po končanem šolanju na višji vinarski šoli je na potovanju po Franciji kot vodnik spremljal deželnega vinskega komisarja na Spodnjem Štajerskem Ivana Balona, ki se je v naših krajih prizadeval za oživitve vinogradov, uničenih od trtne uši leta 1880. V domačem Posavju (na Bizeljskem in v Pišecah) ter v Zavrču in Hrastovcu v Halozah je ustanovil deželne trsnice.

V svojih spominih je Goričan med drugim na slikovit način opisal življenjski standard in navade Francozov, pri čemer je imel seveda sam vpogled v življenje preprostih delavcev in manjših posestnikov. Opazil je, kako so si preprosti francoski podeželski delavci svoj standard izboljšali z lastno kuncerejo in si tako zagotovili lasten vir kakovostnega mesa. Spraševal se je tudi, zakaj tovrstna dobra praksa ni bila v veljavi med slovenskim prebivalstvom.

Za francoske družine je bilo konec 19. stoletja značilno, da so imele le po dva otroka. Na Spodnjem Štajerskem, kamor je konec 19. stoletja spadala tudi Višnja vas, pa so bile družine precej številčnejše in so v povprečju

štele od pet do sedem otrok. Vzrok za majhno število otrok v francoskih družinah je bilo zavedanje ljudi, da večje število otrok vodi v preveliko tveganje revščine, zato so starši imeli manj otrok in so bili ti bolj preskrbljeni. V svojih spominih se je dotaknil tudi položaja francoskih nezakonskih mater, ki je bil neprimerno slabši kot v avstrijskih deželah. Francoska dekleta so bila namreč ob nosečnosti popolnoma brez vsakih pravnih pravic in tako za družbo izgubljena, kar je marsikatero od njih pahnilo v prostitucijo. Nezakonski otroci v drugi polovici 19. stoletja, še posebej na Štajerskem in Koroškem, niso bili nič nevsakdanjega. V podeželski okolici Celja se je konec 19. stoletja rodilo kar

16 odstotkov nezakonskih otrok. Poleg tega je država v deželnih glavnih mestih organizirala najdenišnice, ki so nezakonskim materam omogočale anonimno oddajo otrok in jih s tem zaščitile pred družbeno stigmatizacijo

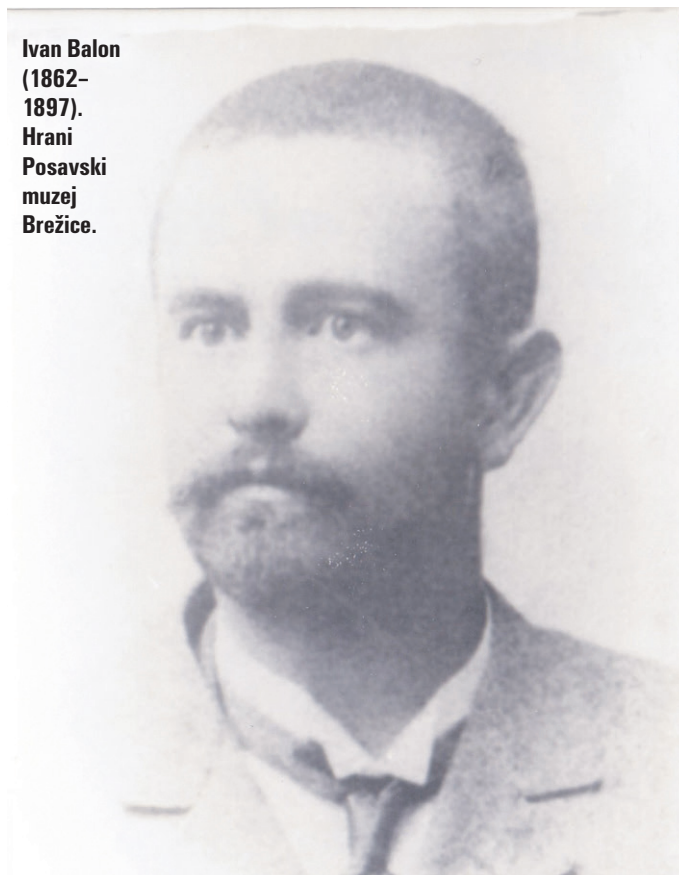
Na drugi strani pa je Goričan zelo pogrešal gostoljubnost Francozov, s katerimi je le s težavo navezal stik, še manj pa bil deležen gostoljubnih sprejemov, ki so bili takrat pogosti za slovensko podeželje. Presenečen je bil nad izobraženostjo preprostih podeželskih delavcev, ki so redno brali dnevno časopisje, se zanimali za politiko in bili precej razgledani. Navdušen je bil nad institutom mirovnega sodnika, ki so ga konec 19. stoletja poznali v

Franciji. Ta je opravljal vlogo nekakšnega mediatorja in je bil pristojen za vsako tožbo do 40 frankov. Mirovni sodnik je tako preprečil kmetom, da bi imeli s svojimi spori velike sodne stroške, ki so v slovenskih deželah pogosto pripeljali do obubožanja kmeta zaradi manjšega sosedskega spora.

V Franciji se je Goričan navduševal tudi nad odsotnostjo beračev in pijancev. Opih ljudi ni videl, čeprav so takrat Francozi bili znani po tem, da v povprečju popijejo več vina kot Slovenci. Razloge je iskal v zmernem pitju vina in trpkosti francoskih vin, ki človeku onemogočajo prekomerno pitje. V slovenskih deželah pa odnos do pitja kakovostnega vina med preprostimi ljudmi še ni bil razvit.

Pripravila dr. Alenka Hren
Medved in Srečko Maček

Se nadaljuje.

Ivan Balon
(1862–1897).
Hrani
Posavski
muzej
Brežice.

ALBUM S CELJSKEGA

Peš na Roglo in prvič na vlečnici

Na fotografiji z leve prosti desni stojijo: Boris Emeršič (danes učitelj alpskega smučanja II. stopnje, doma iz Šmarja pri Jelšah), Adi Govek (danes učitelj alpskega smučanja III. stopnje, doma iz Šmartnega ob Dreti) in Darko Pepevnik (danes učitelj alpskega smučanja II. stopnje, doma iz Pristave pri Mestinju).

Bilo je konec marca leta 1979. Bili smo tretji letnik pedagoške gimnazije v Celju (današnja Gimnazija Celje – Center). Sošolec Adi je bil že ves teden na Rogli. Že takrat je imel naziv smučarskega vaditelja in je poučeval tehniko alpskega smučanja na tečaju za dijakinje smeri predšolska vzgoja. Za konec tečaja pa so naši profesorji telesne vzgoje načrtovali zimski športni dan za vse nas, druge dijake. Naju z Borisom je na Roglo vleklo že dan prej, saj so bile poleg Adija tam še prihodnje vzgojiteljice. Takoj po pouku sva se dobro obložena, pa ne samo z novo smučarsko opremo, odpravila z avtobusom v Zreče in zamudila vse vožnje (kaj vse, saj je takrat bila le ena, in to zgodaj popoldan!) na Roglo. Tako je preostalo le še pešačenje. Za trenutek nama je posijalo sonce, saj so se naju usmilili gozdarji z »razklopotanim«
blatnim gozdarskim kombijem in naju peljali del poti. Kljub temu pa je ostal še precejšen delež poti, ki sva ga morala opraviti v trdi temi po neznani poti. Tik pod vrhom nama je prišel nasproti zaskrbljen sošolec Adi, se naju zelo razveselil in nama sporočil zelo žalostno vest, da so prihodnje vzgojiteljice končale smučarski tečaj in so morale domov. Razočarana sva se namestila v Adijevo leseno kočjo pod zasneženo smreko. Seveda pa se

je razočaranje kaj hitro razblinilo, saj sta nas natakara in kuharica v koči, ki je bila takrat edini gostinski objekt na Rogli, dobro postregli, Boris pa je neumorno z dinarskimi kovanci polnil glasen džuboks. Kot bi trenil, je minila noč in že je bil tukaj nov dan in druge dijakinje. Dijakov skoraj ni vredno omenjati, saj nas je dečkov na naši šoli bilo le za vzorec. In tako se je pričel prvi smučarski dan v mojem življenju na pravem smučišču z vlečnico v tretjem letniku gimnazije, ko sem dopolnil sedemnajst let. Sem pa imel povsem novo smučarsko opremo, za katero sem garal dva počitniška meseca kot figurant pri geometru Vinku. Modre Elanove smuči

CR 805, Alpine pancerje, Korsove elastične hlače in prestižno Montovo puhovko iz Kozjega.

Pa še po nečem dobro pomnim ta dan. Bolečine v trtici so me spremljale še dober mesec ali dva, saj sem se preveč postavljaj pred nekoliko mlajšo Slatinčanko.

Prispeval: Darko Pepevnik

Rubriko pripravlja:
Domoznanski oddelek
Osrednje knjižnice Celje
INFO: srecko.macek@
knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj: Novi
tednik
Vir: www.kamra.
si, Album Slovenije –
osebni spomini 20. st.

klikni!

Prve in verodostojne
informacije s Celjskega

www.novitednik.si

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje ali na mail tajnistvo@nt-rc.si in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Onesnaženo okolje

Učitelj: »Kdo mi lahko pove primer onesnaženega okolja?«
Janezek: »Ribja konzerva – polna olja in vse ribe mrtve!«

Tikanje

Janezek mora v domači nalogi za kazen stokrat napisati: »Učitelj ne smemo tikati.«
Stavek napiše dvestokrat.
»Zakaj pa to?« ga vpraša učitelj.
Janezek odgovori: »Zato, ker sem ti hotel narediti veselje!«

Lovec

V šoli: »Rudi, povej en stavek!«
»Moj oče je lovec.«
»Dobro, sedaj pa stavek razširi.«
»Ne morem, ker nikoli nič ne ulovi.«

Prazen list

Luka med odmorom reče prijatelju: »Danes mi pri šolski nalogi ni prišla niti ena misel, zato sem oddal kar prazen list.«
»Meni se je zgodilo enako. Upam, da ne bo učitelj mislil, da sva prepisovala!«

Izgubljena denarnica

Izgubil sem denarnico s približno 50 eur gotovine. Poštene-ga najditelja prosim, da mi pošlje pisno potrdilo, da je denar bil v denarnici, kajti žena trdi, da sem ga zapil.

Najboljši prostor

Mož in žena gresta taborit. Proti večeru najdeta lep prostor-ček v gozdu in začeta postavljati šotor.
Ženo zanima: »Sva res našla najboljši prostor?«
»Seveda,« odgovori mož, »pet milijonov komarjev se gotovo ne moti.«

Križanka

»Kar naprej buljiš v te križanke!« se hudi žena. »Ali ne bi mogel posvetiti kakšne lepe besede meni?«
»Seveda, draga. Koliko črk pa naj bi imela?«

Preživnina

»Spoštovano sodišče je odločilo, da bo vaša žena prejemale preživnino v višini 200 evrov mesečno.«
»To je lepo od vas, gospod sodnik. Če bo treba, bom pa še jaz dodal kakšen evro.«

»Nikoli ne zaupajte navigaciji na slepo.«

Končno sem kupil nov avto. Vsi so rekli, da bi bilo bolje, če vzamem črnega, ampak meni je vseeno bolj všeč moder.

Če zadanem na loteriji:

»Pizzerija pri Micki. Želite?«
»Oh, ja. Želim eno lahko pizzo ... brez paradižnika, brez mocarele ... pa naj bo zelo tanka z debelim robom.«
»Ni problema, gospod.«

Oven

Ognjeno srce vam bo v pomoč in tako boste našli moč in svoje sanje. Venera vam bo podarila ključ do novih spoznanj in sledili boste glasu srca. Modrost vam bo podale izkušnje in prelomna bosta sreda in četrtek, kajti tedaj boste morali povedati svoje mnenje. Dogovori so tisti, ki prinašajo popolnost in spodbudo. Merkur vam bo prinesel ugodnosti pri komunikaciji in v ospredju bodo plodna sodelovanja.

Bik

Roko na srce, ta teden boste potrebovali tudi čas zase in za tisto, kar vam predstavlja napredek. Srčni izvoljenec vam bo v oporo in prijetne besede bodo našle ključ do srca. V ospredju bo brezpogojna ljubezen, ki prinaša pozitivne preobrate. Denar: na delovnem mestu bo v ospredju prilagajanje in to vas bo prisililo, da izstopite iz cone udobja, a bo tudi pot učenja in raziskovanja. Modro bo, da na pravi način poveste svoje mnenje, in posledično boste našli moč in ravnovesje.

Dvojčka

Jupiter bo prinesel več ugodnosti in s srčnim izvoljencem se bosta povezala tudi duhovno. Izmenjava mnenj bo prinesla dinamiko in trdnost v odnosu. Dogodki se bodo s svetlobno hitrostjo odvijali v smeri povezovanja in sledili bodo romantični preobrat. Saturn vam bo pomagal na delovnem mestu, kjer bodo v ospredju red, odgovornost in predanost. Po zvezdnih namigih je jasno, da boste kos vsem obveznostim in delovnim nalogam. Glede denarja se boste v sredo odločili in naredili pomemben korak naprej.

Rak

Srčni izvoljenec bo imel dobre zamisli, kar bo polepšalo vajin odnos. Konec tedna boste bolj občutljivi in slediti boste morali svojemu srcu, tako boste našli brezpogojno ljubezen. Barva, ki bo okrepila ljubezen, bo svetlo modra. Sodelovanje in dobra volja boste odlični iztočnici za rast in razvoj. Najti boste morali določeno ravnovesje in skladnost, denarno se bodo zadeve odvijale v pričakovani smeri. Svoje mnenje boste povedali po temeljitih razmislekih, kar bo vaš adut. Teden bo v znamenju čustvene preobrazbe in napredka, tako na osebnih kot duhovnih ravni. Pridobili boste novo energijo in tako boste kos izzivom.

Lev

Teden bo v znamenju ravnovesja, skladnosti in prijetnih dogovorov, tako najdete nekaj dobrih iztočnic. Ljubljeni osebi lahko napišete pismo in ji tako polepšate dan. Rdeča barva vam bo prinesla ravnovesje, in če boste premogli dovolj zaupanja, bo vse lepše in popolnejše. Denarno nihanja ni razbrati, bo pa v ospredju več načrtov, mnenj in raziskovanja. Konec tedna vas čakajo modre in preudarne odločitve in obiskala vas bo vila navdih. V oporo in pomoč vam bodo sodelavci in ta teden se boste na delovnem mestu učili nekaj novega. Znali se boste boriti za svoje vrednote, a si vzemite tudi čas zase, kajti tako najdete mir in spoštovanje.

Devica

Venera vam bo dala priložnost sodelovanja in našle se bodo zanimive rešitve. Dogodki se bodo ves teden odvijali tako, da boste lahko nanje ponosni, in čas za vas prinaša osebne nagrade. Odlično se boste počutili doma in v krogu družine. Teden bo v znamenju sprememb in novosti, pod črto pa bo ključno, da preberete drobni tisk. Glede denarja sledi napredek v torek, v službi bo veliko harmonije v petek. Razbrati je, da boste ponosni nase, kot tudi na svoje dosežke – kar prinaša pozitivne preobrate.

Tehtnica

Srčni izvoljenec vam bo dal nekaj uporabnih namigov in tako najdete v sebi ravnovesje. Retrogradni Merkur vam bo prinesel določena spoznanja in uvide iz preteklosti. Če boste v ljubezni nekaj trdno sklenili in se tega držali, boste kmalu nagrajeni. Teden v sebi skriva tako izzive kot rešitve. Rdeča nit bodo odnosi in v svoje življenje boste privlačili ljudi, ki vam bodo pomagali razumeti situacijo in razširiti sliko. Ploden dan za poslovni uspeh bo torek, pri denarju vas bo spremljala sreča v sredo. Slediti boste morali svoji resnici in tudi sprejeti ljudi okoli sebe.

Škorpion

V pomoč vam bodo znanja, povezana z duhovnostjo, kar vam bo okrepilo srčnost in notranjo moč. Sreča je na strani pogumnih in ozaveščenih, kaj bi spremenili pri sebi. Res pa je, da boste od torka plesali po taktu srčnega izvoljenca. Odločitve na delovnem mestu bodo modre in preudarne. Venera vam bo naklonjena zlasti pri denarju in Uran vam bo prinesel nove ideje. Iz preteklosti se boste veliko učili in tako spoznali, kaj trenutno sodi v ospredje. Ključno bo, da telesu v naravni obliki dodajate vitamine in minerale.

Strelec

Besede bodo morda po eni strani lepe, po drugi strani pa malo pikantne. Svoje mnenje boste drzno izrazili, a vendarle ne bo vse po vaši. Obiskala vas bo sreča in delili boste uporabne nasvete. To vam bo dalo več volje in lažje boste kos vsem obveznostim ter delovnim nalogam. Jupiter vam bo okrepil zaupanje in to bo prineslo zadovoljstvo ter ugodne priložnosti. Srečen dan za denar bo sredo. Drugi ljudje vam bodo nastavili ogledalo in tako boste spoznali, kaj morate še spremeniti, da bi se boljše počutili.

Kozorog

Srčni izvoljenec bo nekoliko bolj občutljiv in pomagal bo, da ga boste slišali. Retrogradni Mars vam bo podaril priložnosti, da svoje mnenje odločno poveste. Poglobili se boste tudi v duhovnost in tako lažje sledili glasu srca. Po zvezdnih namigih bo v ospredju tudi povezovanje in čas bo, da na delovnem mestu najdete zavznike. Poglobiti se boste morali v dejavnosti, s katerimi ste odlašali, in sledili bodo preobrat. Res je, da se počasi daleč pride, in to bo vaša zaveza tedna.

Vodnar

Uran vam bo pomagal, da boste nekoliko bolj zadovoljni in umirjeni. Spremljala vas bo tiha sreča, sploh če boste znali najti ljubezen v sebi. Odlično se boste počutili doma in v krogu svoje družine. Brezpogojna ljubezen vam bo podarila moč in zaupanje. Drugi ljudje vam bodo v pomoč in oporo ali izziv, popolnoma bo odvisno od vas. Po drugi strani bo to čas plodnosti in tako vas bosta spremljali tudi sreča in drznost. Svoje mnenje boste povedali odločno in blesteli boste tudi pri sodelovanju in podpori sodelavcem.

Ribi

Preobrat boste srčnemu izvoljencu všeč in to bo nadgradilo vajin odnos. Za pogovor bosta primerna sreda in četrtek, toda, sodeč po zvezdnih namigih, pričakujte tudi nekaj dinamičnih besed. Brezpogojna ljubezen vam bo podarila mir in zaupanje. Odločitve vam lahko prinesejo dodatno motivacijo in spremembe, ki vam bodo v ponos. Rdeča nit bodo nova znanja in tako boste naredili pomemben korak naprej. Kocke usode se bodo v četrtek in petek zavrtele v vašo korist in prihaja napredek na področju denarja. Sprostili vas bodo pogovori, dobra knjiga in določeno ravnovesje.

Nagradna križanka

Danes sem se odločil, da si ...

3K	PREDEL LJUBLJANE	BORDURA	ŠIBKO, NEŽNO	ZDRUŽENA LISTA	PAKISTANCI SO SOSEDI ...	RAZJEDA NA SLUŽNICI	AVSTRUSKA TISKOVNA AGENCIJA	NAGRMA-DITI, NAKOPIČITI	TEČE SKOZI MÜNCHEN			
PREBIVALCI KORZIKE				2								
OBMOČJE STIKA MORJA IN KOPNEGA					6							
SPRELETI NAS ZARADI STRAHU				SAFIR IN DIAMANT STA ... KAMNA CARL LEWIS								
STAROGRŠKO PLEME GR. MITOL. LETALEC						OBIČAJ	OREGON SEVERNO-AMERIŠKI INDIJANEC					
	15								METODA, POSTOPEK			
KRIŽANKE & UGANKE	V VATIKANU STOJI SIKS-TINSKA ...	EVROPSKI DRŽAVI	NORDKAPP, ROCA IN KAMENJAK	KMETUSKI INŠTITUT SLOVENIJE	ŠVED. IND. KONCERN KRAŠKI POJAV		SLIČICA PRO-GRAMA NA MONITORJU	UPORABLJA GA ALPINIST UKVARJA SE Z LOGIKO				
ZAČIMBA RUMENE BARVE						AMERIŠKO SMUČARSKO SREDIŠČE	PODTALNO DELOVANJE	1				
SPROŽI, ZAZENE				11			SLOVENSKA PEVKA (STANKA) KOŽNI RAK	12				
VRANIČNI ... JE ANTRAKS	3					NADLOGA INDUSTRIJSKIH MEST		... TROPHY JE KULTNA DIRKA	MAJHEN, DROBEN DEL LESA	DO, RE, MI, FA, SO, LA, ... NERESNICE	7	
EMIL ADAMIČ			ITALIJANSKO IME ZA VIDEM	LILI ŽAGAR OPICE SO LJUBITELJICE ...		PRVI ANTIBIOTIK BEATRICE (KRAJŠE)						
DRAGA, MILA				18		JEČMENOV NAPITEK				16	PECIVO IZ AJDE	STALINOVA TAJNA POLICIJA
VERDUEVA OPERA					NAPETA JE NA BOBNU	 DVA, TRI STVARNEŽ		SLOVENSKI VIOLINIST OZIM	SL. IGRALKA (IVANKA) AM. IGRALEC (RICHARD)			
Povsod z vami	GORA ... TISTI JE NOR, KI GRE GOR SESTAVINA KRUHA			17			ČADOVKE SO SOSEDE ... NEM. REKA (ORIG.)					
OBLOŽEN KRUHEK ALI KREKER						DA BO SVOJE ZAVOJE PRED LISICO SKRITI	4		MEDNARODNA OZNAKA UKRAJINE	RIMSKA 505 UKVARJAJO SE Z VESLANJEM		
GLAVNO MESTO AVSTRIJE (ANG.)						RIMSKI BOG LJUBEZNI UDOBEN STOL		ZAČETEK BESEDILA DIAPOZITIVI	21			
ALFRED NOBEL			VSE PREJ KOT TANEK	SLOVENSKI PEVEC NIPČ		ČRNA JE ZNOTRAJ BELA MUSLIMAN, DUHOVNIKI				23		KRAJŠI LITERARNI RAZPRAVI
SREDNJA ŠOLA DOMŽALE				AMERIŠKA IGRALKA RUSSO	ELEKTRIČNO NABITI DELCI MEJI NA IRAK		PRISTANIŠČE V JEMNU	HARFA JE SIMBOL ... AM. IGRALEC (BRAD)				
3K	PRIVRZENEK VERIZMA GOVEJA MAŠČOBA				10		V NJEJ HRANIMO LISTE			SEVERNI JELEN		
PRVI DEL GESLA FR. REVOLUCIJE (ORIG.)			22			... ABEBA JE PRESTOLNI-CA ETIOPIJE JAZ (IT.)				ANGLEŠKO SVETLO PIVO NAŠ ČAS		14
OVREDNOTE-NJE ZNANJA V ŠOLI			9			TOPLI NAPITEK IZ LIMETE						
SLOVENSKI PISATELJ (JANEŽ)	20					CIGARETA IZ HAŠIŠA	13			STRIC V SRBSKEM OKOLJU		

SUDOKU 656															
4	3														
	9			6											5
		8	9												6
	5	7								9					
		3			8					7	1				
					9	1	3								
										1	2				
8		5													
					7	3									

SUDOKU 347															
					1	4	2								
3		7					5	1							
5		1				2		8							
										6	2				
4	6													9	
						4	8								
										6	9	3			
1		5													

REŠITEV SUDOKU 655

2	1	3	4	8	6	7	9	5
9	5	4	2	3	7	8	6	1
6	8	7	1	5	9	2	4	3
7	3	9	5	4	2	1	8	6
5	4	1	6	7	8	3	2	9
8	2	6	3	9	1	5	7	4
1	7	2	9	6	5	4	3	8
4	6	5	8	2	3	9	1	7
3	9	8	7	1	4	6	5	2

REŠITEV SUDOKU 346

9	1	5	4	8	6	7	3	2
7	6	2	5	9	3	1	4	8
8	4	3	7	2	1	5	6	9
6	8	1	9	7	2	3	5	4
2	7	4	3	1	5	8	9	6
5	3	9	6	4	8	2	7	1
3	9	8	1	5	4	6	2	7
1	5	7	2	6	9	4	8	3
4	2	6	8	3	7	9	1	5

Dober glas
potuje
prek vas

3K www.trik.si
facebook.com/3K.krizanke

Nagradni razpis

Nagradni razpis: 1., 2. in 3. nagrada – majica Novega tednika & Radia Celje.

Geslo iz številke 1: Pogumno v novo leto

Izid žrebanja:

1., 2. in 3. nagrado, majico Novega tednika & Radia Celje, prejmejo: Anica Arnšek iz Celja, Sonja Rebernik iz Zalca in Borut Jerše iz Laškega.

Nagrajencem čestitamo. Nagrade lahko dvignejo osebo na oglasnem oddelku Novega tednika in Radia Celje v obdobju enega meseca.

Vedno z menoj!

Pri žrebanju bomo upoštevali kupone s pravilnim geslom, ki ga dobite iz oštevilčenih polj. Rešitve nam pošljite na naslov: NT&RC, Prešernova ulica 19, 3000 Celje, do torka, 14. januarja.

Upoštevali bomo rešitve na kuponu, ki ga lahko pošljete po pošti ali prinesete v uredništvo. Geslo lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov tajnistvo@nt-rc.si.

KUPON

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	

Ime in priimek: _____

Naslov: _____ Telefon: _____

E-naslov: _____ Velikost majice (obkrožite): S M L XL XXL

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika Podpis: _____

S podpisom tega kupona dovoljujem, da upravljalec podatkov, podjetje NT&RC, uporablja in shranjuje posredovane osebne podatke v skladu z veljavnim zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in s splošno uredbo EU o varstvu osebnih podatkov. Sodelujoči dovoljuje, da NT&RC navedene podatke obdeluje v svojih zbirkah za namen pridobivanja novih naročnikov. Sodelujoči v primeru, da je izzreban, dovoljuje objavo svojega imena, priimka in kraja bivanja v Novem tedniku. Navedene osebne podatke lahko NT&RC hrani in obdeluje do pisnega preklica privolitve sodelujočega. Na podlagi veljavne uredbe lahko posameznik kadarkoli preklic soglasje za obdelavo podatkov, zahteva popravek ali izbris podatkov, in sicer pisno na naslov: NT&RC, Prešernova 19, 3000 Celje ali na tednik@nt-rc.si.

Sklenili praznično dogajanje na seniku

Povsod po regiji se končuje pestro praznično dogajanje. Z obiskom Svetih treh kraljev se je minulo nedeljo sklenil tudi praznični utrip na Seniku pr' Toplic, ki je v Zdraviliškem parku Laško na pobudo Konjerejskega društva Vrh nad Laškim prinašal pester program vse od sredine decembra.

Obiskovalci so lahko ob decembrskih koncih tedna v Zdraviliškem parku uživali v vožnji s kočijo, jezdenju konjičkov, prisluhnili so

lahko glasbenemu programu in se preizkusili kot pomočniki v Božičkovi delavnici. Ogledali so si lahko otroške predstave, prisluhnili pravljicam za lahko noč in uživali ob ogledu živih jaslic. V Konjerejskem društvu Vrh nad Laškim so zelo zadovoljni z izpeljanim projektom, obisk je bil nad vsemi pričakovanji, je povedal predsednik društva **Mitja Moškotevc**. »Obisk je bil večji kot lani, saj je bilo prizorišče dobro vidno, obiskalo nas je veliko gostov iz zdravilišča. Mislim,

da smo kraju v tem prazničnem času dali veliko dodano vrednost.« Dodal je, da je bilo za vse skupaj potrebnih ogromno ur prostovoljnega dela, od priprav do izvedbe dogajanja. »Če nam bo Thermana Laško tudi prihodnji december pripravljena ponuditi prostor, če bo tudi občina malo bolj prisluhnila in če bo tudi Stik Laško za sodelovanje, bomo zgodbo ob koncu leta verjetno ponovili,« je zaključil sogovornik.

TS, foto: Andraž Purg

Številnim soustvarjalcem dogajanja so se pridružili še Sveti trije kralji.

Minulo nedeljo so na prizorišču še zadnjič uprizorili žive jaslice.

Nastopila je Vaška godba Vrh nad Laškim.

Deveta bajka zaprla vrata

Lučke v Mozirskem gaju so minuli konec tedna ugasnile in z njimi je svoja vrata zaprla tudi 9. Božična bajka Slovenije. Kot so pojasnili v Mozirskem gaju, so bili z obiskom zelo zadovoljni. Ta je namreč v park tudi zaradi dobrih vremenskih razmer privabila več obiskovalcev kot lani. A čeprav je Mozirski gaj trenutno za obiskovalce zaprt, se ekipa že pripravlja na pomladno odprtje, ko bodo v parku zacveteli pisano cvetje in tulipani.

V Mozirskem gaju so še posebej veseli, ker so bili obiskovalci nad letošnjo postavitvijo resnično navdušeni. Kot je povedal vodja parka **Darko Bele**, se bodo polni optimizma tako lotili tudi prihodnje, jubilejne, 10. Božične bajke Slovenije. »Naslednje leto bomo ob okrogli obletnici seveda pripravili kar nekaj novosti, ki jih bo med letom potrdilo strokovno vodstvo prirediteljev,« je poudaril Bele. Še preden bodo v parku konec leta ponovno zasijale praznične luči, bo Mozirski gaj svoja vrata že tradicionalno odprl tudi za druge razstave. Že aprila se bodo obiskovalci lahko na pomladni razstavi tulipanov sprehodili med tisočeri pisanimi pomladnimi cveticami in elegantnimi tulipani. Letos bodo pripravili tudi druge tradicionalne razstave, in sicer poletno razstavo eksotičnih živali in poletnega cvetja, jesensko razstavo buč in jesenskega cvetja, tekmovanje za najtežjo bučo ter leto končali z že omenjeno 10. Božično bajko Slovenije. »Zagotovo nas čaka tudi nekaj novosti. Seveda bomo nadaljevali tudi obnovo po poplavih, saj je ostalo še kar nekaj opravil. To bo vsekakor naša prioriteta,« so še poudarili v Mozirskem gaju.

SJ

Letos je v Mozirskem gaju sijalo 1,9 milijona lučk. (Foto: Lumi Lumi 2)

Novoletni glasbeni večer

Celjski orkester Akord, ki bo letos praznoval 80-letnico neprekinjenega delovanja, je konec lanskega leta že tradicionalno pripravil novoletni koncert. Tudi tokrat so v orkestru zaradi velikega zanimanja za poslušalce pripravili kar dva glasbena večera zapored. Ob orkestru sta letos kot solista nastopila Lara Pelikan in Kvartet Akord.

Dirigent **Matjaž Brežnik** je napovedal barvit koncert. Prvi del koncerta je zaznamovala temperamentna in ognjevit španska glasba. Z glasbeniki je nastopila harfistka Lara Pelikan, ki je izvedla kompozicijo za harfo in orkester Baroque flamenco skladateljice Deborah Henson-Conant. V drugem delu koncerta so se orkestru pridružili člani Kvarteta Akord. Skupaj so zaigrali niz skladb z njihovega repertoarja. Orkester Akord Celje je 27. in 28. decembra pred polno dvorano celjskega Narodnega doma za svoj glasbeni program in nepozabno energijo požel bučne aplavze in tudi stoječe ovacije. Le kaj bodo v orkestru za svoje podpornike in poslušalce pripravili letos, ko praznujejo 80-letnico delovanja.

SJ

Orkester Akord Celje je tudi letos novoletni koncert pripravil dva dni zapored. (Foto: Robi Valenti/ FB Orkester Akord Celje)